

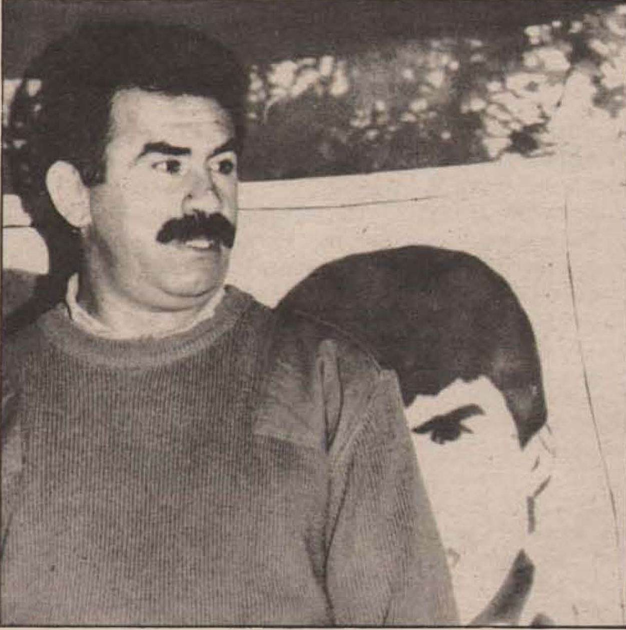
BERXWEDAN

HER TİŞT Jİ BO ENÎYA RİZGARİYA NETEWA KURDİSTAN

Sayı 58 / 15 Temmuz 1988 / 2.50 DM

YAŞASIN BAĞIMSIZ KÜRDİSTAN

Hiçbir Komplo ve Saldırı Halkımızın Bağımsızlık Mücadelesini Engelleyemez!

CUDİ'DE DÜŞMANA BÜYÜK DARBE

● Cudi Dağı'nda şimdiye kadar yaşanan en büyük ve yaygın çatışma. Binlerce sayıyı bulan düşman gücü ağır kayıp verdi.

13 Temmuz akşamı bir operasyon birliğini pusuya düşüren ARGK gerilla müfrezesi, sayılarını kesin olarak öğrenemediğimiz çok sayıda düşman subay ve askerini öldürdü.

Yöreden gelen haberlerde çatışmanın halen devam ettiği bildiriliyor. Sömürgeci birliklerin pusuda çok sayıda ölü ve yaralı vermesi sonucu, takviye birlikler harekete geçirildi. Helikopter ve tank birlikleri eşliğinde harekete geçirilen operasyon birlikleri Cudi Dağı'nı kuşatmaya aldılar.

Çatışmanın göğüs göğüse halen devam ettiği yörede, düşman birliğinin yeni kayıplar verdiği bildirilmektedir. Gazetemiz baskıya girerken çatışmanın devam ettiğine dair haberler gelmekteydi.

Eylem haberleri 3. sayfada

Yurtseverler, Kürdistan'ın Ateş (Aryen) çocukları

HALKIMIZA VE GELECEĞİMİZE SAHİP ÇIKALIM!

Kürdistan düne kadar yok edilmeyle karşı karşıya olan bir ülkeydi. **Bugün, bütün tahminleri ve biçilen elbiseleri parça**layarak, dünya çapında bir olay haline geldi.

Şimdiye kadar dokunulmaz ve dokunulduğunda ise tanrıların hışmına uğrayacak olan bir mesele gibi görülen Kürdistan sorunu, şu son birkaç ay içerisinde önemli bir gündem maddesi haline geldi. İstisnasız her güç, Kürdistan'a yaklaşımını yeniden gözden geçirdi, yeni yaklaşımlar içerisine girdi. Bütün bunlar halkımızın yaniden ayağa kalkışı, kendi topraklarına sahip çıkması karşısında yapıldı.

PKK yükseltiği ulusal kurtuluş mücadelesi ile, halkımızın biricik sahibi ve onun adına konuşacak, karar verecek tek güç olduğunu fazlası ile kanıtladı.

Halkımızın çağdaş insanlığın düzeyine kavuşmasında en ufak bir katkısı olmayan, hatta halkımızı boğmak için elinden gelen her şeyi yapan birçok güç, bu kez dostluk maskesi altında halkımıza kendi biçtikleri elbiseyi giydirmeye çalışıyorlar. Bunun için bazı uşaklarını da şirin gösterip, "kültür, otonomi" adı altında halkımıza yeniden kölelik zincirlerini bağlamak istiyorlar.

Bugün Kürdistan halkı sadece faşist Türk sömürgecileri ile savaşmıyor. Halkımızın başına binbir çorap örmek isteyen binbir çeşit güçle de mücadele içerisindedir. Halkımız bunlara karşı kendi halk ve ülke gerçeğini sonuna kadar korumaya kararlıdır.

Bütün bu güçler, Kürdistan halkının kendi kaderini özgürce tayin etmesi karşısında otonomi ve bağımlılık ilişkilerini dayatıyorlar. Bunun için halkımıza ve onun öncü kurtuluş gücüne azgınca saldırıyorlar. "Terörizm" vb. iddialar arkasına sığınarak, halkımızın bağımsızlık savaşına karşı yeni engeller dikmeye çalışıyorlar.

Bugün emperyalizm, sömürgecilik ve her türden uşakları el elle vererek halkımızın bağımsızlık savaşını durdurmaya çalışıyorlar. Bugün TC ve onunla işbirliği içinde olan Almanya'nın, özellikle de son dönemlerde saldırılarını artırması bunun somut örnekleridir. Bütün bunlar halkımızın bağımsızlık savaşına karşı düzenlenen komplolardır.

Halkımıza ve geleceğimize yönelen komplolar çok geniş boyutludur. Bütün bunları boşa çıkarmak, biz Aryen çocuklarının omuzlarındadır. Bunun için, halkımızı ve geleceğimizi, halkımızın her şeyden daha kutsal olan bağımsızlık hakkını korumak ve her türlü engele karşı korumak için, bayrağımız altında daha sıkı kenetlenelim. Bunun için bütün gücümüzü seferber edelim.

Bize dayatılan kölelik prangalarını parçalamak için dişe diş bir mücadeleye atılalım. **Her şey bağımsız ve özgür Kürdistan için** şiarını temel alalım!

Bütün bu oyunları boşa çıkarmak, bizim çabalarımıza bağlıdır. Halkımızın sesini dünya insanlığına ulaştırmak için her saniye, her dakika mücadelemizi ve gerçekliğimizi anlatalım. Emperyalizm ve sömürgeciliğin tekniğine karşı, Kürdistan halkının tükenmez propaganda gücü ile karşı duralım ve gerçekliğimizi insanlığa maledelim.

"SAVAŞ ESİRLERİNİ DEĞİŞTİRELİM"

● PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan Milliyet'e yaptığı açıklamada savaş esirlerinin değiştirilmesini istedi

Milliyet gazetesinden M. Ali Birand ile yaptığı röportajında PKK Genel Sekreteri A. Öcalan, ARGK birlikleri tarafından esir alınmış olan düşman güçleriyle, cezaevlerindeki PKK'li savaş esirlerinin değiştirilmesini istedi.

Halen 20'nin üzerinde düşman subayı, özel tim elemanının ellerinde esir olduğunu belirten PKK Genel Sekreteri, faşist Türk sömürgecileri de yanaşırsa esir değiş-tokuşunda bulunabileceklerini açıkladı.

Ulusal kurtuluşçu savaş gerçeğimizin dünya kamuoyuna duyurulması Türk kamuoyu tarafından daha iyi tanınması amacı **ile röportaj yaptığını açıklayan** PKK Genel Sekreteri, Orhan Kaya adlı bir esirin ise serbest bırakılarak akrabalarının yanına gönderildiğini belirtti.

Yapılan bu açıklamalar karşısında herhangi bir açıklamada bulunmayan faşist sömürgeciler, açığa çıkan kof görüntülerini gizlemek için röportaj yayınını durdurdular. PKK Genel Sekreterinin yaptığı açıklamalar, Türk halkı ve ilerici kamuoyu tarafından ilgi ve sempati ile karşılandı. İlk kez basına geniş bir röportaj veren PKK Genel Sekreteri geniş kesim-

Devamı 7. sayfada

ZDF Programı, İşbirlikçilerin Çabası ve Bazı Gerçekler

Bir halk, çağdaş insanlık alemine bağımsız ve özgür olarak katılmak istiyor. Bu halk, binbir türlü oyun ve komplo ile engellenerek kölelik boyunduruğuna nihayete kadar mahkum edilmeye çalışılıyor. Sömürgeciliğin, emperyalizmin ve kanı beş para etmez uşak takımının çıkarları doğrultusunda Kürt halkının mücadelesi boğulmak ve meşru hakkı lekelenmek isteniyor.

Kürdistan'da kurtuluş uğruna ilk kanların toprağa dökülmesi ile birlikte, Kürt halkının bağımsızlık mücadelesine karşı saldırılar da arttı. Kürdistan halkının bağımsızlığı uğruna ayağa kalkışı bütün bu çevrelerin oyununu bozmuş ve bunların hayallerini yerle bir etmiştir. Bunun üzerine Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin öncüsü PKK'ye karşı alçakça saldırılara yönelmişlerdir.

Bu saldırılar sadece ülke içi ile sınırlı kalmamış, uluslararası alanda da birçok uzantısı ile devam etmiştir. Birçok komplo düzenlenmiş ve bu komplolarda Kürt halkı ve öncüsü PKK mahkum edilmek istenmiştir.

Bu komplo ve saldırıların en yoğunu Almanya ve İsveç'te yaşandı. İsveç'te MİT ve SÄPO ortaklığı ile Olof Palme katledilmiş ve bu cinayet PKK'ye yüklenmeye çalışılmıştır. Fakat çok geçmeden olay açığa çıkmış ve SÄPO ile MİT'in işbirliği

Devamı 4. sayfada

Alman Yönetiminin Saldırılarına Tepkiler

Lufthansa Paris bürosu, CSU Regensburg parti binası ve ZDF (Alman ikinci kanal televizyonu) Paris bürosu ERNK sempatizanları tarafından bir süre işgal edildi. Eylemciler, isteklerinin basına ve ilgili çevrelere duyurulması üzerine işgallerine son verdiler.

Haberleri 4. sayfada

HUNERKOM Müzik ve Folklor Festivali Sonuçlandı

Bu yıl ikinci kez ve kapsamına folklorun yanısıra müzik yarışmasını da alarak düzenlenen festival'e, 26 grup katıldı. Festivale katılan gruplar müzik ve folklor dalında yarıştılar. Jüri folklor ve müzik gruplarının derecelerini 200 puan üzerinden açıkladı.

Haberi 5. sayfada

Yunanlı sanatçı Y. Dalaras:

"Bütün içtenliğimle Kürdistan halkına güçlü bir zafer diliyorum"

Röportajı 14. sayfada

AYDIN CEZAEVİNDE NELER OLDU?

10. sayfada

Adım Adım Kürdistan:

ÇOLAMERG-V

9. sayfada

Aydın BULUT (İbrahim):
"Benim şahsımda kazanan Parti ve halkımız, kaybeden ise Türk sömürgeciliğidir..."

Onunla ilk tanıştığımızda yıl 1978'di. Henüz 13 yaşlarında ve ortaokula gidiyordu. Girişken, cana yakın ve enerji doluydu. Boş zamanlarında ayakkabı boyacılığı yapıyor ve harçlığını böylece çıkarıyordu.

Asimilasyonun en yoğun olduğu Kürdistan illerinden Malatya'da, ülke ve halk gerçeğine yabancılaşmış bir ortamda yaşıyordu. Dolayısıyla Kürdistan bilincinden yoksundu.

Yoksul olan ailesi, daha kendisi çok küçük yaşlardayken Malatya'ya iş bulabilme umuduyla göç etmişti. Kurtuluşunu burada aramıştı. Aydın yoldaş da öğrenimine Malatya'da başlamıştı. İlkokuldan sonra ortaokul ikinci sınıfına kadar okur, daha sonra öğrenimini yarıda bırakır. Sıvacılıkla ailesinin geçimini sağlamaya çalışan babasını daha küçük yaşlardayken kaybeder. Ona bir süre abileri bakarlar. Fakat onlar da geçimlerini sağlayabilecek düzeyde işi bulamadıkları ve işsizliğin doğurduğu geçim sıkıntısını gidermek için, bir "kurtuluş" olarak gördükleri Almanya'ya giderler.

Aydın yoldaş, yaşamın bu acı zorluklarından habersizdir. Olayları kavrama, gerçeği görme çağında olsa da, yaşadığı ortam buna engeldir. O, daha sonra 1980'nin ortalarında abisi ile Almanya'ya gidecek ve orada PKK ile tanışarak ülke ve halk gerçekliğimizi öğrenip kavrayacaktı.

Aydın yoldaş, Almanya'ya varır varmaz abisiyle birlikte Hamburg çevresinde bulunan meyve bahçelerinde iş bulabilmek için harekete geçer. Yakınlarından, tanıdıklarından yardımcı olmalarını isterler. Ayrıca tek başlarına da kapı kapı dolaşarak meyve patronlarından iş isterler. İlk başta ne herhangi bir iş, ne de yatacakları bir yerleri vardır. Çalışmak zorundadırlar, çünkü yüklü bir borç altına girip Almanya'ya çalışmak için gelmişler. Kimi zaman dışarıda sabahlarlar. En sonunda yoğun uğraşlar sonucu Hamburg'un Neuenfelde köyünde iş bulurlar. Çalıştıkları işin sahibi, yatmaları için kendilerine soğuk, rutubetli ve sağlığı zedeleyecek bir de yer verir. Aydın yoldaş, diğer Kürdistanlı insanlarımız gibi en düşük bir ücretle çalışır. Meyve patronunun keyfi zor uygulamaları altında yağmurlu, soğuk ve daha değişik çetin koşullarda birkaç yılı geçen uzun süre çalışmak zorunda kalır. Çalışmak zorundadır, çünkü bu zor şartlarda en düşük ücretle çalışmasa, iş sahibi tarafından kovulacak, dolayısıyla bırakalım biraz da olsa para biriktirmesini, ne yatacak yeri olur ve ne de ihtiyaçlarını karşılayacak parası. Çünkü meyve patronları, "istersen çalış, bu şartlarda çalışmazsan çekil git, yerine daha ucuz ücretle çalıştırabileceğim insan bulurum, nasıl olsa sokaklarda boş insan dolu" ilkesinden hareket etmektedir. Buna benzer daha bir sürü tehditvari uygulama...

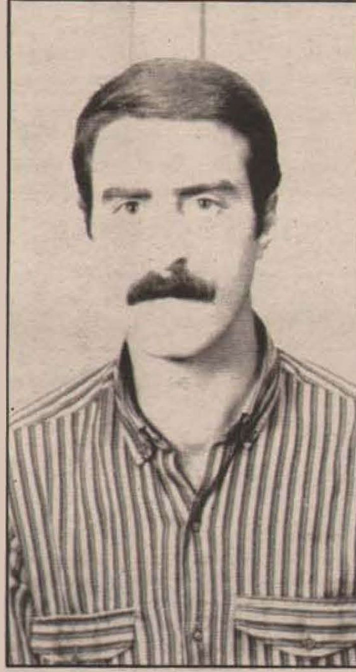
Ağlama ana ağlama
al mendili
siliver gözyaşlarını.
Yolcusuyum gayri bu yolun
ölüm de olsa sonunda,
karanlıklara dalacağım
kör ve kaleş olsa da,
yürürüm aydınlıklara doğru...
Ağlama ana ağlama
biter bütün acılar...
mutlu ve özgür günler yakın
umutla bak yarınlara.
Güzel günleri getireceğim sana
—dökülecek kanımla—
özgürlükle tanıştıracağım.
Onurumuzu arayacağım
dağların doruklarında
ve intikamını alacağım köleliğin.
Günün birinde
şehit düşersem savaş arenasında
ağlama hiç ağlama
bil ki çok gururluyum;
ufuklarda yaşıyor ruhum
yol almış özgürlüğe doğru...
Yeter ki vatan sağolsun
mücadelemiz yaşasın...

Aydın yoldaş, daha Kürdistan'dayken bir kurtuluş olarak gördüğü Avrupa'da böylesi bir maddi sömürü ve manevi baskıyla karşılaşır. Avrupa'nın da bir kurtuluş olmadığını, bu yönlü umutlarının yerle bir olduğunu görür. Bu dönemde PKK'li savaş esirlerinin, özellikle Diyarbakır direnişleri Avrupa kamuoyuna yansıdığı gibi, Kürdistanlı insanları da etkilemekteydi. Bölgede faaliyet yürüten devrimcilerle tanışır. Hayatın acı deneyimleri içerisinde kurtuluş arayışları içindeyken, PKK'li devrimcilerin ona Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin haklılığını anlatmaları, tanıtmaları Aydın yoldaşı etkiler, onda gerçek kurtuluşun umutlarını doğurur.

Yıl 1981. Aydın yoldaş artık gerçek kurtuluş yolunu bulmuş ve PKK'nin sempatizanı olmuştur. Kürdistan halkını kurtuluşa götüreceğine inandığı PKK'nin çıkan tüm yazılarını takip etmekte ve mücadele hakkında verilen seminer vb. toplantıların hemen hepsine katılmaktadır. Amacı PKK'yi daha fazla tanımak, kavramak ve onun mücadelesine aktif katılmaktır. O, yoğun çabalarıyla mücadeleyi gün geçtikçe daha yakından tanıyarak aktifleşir. Bölgede faaliyet yürüten devrimcilere yardımcı olarak, onları yeni çevrelerle tanıştırır; bildiri, gazete vb. yazılı materyallerin dağıtımına katılır. Hamburg'da yürütülen faaliyetlerde aktif görev alır. Burada sergilerden tutalım da kültürel faaliyetlere kadar hemen tüm faaliyetlerde yer alıyordu.

Aydın yoldaş, sadece enerji dolu olması ile, cana yakınlığıyla değil, çevresinde açık sözlülüğü, dürüstlüğüyle de saygı uyandırmıştı. Onun bu kişiliği, kendisini çevresine de oldukça sevdirmişti. Hamburg çevresinde meyve bahçelerinde zor koşullar altında en düşük ücretle çalışan Kürdistanlı emekçilerin durumunu gördükçe daha fazla devrime yöneliyordu. Aydın yoldaş aynı zamanda, geniş emekçi kesimi de, tek kurtuluş yolu olan devrime katmak için büyük bir çaba harcıyordu. Her karşılaşmamızda mücadelenin gerekliliğine olan inancını dile getirirdi. Kurtuluş ideolojisiyle tanışması çok kısa bir süreyi kapsamasına rağmen, devrim konusunda bilebildiklerini, pratik yaşamdan mantıksal örneklerle aktarırdı.

Aydın yoldaş ve bölgede faaliyet yürüten bazı arkadaşlar vasıtasıyla ben de PKK ile tanışma

şansına sahip olmuştum. Aydın yoldaş, eğitim seminerlerine, sohbet toplantılarına, Newroz vb. gece eylemlerine katılmam için, beni ikna etmeye çaba sarfederdi. O, insanları bu haklı davaya kazandırmaya büyük önem verirdi. Konuştuğu insanlara kendi görevlerine sahip çıkmaları için bilinç vermeye çalışırdı. Bir gün dernekte otururken, bana "... derneğe üye kaydını yaptırdın mı" diye sordu. "Hayır" diye cevap verince, "Olmaz, neden çekiniyorsun? Mücadeleye katılmak hepimizin görevi ve devrimci olmalıyız. Ben şimdi senin üye kaydını yaptıracağım" deyip yönetim kurulu odasına girdi. Tekrar geri döndüğünde, "Tamam, artık derneğe üyesin" diyerek, üyeliğin görevlerini anlattı. Onun bu davranışı, beni mücadeleye daha da yakınlaştırdı. Görevlerime, sınırlı da olsa sahip çıkma bilincini ve sorumluluğunu uyandırdı. O, mücadeleyle kısa bir süre önce tanışmış bir sempatizan olmasına rağmen, bir devrimci gibi çalışıyordu.

Aydın yoldaş, tartışma vb. mücadele hakkındaki sohbetlerin yürütüldüğü ortamlarda hazır bulunduğunda konuşmalarda hep yerini alarak görüşlerini belirtir ve dinlerdi.

1984'ün başlarıydı. Bir gün dernekte, bir arkadaş tarafından, bölgesel eğitim gruplarının oluşturulacağı anlatılıyordu. Aydın yoldaş, konuşan arkadaşa, bu eğitim gruplarında yer alıp almayacağını sordu. Şaka yollu "Hayır" cevabını alınca, itiraz ederek eğitim gruplarında kesinlikle yer alacağını belirtti. Arkadaşın bu tutumuna karşı bir iki gün kendisi ile konuşmama biçiminde tepki gösterdi. Bu tavrı ne boykotçuluk ve ne de benzer başka bir şeydi. Daha fazla gelişmek, dolayısıyla daha da aktifleşip mücadeleye yararlı olmak amacını taşıdığı için, onun bu tavrı, soylu bir amacı bağrında taşıyordu. Daha sonraları, bu arkadaşın söylediklerinin şaka olup eğitime alınacağını öğrendiğinde büyük bir mutluluk duymuştu.

Aydın yoldaş eğitimden çıkınca, faaliyetlere profesyonel olarak katıldı. Bir yandan yayın dağıtımında yer alırken, diğer taraftan da kültürel faaliyetlere katılıyordu. Her iki faaliyet dalında da başarı gösteriyordu.

1984'ün Nisan ayında, Feyka-Kurdistan'ın iki koldan (Hannover-Bonn, Hanau-Bonn) organize ettiği uzun yürüyüşe Aydın yoldaş da katılmıştı. Hannover-Bonn (480 km) kolunda yer almıştı. Yürüyüşün sürdüğü 18 gün boyunca bildiri, dergi vb. yazılı materyalleri dağıtıyordu. Büyük bir moralle yürüyor, akşamları yapılan değerlendirme toplantılarına hep öneriler sunardı. Yine konaklama yerlerinde tartışmalar başlatır, başlatılanlara da katılarak görüş belirtirdi. Ayrıca, yürüyüşe katılanlardan oluşturulan tartışma gruplarından birine başka bir arkadaşla tartışmaları yönlendirmekten sorumlu kılınmıştı.

Aydın yoldaş, girişkenliği, hareketliliği, insanlarla kurduğu yakın ilişkiler onun başarı grafiğini sürekli yükseltiyordu. Onun hedefinde, Kürdistan koşullarının sıcak savaş ortamında devrimcilik yapmak vardı. Bu arzusunu hep dile getirirdi. Hamburg bölgesinde kısa bir profesyonel devrimci faaliyetliliğinden sonra, merkezi eğitime alındı. Merkezi eğitimde kendisini geliştirerek güçlendiren Aydın yoldaş, Frankfurt bölgesinin faaliyet biriminde görevlendirildi ve bu alanda da bir yılı aşkın faaliyet yürütecekti. Ve daha sonra, Partinin çağrısı üzerine, o hep dile getirdiği Kürdistan'da savaşma arzusunun ilk adımı gerçekleşecekti.

Partinin bu çağrısını büyük bir sevinç ve mutlulukla karşıladı. Ve büyük bir coşkuyla Partinin merkezi hazırlık eğitimlerine katıldı. Burada toplumsal özelliklere, alışkanlıklara karşı kendi şahsında acımasızca bir uğraş içerisine girdi. Parti olanaklarını en güçlü şekilde değerlendirerek kendisini yeniledi; savaş pratiğine hazır hale getirip örnek bir başarı gösterdi. Kendisinin geri toplumsal özelliklerden arınmasını, kendi şahsında sömürgeciliğin yenilgisi, Partisinin ise bir zaferi olarak değerlendirdi.

Aydın yoldaş, Parti merkez eğitim okulundayken, Kürdistan'da savaşmaya hazır olduğunu, Partisine verdiği raporlarda şöyle dile getirir:

"Yaklaşık birbuçuk yıldır okul yaşamı içinde bulunmaktayım. Bu süre içerisinde çok önemli eğitimler, tarihi anlar yaşadım. Devrimci düşünceyi kavradım; önemli gelişmeler ve değişmeler sağladım. Elbette bütün bunlar bir devrimci için yeterli değildir. Bu süre içerisinde hangi gün ülkeye gönderileceğimi gözledim ve bekledim..."

"Yeni bir döneme girerken ve eski bir eğitim dönemini geride bırakırken sağladığım ideolojik-politik gelişmeler yanında Partimizin geçmiş mücadele pratiğinden çıkan deney ve derslerden kendimi donatarak bundan böyle içerisine gireceğimiz pratiğin ağırlığı ve bize verilecek olan görevin sorumluluğuyla hareket edeceğimizin bilincindeyim. Gerçekten belli bir uygulamaya ihtiyaç duymaktayım. Bundan böyle eğitimimin kalan diğer kısmını pratik mücadelede tamamlamaya kararlıyım. Geçmişte içerisine düştüğüm hata ve yetmezliklerimi bugün daha çok bilince çıkarmış olup önemli ölçüde gidermiş durumdayım. Benim bir bütün olarak geçirdiğim uzun bir eğitim dönemi boyunca kaybettiğim şeylerin hiçbir şey olmadığı ve sadece toplumsal alışkanlıklar olduğu; kazandıklarımın ise, bir ülke ve bu ülkenin tek sahibi olan halkımızın kurtuluş umudu Partimizin devrimci bir kişiliği olmuştur. ***Benim şahsımda kazanan Parti ve halkımız olmuş; kaybeden ise Türk sömürgeciliği...****"*

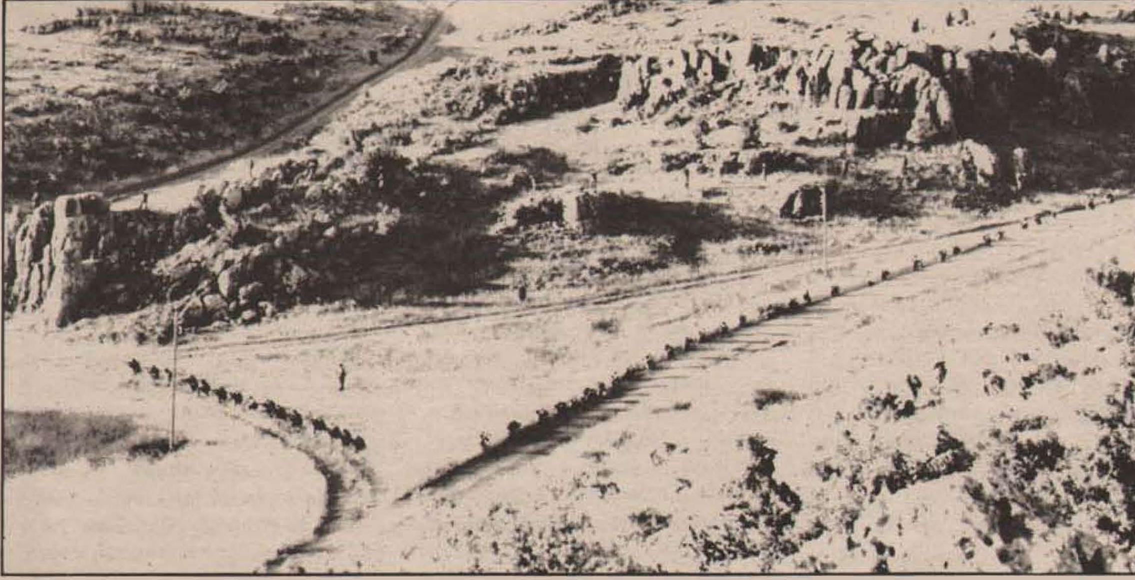
"... Pratiğe yürüme zamanının gelip geçtiğinin bilincindeyim. Fakat bu konuda esas alınması gerekenin Parti çıkarlarının olduğunun da bilincindeyim... En başta ben, kendi eksikliklerimin üzerine acımasızca gideceğim. Gelinen aşamada, artık bu tür eksikliklerin Parti karşısında kabul edilmeyeceğinin bilincindeyim. Bunların, gerçekten görüldüğü anda giderilmesi ve bu konudaki çabamın mutlaka artırılması gerektiği sonucuna vardım. Bu çabanın kendisinin de pratik olacağının ve bu pratiğimde kendimi tüm arkadaşlara ve Partiye kabul ettirmek ve devrimci yaşamı kendimde gerçekleştirmek görevim olduğunun bilincindeyim. Bu bilinçle hareket ettiğim sürece ne devrime, ne Partiye, ne de yoldaşlar topluluğuna hiçbir zaman güvensizliğin ve benzeri birtakım şeylerin doğması mümkün değildir. Bir an önce ülke zemininde mücadele pratiğine akmanın beklentisi içinde olduğumu belirtmek istiyorum. Ve bu bekleyişe elbette bir gün Partinin cevap vereceği kanaatindeyim..."

Böylesi bir kararlılıkla kendini devrime adayan Aydın yoldaşın, sıcak savaş alanına akma beklentisine Parti cevap verir. Bir grup yoldaşıyla birlikte, büyük bir inanç ve azimle vatan topraklarına özgürlük için yürür. Orada sömürgeci düşmanla dişe diş mücadelede, ona PKK'nin vuruş tarzıyla vurmak, onun için en mutlu, hep arzuladığı ve hasret kaldığı andı.

Aydın yoldaş, kendisini adamaktan gururlandığı Kürdistan topraklarıyla ilk kucaklaştığı gün diğer yoldaşlarıyla sömürgeci düşmana karşı büyük bir direniş gösterir. Bedenine isabet eden kör kurşunlar, onun PKK'nin direniş ve kahramanlık çizgisinde düşmana karşı verilen mücadeleye doymadan fiziki olarak aramızdan ayrılmasına neden olurlar. 2 Kasım 1987 tarihinde, düşmana birçok kayıbın verildiği Cizre'nin Hisar köyü alanındaki çatışmada 6 yoldaşıyla birlikte Partisine büyük bir güvenle ölümsüzleşir.

Kürdistan gençliği, Aydın yoldaşın anısının gereği olarak, özgür vatan toprağı yaratmak için savaşacaktır.

Harun
10.6.1988

KAFIR KÖYÜ KARAKOLUNA BASKIN

Kars'ın Aralık ilçesinin Kafır köyünde konumlanmış bulunan düşman karakoluna karşı gerçekleştirilen eylemde çok sayıda asker öldürüldü, bir o kadarı da ağır yaralandı.

20 Haziran günü, karakolu basan ARGK gerilla birliği, düşman birliğinin karşı koymasına fırsat vermeden etkisiz hale getirdi. Açılan yoğun ateş ve roket ve bombaların patlaması sonucu, düşman birliği tümden hareketsiz hale getirildi.

Geçen yıl da aynı köyde bulunan Su Dağıtım Şantiyesi ARGK gerillalarınca basılmış, araç-gereçlerin bir kısmı yakılmış, bir kısmına da el konulmuştu. Bunun üzerine, düşman Su Dağıtım Şantiyesi'ni korumak amacı ile köye karakol kurmuştu. Karakol vasıtası ile alan üzerinde hakimiyetini kurmaya çalışıyordu.

Bu durumda, gerillaların hedefi haline gelen karakola yönelik gerçekleştirilen saldırı ile düşman birliğinin alan üzerindeki hakimiyeti ortadan kaldırıldı.

AJAN ODAK YOK EDİLDİ

Kars-Iğdır-Karahacılı köyü-Mexsozilo mezrasında bulunan ve düşmanla işbirliğini ilerleten bir ajan odak cezalandırıldı.

25 Haziran tarihinde gerçekleştirilen eylemde Zahir, Ayşe ve Gazal Kesip ölümle cezalandırıldı.

Bu aile, düşmanla sıkı bir işbirliği içinde olan bir ailedir. Oğulları Musa Kesip'i TC'ye teslim etmiş ve ajanlık ilişkileri içinde bulunuyorlardı.

Zahir Kesip, salt oğlunu teslim ettiği için değil, esas olarak düşmanla ajanlık ilişkisi içinde bulunduğundan dolayı cezalandırılmıştır. Yine karısı ve kızı da çevrede fuhuşu yaymak ve düşmanla ajanlık ilişkisi içinde bulunduklarından dolayı cezalandırılmışlardır. Karısı ve kızı Türk subayları ve askerleri ile her türlü ahlak dışı ilişki içindeydiler.

Aile böylesine ajanlık ilişkisi ve fuhuş batağı içinde olduğundan dolayı hedef olarak seçilmiştir. Bu eylem aynı zamanda halkın da bu yönlü taleplerine bir cevap niteliği taşıdığından dolayı, derin bir etkide bulunmuştur. Eylem yörede ihanete büyük bir darbe de olmuş ve halkın sempatisini kazanmıştır.

ŞIRNAK'TA ARGK'YE YENİ KATILIM

Şırnak ve çevresinde ARGK saflarına katılımın günden güne arttığı bildiriliyor. Son olarak 3 genç daha ARGK saflarına katıldı.

Şırnak ve çevresinde ARGK saflarına katılımın artması ile birlikte gerilla birliklerinin daha da büyüdüğü ve faaliyetlerini yaygınlaştırdığı bildirilmektedir. ARGK gerilla birliklerinin katılımın yaygın olması karşısında yeni düzenlemelere gittiği ve yeni savaşçı adaylarının eğitimine ve bunların uygun birlikler şeklinde örgütlendirilmesine ağırlık verdiği de gelen haberler arasında bulunuyor.

Son katılmalar ile birlikte Şırnak'ta son bir ay içerisinde gerilla birliklerine katılan gençlerin sayısı 50'yi geçti.

13 Kişilik Özel Tim Birliği Esir Alındı

Tempo dergisi 30. sayısında Kürdistan'daki savaşa ilişkin 4 sayfalık bir yazı yayınladı. Yazıda koruculuk sisteminin çıkmazı açıkça belirtiliyor. Ve son günlerde sadece Şemdinli yöresinde 60 korucunun istifa ettiğini açıklıyor. Yine Tempo dergisi Uludere'nin Elcan bölgesinde 13 kişilik bir özel tim birliğinin ARGK tarafından esir alındığını da yazıyor.

Özel tim birliğinin halen gerillaların elinde bulunduğunu belirten Tempo dergisi, yöredeki halkın ise devletten soğuduğunu yazıyor.

GERİLLA BİRLİKLERİNDE YAZ DÜZENLEMESİ

Bahar aylarının yoğun eylemlilikle geride bırakılması ile birlikte, birlikler yaza göre düzenlenmeye başlandı. Bahar aylarını yoğun eylemlilik içinde yaşayan ARGK birlikleri, eylemleri kesintisiz olarak sürdürmekte ve yoğun katılımı karşılayacak düzenlemelere gitmekteler.

Düşman ARGK gerillalarının gerçekleştirdiği eylemlerin çok azını basına —uyguladığı sansürle— yansıtmaktadır. Oldukça yüksek olan kayıplarını ise bir-iki olarak göstermektedir. Karakol baskınlarında ve meydana gelen çarpışmalarda çok sayıda kayıp vermesine rağmen, bunları hiç yansıtmamaktadır.

ARGK birliklerinin eylemlerini bütün ülke çapında yaygınlaştırması ve sayı olarak artış kaydetmesi, Türk sömürgecilerin ruhuna korku salmaktadır. Türk sömürgecileri yaygınlaşan ulusal kurtuluş mücadelesini engellemek için yaygın komplolara girişmektedir. Özel tim, köy korucusu adı altındaki karşı-devrimci oluşumlara hız verirken, ajanlığı da yaygınlaştırmaya çalışıyor. Böylece sonuç almaya çalışıyor. Buna rağmen en ufak bir başarı bile sağlamış olmaktan uzak.

Bazı gerilla gruplarının kayıp vermesi düşmanın başarılı olduğuna kanıt değildir. Türk basını birkaç gerilla birliğinin kayıp vermesini Türk ordusunun başarısı gibi yansıtmaya çalışıyor. Bunun karşısında Türk ordusunun verdiği kayıplar, günümüze kadar verdiği bütün kayıpların toplamına ulaştı. Son birkaç ayın savaş bilançosu bu şekildedir.

BERXWEDAN Sizlerindir!

Berxwedan şimdiye kadar, okuyucularımızın değerli katkıları ile yayın yaşamını sürdürmektedir. Bundan sonra da yayın yaşamını daha da geliştirerek sürdürmesi, yine okuyucuların değerli katkıları ile mümkündür.

Berxwedan emeğinizin, çabanızın bir ürünüdür. Sizlerin olan gazetenizi daha da geliştirmek için, daha yoğun çabanız gereklidir. **Berxwedan**'ın dağıtımından, yazı, resim, haber vb. yönleriyle beslenmesine varana kadar desteğinizi daha da artırmanız, gazetemizin daha da güçlenmesini beraberinde getirecektir.

Yine, yeni bir izin dönemine daha girdik. Birçok okuyucumuz da bu yıl izinlerini ülkemizin güzellikleri ve sıcak savaşı içerisinde geçirecek. Bu yılki izin anılarınızı gazetemizde yayınlanmak üzere bize postalamanızı istiyoruz.

Bunların yanısıra her okuyucumuzu **"Berxwedan'a her ay bir mektup kampanyası"**'na katılmaya çağırıyoruz. Gazetemizde yayınlanmak üzere yazı, haber, resim vb. materyallerin okuyucularımız tarafından toparlanıp hazırlanarak gazetemize gönderilmesi, emeğinizin ürünü **Berxwedan**'ı daha da güçlendirecektir.

"Berxwedan'a her ay bir mektup kampanyası" sürekli olarak devam edecek olan bir çağrıdır. Her okuyucumuz, aynı zamanda gazetemizin bir muhabiridir. Gazetemizin muhabirlik ağını daha da geliştirmek için bütün okuyucularımızı başlatılan bu kampanyaya katılma çağrısına cevap vermeye çağırıyoruz.

O halde bütün okuyucularımızı her ay bir mektup göndermek için kaleme sarılmaya ve kendi emeklerinin ürünü olan **Berxwedan**'a sahip çıkmaya, ve güçlendirmeye çağırıyoruz.

Gönderilecek mektuplar, haber içerikli olacağı gibi çeşitli konularda değerlendirme, inceleme-araştırma içerikli de olabilir. Yine resim, şiir, hikaye vb. gibi materyaller de gönderilebilir.

Adıyaman PKK-Davası 2 İdam İstemiyle Başladı

13 Temmuz tarihinde Malatya DGM'nde başlanan 19 sanıklı Adıyaman PKK davasında 2 savaş esiri için idam isteniyor. 15 Ağustos Atılımı sonrasında Adıyaman'da devrimci çalışmalara katıldıkları gerekçesiyle tutuklanan 19 savaşçı ve yurtseverin davasına savcının iddianameyi okumasıyla başlandı.

İstanbul Dev-Sol Davasında 180 İdam İsteniyor

Yaklaşık 7 yıldan bu yana devam eden Dev-Sol davasında 1243 sanık yargılanıyor. Halen bunlardan 68'i tutuklu bulunuyor. İdamı istenenlerden 36'sı tutuksuz yargılanıyor. 180 kişiden 61'inin idam cezasının hafifletici nedenlerin dikkate alınarak müebbet hapse çevrilmesini isteyen savcı, 26'sının yaş küçüklüğü, 5'inin ise pişmanlık yasasından yararlandığı için cezalarının hapis cezasına çevrilmesini talep etti. İdamı istenenler arasında tutuksuz olarak yargılanan şair Nevzat Çelik de var.

Dev-Sol davasına ilk olarak 1981 yılının sonlarında İstanbul 2 numaralı askeri mahkemesinde başlandı. Mahkeme savcısı 5 Temmuz'da başlayan mahkemede 2 gün süre ile esas hakkındaki mütalasını okudu. İdam cezası istenenler arasında Dursun Karataş, Hüseyin Solgun, Murat Karabulut, Tuğrul Özbek, Garip Delibaş, M. Toros Gürkaya gibi tutuklular da var.

ZİNDANLARDAKİ SAVAŞ ESİRLERİNE SAHİP ÇIKILIYOR

A l'occasion d'un Symposium en défense du droit d'asile et des droits démocratiques des travailleurs immigrés qui s'est tenu à Strasbourg le 18 juin, nous avons été informés des menaces d'exécution pesant sur des militants kurdes emprisonnés en Turquie.

Nous avons l'intention de nous presenter à l'Ambassade de Turquie pour vous faire part de l'inquiétude et de l'émotion de nombreux démocrates français et pour vous demander de transmettre à votre Gouvernement notre volonté d'obtenir la vie sauve pour ces militants.

Nous vous prions de prendre contact avec nous à l'adresse suivante :

Jean-Jacques MARIE
Bâtiment les Charmes
36, rue de Picpus
75012 Paris
[illegible]

Paris/Berxwedan:

"Baskıya Karşı Uluslararası Komite" sekreteri Jean-Jacques Marie ve Paris Barosu avukatı Hélène Rubinstein Carrera, Türk büyükelçiliğine gönderdikleri bir mektupta, zindanlardaki savaş esirleri üzerindeki uygulamaları incelemek istediklerini belirttiler.

Strasbourg'da "Yabancı İşçiler ve İlticacıların Demokratik Hakları" konulu sempozyumda, "tutuklu bulunan Kürt militanların idam cezalarının infaz edileceğine dair tehditlerden" haberdar olduklarını belirten H. Rubinstein Carrera ve J.-J. Marie, birçok Fransız demokratının kaygı ve telaşları ile militanların hayatlarından duydukları endişe ve bunları kurtarma isteklerini de Türk hükümetine iletmek amacında olduklarını da ayrıca ifade ettiler.

ZDF Programı, İşbirlikçilerin Çabası ve Bazı Gerçekler

Baştarafı 1. sayfada

kanıtlanmıştır. Palme cinayetine hala PKK'nin adını karıştırmak isteyen Ebbe Carlsson, Hans Holmer, Adalet Bakanı Anna Greta Leijon gibi kişiler ise, İsveç basını ve halkının tepkisi karşısında gerçek yüzleri ile açığa çıktılar. Sözkonusu kişiler birçok gizli ilişkilere girerek Palme cinayetini soruşturma adı altında esas katilleri gizlemeye çalışmaktalar. İsveç basınına son günlerde yoğun olarak konu edilen bu durum önemli tepkilere yol açtı. Adalet Bakanı çevirdiği kanun dışı dolapların açığa çıkması üzerine istifa etti.

Buna benzer birçok komplo tezgahlandı. Bu komploların hepsi de açığa çıktı ve PKK'nin adının lekelenmesinin önüne geçildi. Girişilen bu tür komploların en yaygını uzun bir süredir Alman hükümeti tarafından sürdürülüyor. Bu saldırılara, "Uluslararası terörizm / PKK kimdir" programıyla ZDF televizyonu da katıldı.

Alman hükümetinin yurtsever Kürt politikacıları şahsında PKK'ye ve Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine saldırmasının amaçları biliniyor. Almanya, Türk devletini ayakta tutmak ve Kürt işbirlikçilerini yaşatmak için yoğun bir saldırı kampanyasına başladı. Birçok emekçinin evleri basılmış, 15 yurtsever Kürt politikacısı ise tutuklanmıştır. Kurt Rebmann, yaptığı son açıklamada arananların olduğunu belirtti. Bu açıklamadan da görülüyor ki Alman hükümeti anti-demokratik tutumunu devam ettirmek istiyor.

ZDF PROGRAMI NEYE HİZMET EDİYOR?

"Stüdyo-1" adı ile ZDF'de yayınlanan haber programda Alman hükümeti ve bazı sefil uşak Kürt işbirlikçilerinin mesnetsiz iddialarına yer verildi. ZDF böylesi bir programı yapmakla öteden beri Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yönelik olarak geliştirilmek istenen komplo ve saldırılara ortak oldu.

Alman hükümeti, bazı olayları öne sürerek saldırılarına haklılık kazandırmak istiyor. Haklarında tutuklama kararı aldığı kişileri ise, bu olaylara dayanarak cezaevlerine doldurmuştur. Böylece tutuklamalardaki gerçek amacını gizlemeye çalışıyor. Oysa gerçekte tutuklamaların nedeni başkadır.

ZDF, PKK'nin sorumlu olmadığı bazı olayları, PKK bu olaylardan sorumluymuş gibi göstererek, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve öncüsüne karşı karalama kampanyasına aktif olarak katılıyor. Şu anda Alman cezaevlerinde tutuklu bulunan yurtseverlere baktığımızda çoğu Almanya'ya yeni gelmiş kişilerdir. Bunlar sözkonusu edilen olayların olduğu tarihte Almanya'da bulunmayan kişilerdir. Bu kanıt bile tutuklamaların gerçek amacının siyasal olduğunu göstermektedir.

Tutuklu yurtseverler Kürdistan'ın bağımsızlığını savundukları ve bunun için yürütülen mücadeleye destek oldukları için sözkonusu uygulamaya maruz kalmışlardır. Bu tutuklular üzerinde gündemleştirilen uygulamalar bile bunun kanıtıdır. Tutukluların gazete, kitap okumaları ve savunma ifadelerini yazmaları engelleniyor. Demokrasiden o kadar dem vuran Alman hükümeti, tamamıyla siyasal bir amaç taşıyan bu anti-demokratik uygulamasını nasıl izah edecek?

ZDF, tarafsız bir yayın organı olarak bu gerçekleri dile getirmesi gerekirken, "Stüdyo-1" adlı programı ile anti-demokratik uygulamalara destek vermiştir. İnsan hakları lafını ağızlarına bol bol alan program yapımcılarına sormak gerekir: Hani tutuklulara insanca muamele ve yaşam koşulları? Hani Kürt halkının insanca yaşam ortamı? Avrupa Parlamentosunun Türk faşist rejimini antidemokratik uygulamalarından dolayı kınadığı bir dönemde, ZDF'nin Alman hükümetinin istekleri doğrultusunda antidemokratik uygulamaları haklı göstermeye çalışan programının yayınlanması ile ne amaçlanıyor? Bu faşist rejime destek vermek değil midir?

ZDF, bu programı ile Kürt halkının savaşını lekelemeye çalışırken, faşist rejimin katliamlarına da meşruluk kazandırmaya çalışmıştır. Kürdistan halkının mücadelesini ve öncüsünü hedef alan bu programda işbirlikçi-uşak sefiller de tanık olarak konuşturulmuştur.

BİR SEFİLİN İTİRAFI

ZDF'nin yayınladığı programda Komkar başkanı sıfatı ile Ebubekir Saydam adında bir sefil de konuşturuldu. Bu zatı halkımız geçmişinde ve bugün sergilediği uşaklıktan dolayı çok iyi tanımaktadır. Bu sefil, sözümona "aydın, okumuş, bilgili" biri olarak geçiniyor. Bırakalım ülkesini, kendisini bile sokaklarda bir tabak mercimeğe satacak derecede düşkün olan bu zat, uşaklığına yeni bir kılıf geçirerek "benden iyi uşak olmaz" dercesine halkımıza karşı hakaretlerde bulundu.

ZDF'nin ekranlarında halis bir uşak olarak boy gösteren bu sefil, utanmadan, kendi cahilliğinin kapkara suratıyla sırıttığını görmeyerek, bunu yurtseverlere, bütün Kürdistan halkına yakıştırdı.

Gelelim bu sefilin söylediklerine: Aslında o kadar uşakça konuştu ki, kendisini ele verdi. Biz yine de programı izlemeyen insanlarımızı düşünerek, bu sefilin kapkara cahil suratını gözönüne sermek istiyoruz.

Bu sefil, korktuğunu ve PKK'nin insanları cinayet için yetiştirdiğini söylüyor. Güya PKK, Avrupa'ya gelen cahil, okumamış, iltica eden insanları pasaport aldırma vaadiyle kandırıyor ve sonra eline silah verdirip savaşa gönderiyormuş. Bu iddialara kargalar bile güler.

Şimdiye kadar Türk devleti, PKK'ye aynı iddiaları yöneltti. Özel Harp Dairesi'nin dağıttığı bildirilerde "Kandırılmış Genç" vb. gibi başlıklar kullanıldı. Bu sefilin de gıdasını buradan aldığı açıktır. TC'nin iddialarını biraz da Avrupalılaştırarak ortaya atıyor. Herkes de biliyor ki PKK kimseyi kandırmıyor. Bağımsızlık ve özgürlüğün en görkemli yolunu gösteriyor. Bu yolu görenler bağımsızlık bayrağı altında toplanıyor. Aynı iddiaları, sefilin sefil şefi de kitaplarında yazdı. Bunlar gıdalarını ise, TC'den alıyorlar.

Bu baylar Kürdistan halkını gerçekten bu kadar kandırılmaya açık ve sefil mi sanıyorlar? Onbinlerce insanın kandırılmış olması mümkün mü? TC faşizmi de halkımıza çabuk kandırılacak bir halk gözü ile bakıyor. Bunun için de Milliyet'te yayınlanan röportajı engellediler. Güya halk cahil, çabuk kandırılıyormuş. İşin gerçeği ise halkın gerçekleri görüp bunlara sahip çıkmasından korkulduğudur....

Şimdi, soyadı gibi her türlü rezilliği de açık olan bu sefil bayın iddialarının ne kadar mesnetsiz olduğu açık değil midir? Bu tür yöntemlerle kitleleri kandırıp yanına çekmeye çalışan ve onları PKK'ye karşı şartlandıranlar sözkonusu iddiaların sahipleri değil midir? PKK kimi kandırmış, kime pasaport vaad etmiş? Tabii bu sefil tek bir örnek gösteremez. Zaten PKK'nin bu kadar saldırılara maruz kalmasının nedenlerinden biri de, bu tür sahte vaadler yerine gerçekler temelinden hareket etmesidir.

Bir başka noktaya değinelim: Evet, PKK saflarına genellikle yoksul işçi ve emekçiler geliyor. Bunların çoğu ilkokulu bile doğru dürüst okumamış. Bu ayıp bir olay değil, tam tersine PKK'nin halkla bütünleştiğinin kanıtıdır. Sefil zatın cahil dediği insanlar, bugün hiçbir çıkar gözetmeden ülkeleri için canlarını çekinmeden feda ediyorlar. Düşman karşısında teslimiyete düşmüyor ve direnişi bir yaşam ilkesi haline getiriyorlar. Peki kendileri ne yapıyor? Avrupa'da pazara çıkmış, kendilerini ve insanlıklarını satılığa çıkarıyorlar.

PKK saflarında binlerce değerli aydının da yer aldığını belirtmeye bile gerek yok. Yani PKK saflarında halkın her kesiminden katılım var. Bunları bu sefil de biliyor, ama yine de emperyalizme kendisini peşkeş çekmek için bu iddiaları ortaya atma ihtiyacını hissediyor.

Bu sefilin diğer iddiaları ise üstünde durmaya bile gerek olmayacak kadar desteksiz atılmış koca yalanlardır.

YURTSERVERLER ZDF'YE PROTESTO YAĞDIRDILAR

ZDF'de, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve öncü gücünü karalamaya yönelik olarak bu programın yayınlanması üzerine, yurtsever telefonlara sarılarak ZDF'yi protesto yağmuruna tuttular. Yine aldığımız haberlerde yüzlerce mektubun da gönderildiği bildirilmektedir. Kürdistanlı yurtseverlerin yanısıra, Alman ilerici ve demokratları da ZDF'nin yayınına ilişkin olarak protestolarını telefon ve mektuplarla televizyon idaresine ulaştırdılar.

KÜRDİSTAN HALKININ BAĞIMSIZLIĞI ENGELLENEMEZ

Kürdistan halkı ve öncü gücü PKK şimdiye kadar oynanmak istenen oyunları boşa çıkarmasını bildiği gibi, bundan sonrakilerini de boşa çıkaracaktır. Alman hükümetinin, TC'ye can ve kan vermek amacı ile başlattığı ve büyük bir anti-demokratik tutumla sürdürdüğü saldırılar da boşa çıkmaya mahkumdur.

İsveç'te SÄPO ve polis müdürlerinin başına gelenler, Alman yöneticileri için de bir örnek olmalıdır. İsveç yöneticileri de halkımıza ve öncü gücü PKK'ye karşı asılsız iddialarla saldırdılar. Aynı sefil uşağın şefine güvenerek gazetede demeçlerine yer verdiler. İsveç yöneticilerini bu uşaklar bile kaçınılmaz olan sondan kurtaramadılar.

Alman yöneticileri de bu sefillerin ipi ile kuyuya inmeye çalışıyorlar. Ama bilmelidirler ki, bu uşakların iddiaları koca birer yalandır, gerçeği yansıtmıyor.

Alman yöneticileri yine bilmelidirler ki halkımızın mücadelesinin önünde engel olamazlar. Ancak, bugün yaptıkları ile tarihe haksız ve gayrı-meşru uygulamaların sahipleri olarak geçerler. En başta kendi halkı tarafından bu uygulamaları nedeniyle lanetleneceklerdir. Tarih hiçbir haksızlığı affetmemiş, Alman yöneticilerinin bu anti-demokratik uygulamalarını da affetmeyecektir.

Alman Yönetiminin Saldırılarına Tepkiler

LUFTHANSA BÜROSU İŞGAL EDİLDİ

Paris/Berxwedan:

22 Haziran tarihinde Paris'te bulunan Alman Havayolları Lufthansa'nın bürosu ERNK taraftarı 40 kişilik bir grup tarafından işgal edildi.

Eylemciler, taleplerini 4 madde halinde büro yetkililerine, basın ve devlet yetkililerine ulaştırmak amacı ile yazılı olarak sundular. Talepleri telefax ile Almanya'ya bildiren büro yetkilileri, eylemcilere karşı herhangi bir polis müdahalesinin doğmasına yol açabilecek tavırlara girmediler. Yaklaşık 3 saate yakın süren eylem, isteklerin bildirilmesi sonucu sona erdi.

Yazılı olarak sunulan talepler şunlardır:

1. Şubat ayından bu yana tutuklu bulunan 13 Kürt yurtsever politikacının derhal serbest bırakılması.

2. Kürt tutukluların cezaevi koşullarını düzeltmeye ilişkin isteklerinin kabul edilmesi. Tutuklulara, politik mahkum muamelesi yapılması.

3. 13 yurtseveri yargılamadan, yapılan suçlamalardan vazgeçilmesi.

4. Alman hükümetinin, Türk devleti ile Kürt halkı arasında süren savaşa karışmayıp, Kürt yurtseverleri üzerinde yürüttüğü baskılarını durdurması.

CSU BİNASINDA 80 KİŞİLİK BİR GRUP

İşgal eylemine ilişkin gazetelerde yayınlanan resimler

Regensburg/Berxwedan:

24 Haziran günü Regensburg'daki CSU parti binası işgal edildi. Kadın-çocuk ve yaşlıların da arasında bulunduğu 80 kişilik ERNK sempatizanı bir grup, sabah saat 9.30'da binaya girdi. Eylemi saat 11.00'e kadar sürdüren yurtseverler, sorunun parlamentoda gündeme getirilmesi için bir telefon görüşmesi de yaptılar. Ayrıca eylem yerine bölge ve yerel gazetelerin yanısıra, radyo muhabiri de geldi.

Eylemin yarattığı etki karşısında gerici yüzünü açığa vuran CSU yöneticisi, kimlik kontrolü için yüzlerce polisi eylem alanına çağırdı. Yurtseverlerin kararlı direnişi karşısında polis ve CSU yöneticisi geri adım attı.

Eylemde, diğer eylemlerdeki 4 maddelik talep de ayrıca yazılı olarak basına ve parti temsilcilerine sunuldu.

ZDF BÜROSUNDA GÖSTERİ

Paris/Berxwedan:

11 Haziran günü bir grup yurtsever Kürdistanlı, Alman yönetiminin Kürt emekçi ve politikacılarına yönelik olarak gerçekleştirdiği uygulamaları protesto amacıyla işgal eylemi yaptı.

ZDF (Alman İkinci Televizyonu) Paris bürosunu işgal eden yurtseverler isteklerini yinelediler. Uzun bir süre binayı işgal altında tutan yurtseverler, amaçlarının çeşitli basın ve insan hakları kuruluşlarına duyurulması üzerine eylemlerine son verdiler.

Alman ZDF televizyonu ve birçok basın organı, eyleme ilişkin haberleri yayınlarında duyurdular.

Festival'den Berxwedan muhabiri bildiriyor

Kürdistan Müzik ve Folklor Festivali'nde 13 FOLKLOR VE 13 MÜZİK GRUBU YARIŞTI

2 Temmuz 1988 günü Bonn'da düzenlenen **"Kürdistan Müzik ve Folklor Festivali"**nde yapılan müzik ve folklor yarışmasında her dalda 13'er grup yarıştı. Festivalde yarışmaları izlemeye gelen 1200'ü aşkın kitle vardı.

Festival, 14.45 sıralarında yapılan açılış konuşmasıyla başladı. Bir dakikalık saygı duruşu ardından festivalin önem ve amacını belirten Türkçe ve Kürtçe konuşmalar yapıldı. Konuşmaların hemen sonrasında, kuralları belirtilerek folklor yarışmasına geçildi. Çekilen kuranın sonuçlarına göre oluşan sıralamayla folklor grupları yarıştı. Her grup, yaklaşık 15 dakikaya sığdıracak şekilde folklor figürlerini sundu. Foklor figürleri Kürdistan'ın değişik yörelerinden derlenmişti.

Kitlelerin ilgi ve heyecanla izledikleri folklor yarışması sonuçlandıktan ve yarım saatlik aradan sonra müzik yarışmasına başlandı. Gruplarda ve kitlelerdeki heyecan bu yarışma dalında da devam etti.

dalındaki yarışmada ise 152 puanla yine Stuttgart'tan Koma Jiyan müzik grubu birinci seçildi. İkinciliği ise 151 puanla Bonn'dan Koma Afrin elde etti.

Folklor yarışmasında birinciliği kazanan gruba ödül olarak; içine işlenmiş HUNERKOM'un ambleminin bulunduğu aliminyum tabak, HUNERKOM'un düzenlediği birincilik başarı diploması, şehit Ozan Sefkan'ın çerçevelenmiş bir resmi ve PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'ın Seçme Yazılar III. Cilt kitabı verildi. Müzik dalında verilen ödül ise, saz motifinin işlendiği bronz bir kupa, Seçme Yazılar III. Cilt'ti. Ayrıca birinciliği kazanan gruplar dışında çeşitli dereceler kazanan diğer gruplara da çeşitli başarı hediyeleri verildi.

Festivale, yarışma gruplarının sergilediği folklor ve söylediği müzik parçaları güçlü, coşkulu ve heyecanlı bir hava kazandırdı. Bu yönüyle festival büyük ilgi gördü. Ancak festivalin organizesinde yetersizlikler vardı. Örneğin, zayicilerin vardıkları sonuçlar kimi gruplar şahsında farklı oldu. Örneğin folklor yarışmasında, Fransa ekibi gösterdiği başarıyla daha üst sıralarda yer alması gerekirken, 8. sırada yer verildi. Yine müzik dalında Avusturya'dan Koma Şoreş müzik grubu bu dalda yarışmanın başarılı gruplarından biriydi. Özellikle söylediği uzun hava parçası yarışmanın en güzel ve etkileyici türküsüydü. Fakat aldığı derece ile, aynı puanı alan Koma Botan (İsviçre) grubuyla 7'nci sıraya düştü.

Festival, ödüllerin dağıtılması ardından sonuçlandı. Kitleler folklor ve müziğe doymuş bir şekilde festival salonundan ayrıldılar.

Festival öncesi günlerde HUNERKOM, kamuoyuna yönelik dağıttığı bildiride, bu yıl da kültür festivali düzenleyerek, bundan böyle bu çalışmasını geleneksel-leştireceğini belirtti. Festivalin ilki geçen yıl düzenlenmiş ve bu festivalde folklor ekipleri yarışmıştı. Bu yıl yapılanında ise folklor ekiplerinin yanısıra müzik grupları da yarıştı. Ayrıca yarışmacı grupların sayısında artış da vardı. Yarışma gruplarının sergilediği folklor figürleri, güçlü müzik parçaları, bu dallarda güçlü bir birikimin var olduğunu ortaya koydu. HUNERKOM'un kültür festivalleri düzenleyip var olan bu birikimi örgütleyerek, halkımızın kültürel gelişimi yolunda yönlendirmesinin yararlarının büyük olacağı kuşkusuzdur. Bu yönlü çabalar, Kürdistan halkının kendi kültürüne ilgisini yoğunlaştırmasında ve sahip çıkmasında da büyük rol oynayacaktır. Nitekim festivale katılan kitle, yarışan kültür gruplarını büyük bir ilgi ve heyecanla seyretti ve yoğunca alkışladı.

Folklor yarışması birincisi İsviçre (karma) Folklor Ekibi...

Müzik dalındaki yarışma da sonuçlandıktan sonra önce folklor ve ardından müzik yarışması jürileri dereceleri açıkladılar. Festival salonundaki yarışma heyecanı o an daha da arttı. Puanlar 200 üzerinden verilmişti.

Folklor jürisi, aldığı puanla birlikte İsviçre (karma) folklor ekibinin birinciliğini açıklayıp sahneye davet ettiğinde, ekip üyeleri büyük bir sevinç içinde sahneye doğru koşarken, kitleler de bu ekibi yoğun ve şiddetlice alkışladılar.

İsviçre (karma) folklor ekibi yarışma esnasında da, alışılmışın dışında sunduğu yaratıcı folklor figürleriyle en fazla alkışı alan ekipti. Yarışmada 189 puanla birinciliği elde etti. Onu 170 puanla Stuttgart-Koma Jiyan folklor ekibi izleyerek ikinci oldu. Müzik

manın darlığı sonucu yarışma sonuçlarının aceleye getirilerek açıklanması, yarışma kurallarının daha önce açıklanması yerine sonradan açıklanması, birinci gelenler ile onları takip eden gruplara verilen ödüllerde benzerliklerin olması, festivalin genel sunuculuğunun zayıflığı ve bunlara ek olarak, jürinin kimi başarılı ve başarısız gruplara yerinde olmayan dereceler vermesi festivalin eksiklikleriydi. Özellikle bazı grupların kendi dallarında gösterdikleri başarıyla yukarı sıralarda yer almaları gerekirken alt sıralara düşmeleri, bazılarının da gösterdikleri başarısızlıklarıyla alt sıralarda yer almaları gerekirken üst sıralara çıkması önemli bir eksiklikti. Sıralama konusunda jüri ile izle-

Müzik yarışması birincisi Koma Jiyan (Stuttgart) müzik grubu...

İsviçre çocuk folklor ekibi...

FOLKLOR YARIŞMASINA KATILAN EKİPLERİN DERECE SIRALAMASI

1- İsviçre (karma) Folklor Ekibi: Sergilediği oyunlar: (Adıyaman'dan) Sinsing, Halay, Gürcan, Çeçen kızı, Qaluç. Puanı: 189

2- Stuttgart Folklor Ekibi: Sergilediği oyunlar: Yokma (Bitlis), Kınalı keklik (Antep), Cimê (Kars), Çepik (Bingöl). Puanı: 170

3- Frankfurt Folklor Ekibi: Sergilediği oyunlar: Delîlo (Antep), Kürdün Gelini (Pazarcık), Pêşmerge/Apo hate Hîlvanê (Anonim). Puanı: 169

4- Hannover-Celle Folklor Ekibi: Sergilediği oyunlar: Giranî (Diyarbakır), Delîlo (Antep), Çepik (Bingöl). Puanı: 162

5- Köln Folklor Ekibi: Sergilediği oyunlar: (Adıyaman'dan) Dûz, Çep, Tirgê, Goftan, Qaluç. Puanı: 146

6- Nürnberg Folklor Ekibi: Sergilediği oyunlar: Welatê me Kurdistan e (Hakkari), Oğuzlu (Antep), Man(Antep), Nadira (Hakkari). Puanı: 144,5

7- Duisburg Folklor Ekibi: Sergilediği oyunlar: Çeçenê (Antep), Dîk (Diyarbakır), Delîlo (Antep). Puanı: 143

8- Fransa Folklor Ekibi: Sergilediği oyunlar: Soranî (Süleymaniye), Kurmancî (Kamışlı), Gûl şênî (Cizre), Garizî (Hesiçe). Puanı: 141

9- Avusturya Folklor Ekibi: Sergilediği oyunlar: Narê/Şêxanî (Hakkari), Baza (Bingöl), Çepik (Bingöl), Govend (Elazığ). Puanı: 135

10- Berlin Folklor Ekibi: Sergilediği oyunlar: Giranî (Diyarbakır), Kipkî (Erzurum), Lacî (Muş), Çepik (Bingöl). Puanı: 119

11- Hollanda Folklor Ekibi: Sergilediği oyunlar: Lorkê (Urfa), Dara gûzê (Elazığ), Bijî Kurdistan (Anonim), Xumxumê (Kars). Puanı: 104

İsviçre Bayanlar Folklor Ekibi:* Sergilediği oyunlar: (Urfa ve Van'dan) Bablekan, Kelekvan, Bejo, Terzanî, Çeronî, Kefenekli, Zindanî. Puanı: 165

İsviçre Çocuklar Folklor Ekibi: (Yarışmaya katılan tek çocuk folklor ekibiydi, direkt birinci seçildi.)
Sergilediği oyunlar: (Antep'ten) Marmara, Kırıkcan, Meryem.

*İ. Bayanlar Folklor Ekibi, aldığı 165 puanla 4.'üncülük kazandı, ancak bu ekipte oynayan bayanlar, İsviçre karma folklor ekibinde de oynadıkları için, jürinin ortak kararıyla derece dışı bırakıldı.

MÜZİK YARIŞMASINA KATILAN GRUPLARIN DERECE SIRALAMASI

1- Koma Jiyan (Stuttgart): Söylediği parçalar: PKK Önderimizdir, Welat, Kirasê te me dirutiye. Puanı: 154

2- Koma Afrîn (Bonn): Söylediği parçalar: Ez zimanê Kurdî me, Şoreşger be wek M. Dogan, Ez dengbêjê welatim. Puanı: 151

3- Koma Botan (Berlin): Söylediği parçalar: ARGK, Ehmedo, Rabe cotkar. Puanı: 148

4- Koma Amed (Hannover-Celle): Söylediği parçalar: Banga xuşk û biran. Puanı: 142

5- .... (Fransa): Söylediği parçalar: Serok Apo, Ey şehidan. Puanı: 135

6- Koma Çiyayê Agrî (Duisburg): Söylediği parçalar: Ehmedo, Hay dirê, Ez kaniya zerim. Puanı: 134

7- (7. sırayı Koma Şoreş ile Koma Botan paylaştılar.)
Koma Şoreş (Avusturya): Söylediği parçalar: Newroza me 21'ê Adarê, Ez digeriyam sal bi sal, Hey can hey canê. Puanı 132
Koma Botan (İsviçre): Söylediği parçalar: Bêrîvanê, Ben söz vermişim. Puanı: 132

9- Koma Hevrebûn (Aachen): Söylediği parçalar: Bîngol şewitî, Sosinê, Xezal xezal. Puanı: 118

10- Koma Mediya (Neuss): Söylediği parçalar: Lêlê weso, Xan gozel can gozel, Zozan zozan. Puanı: 117

11- Koma Bagok (Bielefeld): Söylediği parçalar: Egîd gûla ji nav gûlan, Botan direnişi. Puanı 114

12- Koma Welat (Frankfurt): Söylediği parçalar: Kürdistan halkı, Partiya me, Rewşa welat. Puanı: 110

13- ... (Nürnberg): Söylediği parçalar: Kürdün gelini, Felekê. Puanı: 92

Uluslararası Dayanışma:

HUNERKOM Folkloru FKP Festivalinde

Paris/Berxwedan:

26 Haziran günü, Fransa'nın Reims şehrinde Fransız Komünist Partisi (FKP) bir festival düzenledi. Festivale, Paris-KKWK ve HUNERKOM folklor ekibi de davetliydi.

FKP temsilcileri, Kürt halkının direnişini ve kültürünü temsil eden dernek yönetici ve folklor oyuncularına büyük bir ilgi gösterdiler. Festivalin bitiminde, düzenlenecek olan diğer festivaller için de randevu verdiler.

KKWK temsilcisi, festivale katılan kitleye yönelik olarak Kürdistan'daki mücadele, Türk sömürgeciliğinin ve emperyalizmin saldırıları hakkında bir konuşma yaptı. Konuşmanın bitimi ardından HUNERKOM folklor ekibi sahneye çıktı. Yoğun ilgi ve alkışlar arasında programını tamamlayan folklor ekibi, birbirinden güzel oyunlar sergiledi.

Hunerkom folklor ekibi FKP festivalinde

Mülteciler Konferansında PKK'ye Yönelik Saldırılar Kınandı

Viyana/Berxwedan:

24 Haziran 1988 tarihinde Af Örgütü, Avrupa genelini kapsayan bir mülteciler konferansı düzenledi.

Konferansa 100'e yakın politik şahsiyet, hükümet çevreleri katıldı. Ayrıca toplantıya Kurdistan-Komite de katıldı. Komite temsilcisi toplantıda yaptığı açıklamada, son dönemlerde PKK'ye karşı yoğunlaşan saldırıları teşhir ederek, bu saldırılarda güdülen gayenin ne olduğunu açıkladı. Konferansta PKK'ye yönelik tüm saldırılar teşhir edildi.

Avusturya'da Festlere Yaygın Katılım

Mayıs ayının sonundan itibaren, Avusturya'nın çeşitli kentlerinde hemen her hafta sonu festler düzenleniyor. Bu festlere KAKGEM yaygın bir katılım gerçekleştirdi.

Festivallerde, Avusturya halkına yönelik konuşmalar yapıldı, Kürt müziği ve folklorundan örnekler sergilendi. Ayrıca festlerde çok sayıda bildiri ve yabancı dilde yayınlar dağıtıldı. Bu çalışmalar ile birlikte halkımızın sesi önemli oranda Avusturya demokratik kamuoyuna duyuruldu.

Frankfurt YXK 1. Konferansı Yapıldı

26 Haziran tarihinde Frankfurt bölgesi YXK (Yekîtiya Xortên Welatparêzên Şoreşgerên Kurdistan) 1. Konferansı yapıldı. Konferansa katılım 50 civarında oldu.

Alanda uzun süreden beridir gençlik kesimine yönelik çalışmaların sonucu olarak konferansa gidildi.

Konferansta gençliğin durumu, gençlik birliğinin önemi, amacı, görev ve sorumlulukları üzerinde duruldu.

Yürütülen geçmiş çalışmalara ilişkin rapor sunuldu. Rapor tartışılarak, karar niteliğinde öneriler sunuldu. Gençliğe yönelik hedef ve çalışma biçimleri belirlendi Kürdistan Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliği'nin siyasi ilke ve hedefleri okundu. Konferansın son bölümünde yapılan seçimle 14 kişilik bir yönetim seçildi.

Konferans canlı ve coşkulu bir şekilde gerçekleşti.

Frankfurt YXK Yönetimi
6 Temmuz 1988

Kürdistan ve Filistin Halklarıyla Dayanışma Gecesi Enternasyonalist Bir Ruhla Gerçekleşti

Essen'de 9 Temmuz günü yapılan gece, 600 kişinin katılımıyla, Kürdistan ve Filistinlilerin ortak çalışmasıyla gerçekleşti. Program, saygı duruşu ile başladı ve ardından Köln folklor ekibinin oyunlarıyla devam etti. Filistinliler adına bir konuşma yapıldı. Konuşmada, Filistin halkının mevcut durumu ve direnişi açıklanarak, dayanışma çağrısında bulunuldu. Konuşma, "Yaşasın uluslararası dayanışma" sloganıyla karşılandı. Konuşmanın ardından Filistinli ozan Hilmi, Arapça devrimci halk türküleri söyledi. Daha sonra sahneye Feyka-Kurdistan başkanı davet edildi. Feyka-Kurdistan başkanı, yaptığı Almanca konuşmasında, özellikle günümüzde Kürdistan'da yaşanan gelişmelere değinerek, buna karşı yaratılmak istenen ajanlık kurumu ve köy korucularının durumu üzerinde durdu. Ayrıca, zindan direnişlerine de değindikten sonra, enternasyonalizmin gereklerinin neler olduğunu, devrimci kurtuluş cephesinde bu yönlü eksikliklerin yaşandığını açıkladı.

Konuşmasının sonuç bölümünde ise, devrimci örgüt ve kurumları Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve öncü güçleriyle dayanışmaya çağırdı. Konuşma büyük bir coşkuyla karşılandı.

Programın ilerleyen bu saatlerinde Kürt ozanı Armanc, devrimci halk türkülerini sundu. Özellikle Arapça okuduğu bir türkü, yoğun bir ilgi ve coşkuyla karşılandı.

Ardından Faslı bir müzik grubu sahneye çıkarak söylediği müzik parçalarıyla yoğun bir ilgi ve coşkuyla karşılandı. Daha sonra Filistinli bir folklor grubu, ardından Şili'den bir ozan çıktı ve bunları takiben Türkçe bir konuşma yapıldı. Bu konuşma, "Eskişehir'de direnen PKK'li savaş esirlerinden, Botan'dan, Mardin'den, Dersim'den, Bingöl'den, Diyarbakır'dan, Ağrı'dan, Adıyaman'dan selam var sizlere" mesajı ile başladı. Bu konuşmalar, "Yaşasın PKK" sloganı ve intikam çağrılarıyla karşılık buldu. Türkçe konuşmanın sonuç bölümünde de, Alman televizyonunda boy gösteren bir kara cahil (Ebubekir Saydam) üzerine duruldu.

Konuşmanın ardından Duisburg folklor ekibi gösterilerini sundu ve Koma Berxwedan da devrimci, direnişçi halk türküleri söyledi.

Gece, "Apo hate Hilvanê" halayıyla sona erdi.

Bu dayanışma gecesinden önemli bazı sonuçlar çıkarıldı. Faslı bir ilerici şöyle diyordu: "Kürdistan, Filistin ve Fas halklarının kaderi birdir; kendi aralarında düzenli bir koordinasyonu sağlamaları gerekir."

Biz Kürdistanlılar, PKK önderliğinde geliştirilen bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinden, gerçek dostlarımızı ve enternasyonalizmin canlı temsilini öğrendik. Bu açıdan, öncümüz PKK ile ne kadar övünsek azdır. Çünkü bize doğru ve insanca yaşamı öğrettiği gibi, başı dik yaşamamızı da sağladı.

— Yaşasın Kürdistan ve Filistin halklarının mücadelesi!
— Yaşasın bizleri bugünlere getiren şanlı önderlerimiz PKK-ERNK-ARGK!

Bonn, 11.7.1988
Sait Niştiman

Serxwebûn'un
"PKK'NİN 10. YIL AFİŞ YARIŞMASI"NA KATILMAYA ÇAĞIRIYORUZ

Serxwebûn gazetesi Haziran 1988 (78.) sayısında, **PKK'nin 10. Yılı** dolayısıyla bir afiş yarışması açtığını okuyucularına duyurdu. Yarışmaya katılacak afişlerin, PKK'nin 10. yılını dile getirir nitelikte olması gerektiği belirtiliyor.

Ayrıca yarışmaya katılacak okuyucuların eserlerini en geç **30 Eylül 1988** tarihine kadar postaya vermeleri de isteniyor.

Serxwebûn'un açtığı yarışmaya, biz de okuyucularımızı katılmaya çağırıyoruz. Resim yapabilen her okuyucumuzu yarışmaya katılmaya davet ediyoruz.

Resimlerin **Serxwebûn**'un adresine gönderilmesi gerektiği de belirtilmiştir. Yarışmaya her alandan okuyucular katılabilir. Avrupa, Ortadoğu, Avustralya, Amerika kıtaları ile Türkiye ve Kürdistan'da bulunan okuyucuların da katılabileceği duyuruluyor.

Yarışma koşulları ise şöyle belirtiliyor:

Katılıma herhangi bir yaş, meslek sınırlaması getirilmiyor. Birkaç resimle katılınabilinecek. Resimler kara kalem, yağlı ve sulu boya çalışması olabilecek. Ayrıca gönderilen afişler yayınlarda kullanılacaktır.

Afişlerin gönderileceği adres:
Serxwebûn, Postfach 10 16 83, 5000 Köln 1/BRD

Serxwebûn'ûn Notu: Yarışmaya katılan okuyucularımız açık ad ve adreslerinin yanısıra bir rumuz da göndermeliler. İsim ve adresler bizde saklı kalacak. Afişler (resimler) rumuzla yayınlanacaktır.

"SOSYALİST BASIN SUSTURULAMAZ"

Yeni demokrasi, Yeni Çözüm, Güneşe Çağrı ve Toplum Diriliş dergileri sosyalist basın üzerindeki baskıları protesto etmek için bir kampanya başlattıklarını açıkladılar. 21 Haziran günü DGM İstanbul binası önüne siyah çelenk konularak başlatılan kampanya, çeşitli etkinliklerle devam ediyor.

Bildiri, basın toplantısı ve benzeri etkinliklerle devam eden kampanyanın, sosyalist basın üzerindeki uygulamaları protesto amacı taşıdığı bildirilmektedir. 2000'e Doğru dergisinin yanısıra, Cumhuriyet gazetesi ve Nokta dergisi de sosyalist basın üzerindeki baskıları protesto eden kampanyaya yer verdiler.

Nokta dergisinin 3 Temmuz tarihli 26. sayısında, Yeni Demokrasi, Yeni Çözüm, Güneşe Çağrı ve Toplumsal Diriliş dergilerinin başlattığı kampanyaya sayfalarında yer verdi. Nokta dergisi sosyalist basın üzerindeki uygulamaları da sözkonusu yazısında kamuoyuna duyurmuş. Aynı zamanda basın konseyi 2'nci başkanı Hürriyet gazetesi başyazarı Oktay Ekşi ile de aynı konuyla ilgili bir söyleşi yayınlamış. Oktay Ekşi, söyleyişinde sosyalist basın ve genel olarak basın üzerindeki uygulamalara karşı olduğunu belirtiyor.

"Sosyalist basın susturulamaz" şiarı ile başlatılan kampanya genel olarak basın üzerinde yapılan uygulamalar hakkında bilgi vermektedir. Milliyet'te yayınlanan röportajın durdurulması, Cumhuriyet gazetesinden Erbil Tuşalp'in gözaltına alınması, Toplumsal Kurtuluş dergisinden Doç. Dr. Yalçın Küçük, Genel Yayın Yönetmeni İlhan Akalın ve Yazıişleri Müdürü Orhan Gökdemir'in komünizm ve Kürtçülük propagandası gerekçesi ile tutuklanmaları, basın üzerinde anti-demokratik ve faşist uygulamaların düzeyini göstermektedir.

Basın yasasında sözde "basın özgürdür" maddesi eklenmiştir, ama gerçekte basın üzerinde Demoklesin kılıcı gibi faşist yasalar sallandırılmaktadır. Böylece, emekçi kitlelerin egemen sınıfların dışında kendi öz basını ile bilinçlenmesi engellenmek isteniyor. Faşizmin sesi dışında başka bir sesin duyulması bu yöntemlerle durdurulmaya çalışılıyor.

Yeni Çözüm, Emeğin Bayrağı, Yeni Demokrasi, Güneşe Çağrı, Toplumsal Diriliş ortak yaptıkları basın açıklamasında bütün sosyalist, aydın, devrimci, demokrat, ilerici kişi ve kuruluşları **"Sosyalist basın susturulamaz"** kampanyasına omuz vermeye çağırdılar. Yine, Toplumsal Kurtuluş'un Avrupa temsilcisi basına yönelik uygulamaları protesto eden bir açıklama yaptı.

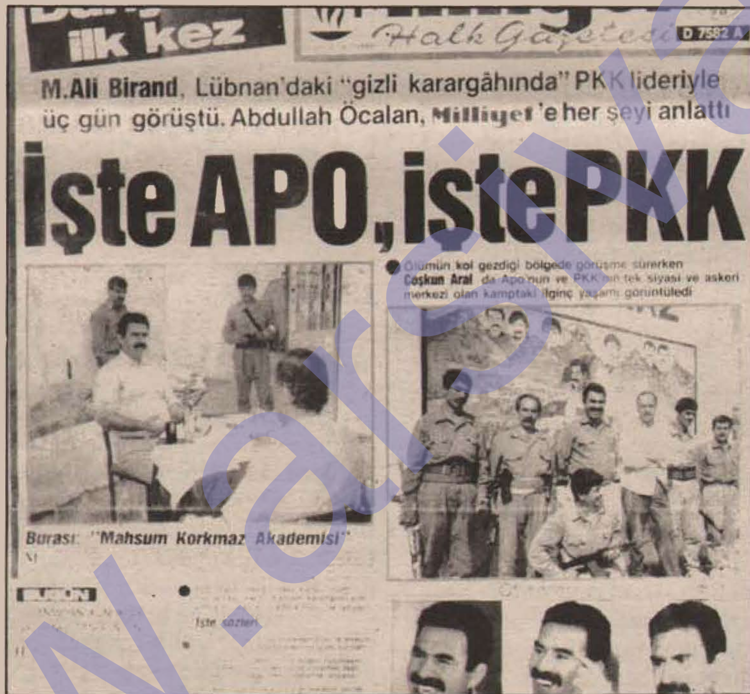
M. ALİ BİRAND HAKKINDA DAVA AÇILDI

PKK Genel Sekreteri Abullah Öcalan ile yaptığı röportaj nedeniyle, M. Ali Birand hakkında "devletin birliğini parçalamaya yönelik yayın yaptığı" gerekçesi ile DGM'de dava açıldı. 7,5 yıla kadar hapsi istenen Birand'ın hakkında savcılık dava başvurusunda bulundu. Yine aynı röportaj nedeniyle Milliyet gazetesi yazıişleri müdürü hakkında da dava açıldı.

Türk faşizminin ilginç yargılama ve hukuk anlayışı vardır. Birand ve Milliyet gazetesi rejimin en yakınında yer alan kişi ve gazetedir. Faşizmin kendi hizmetindekileri bile yargılamaya kalkışması, Türk burjuvazisinin ağırlaşan çıkmazına örnektir.

Türk faşist cuntası, o kadar ağır bir bunalım içinde bulunuyor ki, Kürdistan ve PKK hakkında tarafsız bir dille yazılacak her şeyin karşısındadır. Bu, sadece PKK'ye yönelik değerlendirmelerinden kaynaklanmıyor. Gerçeklerin öğrenilmesini engellemeye çalıştığından, böyle bir röportajı engelledi. Yine Birand ve Milliyet gazetesine bu yönlü bir dava açarak, basını tümden susturmak istiyor.

Birand davanın açılması karşısında devleti bölme gibi bir çalışması olmadığını ve gazetesinin geçmişinin de buna kanıt olduğunu açıkladı. Biz bunu çok iyi biliyoruz. Milliyet ve Birand'ın kimliği açıktır. Ama herhalde Türk egemenleri bunu anlamamış olacaklar; ya da böyle bir röportajı yapmakla suç işlemiş olarak bir tabuyu yıkmış olacaklar ki, DGM haklarında dava açıyor. Bu ilginç davanın sonucu da sanırız kendisi gibi ilginç olacaktır.

ilk kez

Halk Gazetesi D 7582 A

M.Ali Birand, Lübnan'daki "gizli karargâhında" PKK lideriyle üç gün görüştü. Abdullah Öcalan, Milliyet'e her şeyi anlattı

İşte APO, işte PKK

Ölümün kol gezdiği bölgede görüşme sürerken Coşkun Aral da Apo'nun ve PKK'nın tek siyasi ve askeri merkezi olan kamptaki ilginç yaşamı görüntüledi

Burası: "Mahsum Korkmaz Akademisi"

"Savaş Esirlerini Değiştirelim"

Baştarafı 1. sayfada

lerin sempatisini kazandı. Türk kamuoyu da ilk kez PKK Genel Sekreterini kendi açıklamalarından tanıma olanağına kavuştu.

İlk kez PKK Genel Sekreteri A. Öcalan tarafından açıklanan esir değiş-tokuşu uluslararası alanda da etki yarattı. Cenevre antlaşmasının maddeleri gereğince de savaşlarda esirlerin karşılıklı değiştirilmesi gerekmektedir.

PKK Genel Sekreteri A. Öcalan, esirlere karşı kötü muamelerde bulunulmadığını, buna karşı TC'nin ise zindanlarında esir bulunan PKK'li savaş esirlerine aynı muameleyi göstermediğini de söyleşisinde belirtti.

Esirlerin karşılıklı değiştirilmesi önerisi PKK'nin gücünün bir kanıtı olmakla birlikte, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşının ulaştığı düzeyi de göstermesi açısından önemlidir. ARGK gerillalarının esir elde tutacak seviyeye kadar savaşı tırmandırmaları, Kürdistan halkının 4 yıllık savaşının önemli kazanımlar elde ettiğine de işaret etmektedir.

Viyana BERXWEDAN muhabiri bildiriyor:
KURİER GAZETESİ TEŞHİR EDİLDİ

Avusturya'nın en çok satan gazetelerinden Kurier, 3 Haziran '88 tarihli nüshasında, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve öncü gücü PKK'ye saldıran bir yazı yayınladı. Yazı baştan sonra kadar saldırgan ve karalamacı bir dille kaleme alınmıştır.

Yazı, Avusturya'da giderek artan ulusal kurtuluşçu çalışmaları hedef göstererek, polisin saldırmasını istemektedir. Gazetede yer alan görüşler şöyle: *"Teröristler, Avusturya'da açıktan faaliyete başladılar. Mülteci kampı olan Traskirchen'de rahatça dolaşıp mültecilere baskı yaparak kampı ele geçirmek istiyorlar. Bu nedenle PKK'nin faaliyetlerinin zaman geçirilmeden durdurulması gerekir. Aksi halde Almanya'da olanlar burada da olacaktır."* Sözkonusu gazete bu görüşleri kamuoyuna yansıtırken açık ki bazı şeyleri amaçlamaktadır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve öncü gücüne karşı saldırılara zemin hazırlamak istemektedir.

Gazetede yayınlanan bu yazıya karşılık, geniş bir teşhir kampanyası başlatıldı. Av. Hüseyin Yıldırım, kamuoyuna yaptığı açıklamada gazetenin bu tutumunu teşhir etti. KİP, KAKGEM, Kurdistan-Komite, AKSA ortak bir açıklama yaparak bu yazıyı protesto ettiler. Yine gazetenin, baskı altında bulunduğunun iddia ettiği Traskirchen'deki mülteci kampında bulunan yurtseverler, bir bildiri dağıtarak sözkonusu iddiaların asılsız olduğunu açıkladılar.

Ayrıca gazete, Avusturya basın konseyine şikayet edildi. Bunun yanısıra Avusturya demokratik kamuoyu da yazıyı basın konseyine şikayet etti.

AÇIKLAMA VE ÇAĞRI

Türkiye'deki son gelişmeler, "demokrasiye dönüş" propagandasının ve bunu temel alan tartışmaların kesin bir iflasını gösteriyor. Devletin rejim karşıtı güçler üzerindeki baskı ve terörü azalmak şöyle dursun, gittikçe ağırlaşıyor.

Türkiye Kürdistanı'nda her gün onlarca insan katlediliyor. Cezaevleri, artık birer işkence merkezidir. Hepsinde toplu dayak, görüşme yasağı ve çok çeşitli toplu işkence biçimleri uygulanıyor. Bunların en son bir örneği olarak, 6 Haziran'dan bu yana Eskişehir Cezaevindeki idam mahkumları Mahmut Aktaş, Muzaffer Ayata, Rıza Altun ve Mümin Ağcakaya'dan hiçbir haber alınamıyor. Ankara'da İnsan Hakları Derneği'nde 200'e yakın tutuklu ve mahkum yakını bu gelişmeleri protesto amacıyla açlık grevine başladılar. Cezaevlerindeki baskılar sürerse benzin dökerek kendilerini yakacaklarını duyurdular.

Yeni gelişmelerden biri, ilerici basın üzerindeki yasa dışı baskı ve uygulamaların son haftalarda hızla tırmanmasıdır.

Toplumsal Kurtuluş bir yıldan beri yayınlanan aylık, yasal ve sosyalist bir dergidir. 9 Mayıs 1988'den bu yana derginin 11. sayısı dergideki bir yazıdan dolayı toplatıldı ve Yazı İşleri Müdürü Felemez Ak tutuklandı. Halen tutuklu bulunuyor.

13 Haziran 1988'de Ankara Barosu avukatlarından, Toplumsal Kurtuluş'ta yazıları yayınlanan Hüsnü Öndül, 14 Haziran'da Toplumsal Kurtuluş dergisini çıkaran Dönem Yayıncılık A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı, tiyatro yazarı Bilgesu Erenus, aynı derginin yazarlarından Türkiye'de yayınlanmış 15'ten fazla kitabın yazarı olan eski öğretim üyelerinden Doç. Dr. Yalçın Küçük ve derginin Genel Yayın Yönetmeni İlhan Akalın gözaltına alındılar. Avukatlarıyla ve aileleriyle görüştürülmüyorlar. Ankara Emniyet Müdürlüğü, yaptığı açıklamada, gözaltına alınan arkadaşlarımızın 7 gün süre ile polis gözetimi altında bulundurularak sorgulanacaklarını açıkladı. Tek sorgulama yönteminin işkence olduğu Türkiye'de bu sözlerin ne anlama geldiği açıktır.

Toplumsal Kurtuluş dergisine ve yazarlarına yapılanlar, Türkiye'deki anti-demokratik uygulamaların ne ilki ne de sonuncusudur. Ancak, bugünkü uygulama sıradan bir olay da değildir. Son yıllarda yeniden canlanan, etkili olmaya başlayan ilerici-sosyalist basının susturulmasına yönelik önemli bir saldırı, yeni, daha yaygın ve daha ağır baskıların bir ön habercisidir.

Toplumsal Kurtuluş Avrupa Temsilcisi olarak tüm Avrupalı ve Türkiyeli insan hakları savunucularını, Avrupa ve Türkiye'deki ilerici, demokrat ve sosyalistleri harekete geçmeye, ellerindeki tüm olanakları kullanarak Yalçın Küçük, Bilgesu Erenus, İlhan Akalın, Hüsnü Öndül ve Felemez Ak'ın gözaltına alınmalarını protesto etmeye, salıverilmeleri için girişimlerde bulunmaya çağırıyorum.

Av. H. Yurtsever
Toplumsal Kurtuluş Avrupa Temsilcisi
15.6.1988

Aftonbladet:
"HOLMER DAHA NE KADAR KANUN DIŞI YAŞAYACAK"

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve öncü gücü PKK'ye karşı İsveç'te yöneltilen saldırı ve komploların nedenlerini ve yürütülüş biçimini okuyucularımıza çeşitli vesileler ile duyurduk. Bir önceki sayımızda ise, en son açığa çıkan komplo hakkında okuyucularımızın görüşüne ve bir İsveç gazetesi olan Dagens Nyhter'in PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan ile yaptığı röportaja yer vermiştik.

Elinizdeki sayının hazırlıklarını yaptığımız bir esnada İsveç muhabirimiz yeni bir haber gönderdi. Aftonbladet gazetesi, daha önce Palme cinayetinin soruşturmasını sürdüren Hans Holmer hakkında bir yazı yayınladı. Yazı, Holmer'in kanun dışı faaliyetlerine dikkat çekiyor ve hesap sorulmamasını eleştiriyor. Holmer'in, Palme cinayetini soruşturmada savcıları hesaba katmadığını ve hiçbir soruşturma kuralına uymadığını belirten gazete muhabiri Jonas Gummesson, Holmer'in Palme cinayetini soruşturmada girilen hatalardan sorumlu olduğunu yazıyor. Yazar ayrıca, Holmer'in Ebbe Carlsson skandalına karıştığını da belirtiyor.

Yazısına devamla yazar şu görüşlere yer veriyor: *"Aynı zamanda bir diğer operasyon için faal durumdaydı. O, eski ve güvenilir SÄPO ilişkileri yardımı ve yakın arkadaşı Ebbe Carlsson kanalıyla SÄPO sorumlularını karalayıp, PKK izini de tekrar canlandırmak istiyordu. SÄPO'nun kendi içinde yaptığı bir araştırma sonucunda reddettiği suçlayıcı bilgileri hükümete iletti. Holmer'in PKK hakkında ortaya attığı iddialar, başıbozuk bir spekülasyon ve sadece eskimiş bayat bir yemekten ibaretti."*

Yukarıdaki sözler, gerçeklerin ortaya çıktığına bir kanıttır. Türk MİT'i ile düzenlenen komplonun ardında hangi güçlerin yer aldığının açığa çıkması ve PKK'ye yönelik olarak ortaya atılan iddiaların fiyasko ile sonuçlanması, halkımızın ulusal kurtuluş savaşının haklılığını bir kez daha göstermektedir.

Artık İsveç basını ve halkı da "kanun dışı olarak yaşayan" ve PKK şahsında Kürt halkına saldıran bu iftiracılardan hesap sorulmasını ve kanuni işlemlerin başlatılmasını istiyor. Bu örnekler, bugün Kürt halkına karşı saldıran Almanya hükümeti gibi hükümetler için de bir küpe olmaktadır. Alman halkı ve basını da Kürt halkına saldıran kendi yöneticilerinden kanun dışı uygulamalarının hesabını er-geç soracak ve sorulmasını isteyecektir.

Mücadelemize Sahip Çıkalım

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, günümüzdeki gelişim düzeyiyle düşmanı derinden sarsmakta olduğu bütün dünya kamuoyunca bilinmektedir. Bundan dolayı TC'nin emperyalizmin desteğinde var gücüyle mücadelemize saldırmakta, kendi kofluğundan başka bir şey elde edememektedir.

Ben bir PKK taraftarı olarak Avrupa'da ticaretle uğraşmaktayım. PKK hareketi bunca mücadeleyi bizler için vermektedir. Gerek zindanlarda kahramanca direnişi, gerekse yiğit partizanlarının halkımız için gözünü kırpmadan seve seve canlarını verdikleri hepimizce bilinmesine rağmen, Avrupa alanında elimizde bunca imkanlar varken halkımıza faydalı olmamakta ve sanki hiçbir şeyden haberimiz yokmuş gibi de halkımıza, ulusal kurtuluş mücadelemize sahip çıkmamaktayız.

Her şey açıkça belirtilmekte, fakat döneme neden cevap vermiyoruz? Her Kürdistanlı bu davadan kendini sorumlu hissetmeli ve en azından yurtseverlik görevlerini dürüstçe yapması; bilhassa biz esnafların dürüstçe ulusal kurtuluş mücadelesine sahip çıkması yurtseverliğin kaçınılmaz vazifesidir. Bundan böyle her kim olursa olsun, "Kürdüm" diyen şahsın mahiyeti ne olursa olsun bir an önce halkının yanında, ulusal kurtuluş mücadelesinde yerini almalı ve var gücüyle mücadeleye sahip çıkmalı. Bunun, hepimizin insanlık borcu da olduğunu unutmamalıyız. Fakat ilk önce kendimi söyleyeyim; gerçekten halkıma tam layıkıyla sahip çıkıp çıkmadığımı kendi kendime sorduğumda, halkıma karşı çok büyük suç işlemiş gibi suçlu hissediyorum.

Burada açıkça belirtmek isterim ki, Kürdistan'da düşmanın bütün baskı, işkence ve bombaları altındaki Kürt halkı hiçbir engel tanımadan bütün gücüyle mücadeleye sahip çıkmakta, fakat bizlerden birçoğu kendi şahsi çıkarları doğrultusunda mücadeleye bile bile dürüstçe sahip çıkmamaktadır. Bu da gösteriyor ki içinde bulunduğumuz en büyük zayıflıklar olduğu müşahade edilmektedir.

Ayrıca bilindiği gibi hepimizin Hareketin bütün yayınlarını okuduğumuz halde, bazılarımız hiç okumamışız gibi mücadele çizgisine sahip çıkmadığımızı belirtmek isterim. Ancak zaman şunu da gösteriyor ki, ileride tarih bizden hesap soracaktır.

Berxwedan okuyucusu
Rınas

Anamız babamız Kürdistan'dır...

◻ *Ahmed Amca; Avrupa'ya yeni gelmiş bir Kürdistanlı yurtsever işçi olarak 1980'den önce ve sonraki dönemlerde bazı örgüt ve grupların tavrı ve davranışlarını nasıl görüyorsunuz?*

◻ Bilhassa 1980 öncesi grup ve örgütlerin durumu bir hayli karmaşık görünüyordu. Sözümona amaç bir idi, ama bazıları birbirlerine dahi saldırabiliyorlardı. Hani düşman ortaktı? Mesela bu dönem bazı grup ve örgütler ya mafia tipi örgüt haline gelmişler veya o feodal denilen ağaların plan ve istemleri ile yönetilir haldeydiler. Bunların yaptıkları, tek kelimeyle tahribattan başka bir şey değildi. Söze gelince bunların üstüne yoktu. "Biz mücadele veriyoruz, biz devrim yapacağız" sözleri ağızlarından eksik olmuyordu. Ama bugün her şey meydanda. Ne yaptıkları nelerle uğraştıkları meydana çıktı.

◻ *Devrimcilik maskesi altında türlü pisliklerle eroin kaçakçılığını örgütleyen çevreleri, aynı şehirden olduğunuzdan dolayı iyi tanıyorsunuz. Bunlar hakkında bizi biraz aydınlatır mısınız?*

◻ Devrimci mücadelenin başlamasından kısa bir süre sonra bunlar hemen birer multki milyoner olup çıktılar. Bunlar bir şebeke niteliğindeki bir örgüte girmişlerdi ve bu örgüt kanalıyla gelişti-riyorlardı eroin işlerini. Böylelikle vurgunlar vuruyorlardı. Şeroyê Mala Mihîş cuntadan sözümona o ciddi dönemden sonra da iki defa 1. şube tarafından yakalanıp aynı zamanda da bırakıldı. İlkin 13 milyon, ikinci defa ise 8 milyon rüşvet ile serbest bırakılmıştı. Bunların iğrenç işbirliği ve ihbarcı karakterlerinden dolayı rüşvet kanalları da güçlüydü elbette. Hatta jandarma merkezini de ele geçirmişlerdi. Bunların ne tür devrimci oldukları apaçık meydanda idi.

◻ *Bildiğiniz gibi KUK örgütünün liderlerinden olan Mustafa Fisli geçtiğimiz Nisan ayı başlarında İnterpol polisi tarafından büyük bir eroin partisi (110 kg) ile Hollanda'da suçüstü yakalandı...*

◻ Sözümona devrimci örgüt KUK'ta mücadele veriyorlardı devlete karşı. KUK tabanındaki gerçekten yurtsever olan bazı insanların onları öyle koruduklarıı, durumlarını böyle bilmeden bunların peşinden gitmeleri çok acındırıcı idi.

◻ *Bunların yaptıklarını Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine verdikleri zarar açısından ele alırsak...*

◻ Bunların devrimcilikle herhangi bir ilişkileri olmadığı ortaya çıktı. Bunlar mücadele ve devrimcilik adına diğer irili ufaklı kaçakçıları dahi örgütleyip merkezileştirip sonunda o kendi çirkin emelleri için seferber ediyorlardı. Yani eskiden beri bunların asıl mesleği bu gibi çirkin işlerdi zaten. Bunların yurtseverlik adına yaptıkları hiçbir şey yoktur. Tek yaptıkları ve yapmış oldukları devrimci mücadelede tahribat yaratmak ve onu lekelemektir. Bu gibi kötü niyetli insanlar Kürdistan'daki durumu öyle bulandırmıştılar ki, kimin ne yaptığını bilemiyordu insan. Ama bugün her şey netleşti. Kimin düşüncesinde devrim vardı, kimin düşüncesinde para pul hepsi bugün Kürdistan'daki yükselen mücadelenin sesi ile daha gür işitildi, ortaya çıktı.

◻ *Bunlara benzer başka örgüt ya da grup var mıydı Kürdistan'da?*

◻ Bakın bu Avrupa'daki DDKD içerisindeki son ayrışmalar da, eskiden olan bu eroin işleriyle ilgilidir. Bunların arasında ağalar vardı. Bunlar gelişen devrimciliği ağalıklarının hizmetine sokmak istediler. Bu ağalığı 'devrimciliğin' arasına girerek de sürdürüyorlardı. Bu yollarla kimi kime vurdurttukları ise başka bir facia. Bunların arasına giren bu ağalar aynı zamanda eroincilik işi ile de meşguldüler. Bunlar bu şekilde örgüt ile çalışıp kısa bir yoldan rahat ve büyük vurgunlar vuruyorlardı. Amaçlarının ne olduğu tamamıyla ortaya çıktı. Bildiğim kadarıyla Zeruh, Ömer Çetin çetesi, Muhterem Biçimli ve Mehmet Oruç adındaki taraftarlarını bu meselelerden dolayı vurmuştular. Bunlar DDKD içerisinde bu ağacı-mafia tipini aynı KUK'çuların arasında olan Hesen Fisli, Mele Emin eroin tüccar ve imalatçıları ailelerine benzer bir şekilde örgütlüyorlardı. Bilindiği gibi bunların önce durumun farkına varan M. Biçimli ve Mehmet Oruç'u bu yüzden katlettikleri, onları yakından tanıyan geniş bir kesim tarafından söyleniyor.

◻ *Yukarıda haklı olarak 'bunların Kürdistan'daki durumu bulandırdıklarını' belirttiniz. Bildiğiniz gibi 1980'in başlarında KUK, devrimcileri ve yurtseverleri öldürüyordu. Hatta bu eroinci ailenin oğullarından Recep Fisli, bu dönem KUK'un celladıydı ve Takyeddin Tekdal adında bir yurtseveri Diyarbakır'ın Hal mevkiinde şehit etti. O şimdi ise hapishanede yönetim ile işbirliğinin mükaafatı olarak Diyarbakır 5 nolu'dan rahatı için başka bir şehirdeki bir sivil cezaevine nakledildi. Bu konuda diyecekleriniz var mıdır?*

◻ KUK'un yurtseverleri öldürdüğü ve böylelikle davaya gerçekten inanmış kendi yandaş ve militanlarını da bu şekilde, kardeşi kardeşe vurdurtarak veya bu intihar eylemlerinden sonra polise ya vurdurtup ya da yakalatarak telef ettiği bütün yurtseverlere kan kusturdukları acı bir gündü. Hatta bu dönem bu kardeş kavgası ve yurtseverlerin kıyımı olan acılı günlerinin çok daha acılı ve derin düşündürücü olması gereken bir olayı vardır. KUK'çu bir militan Diyarbakır'da gündüz ortası bir PKK'li yurtseveri kurşunlayıp öldürüyor ve hemen ardından da orada nöbette bulunan Türk askeri de KUK'çuyu tarayıp öldürüyor!

◻ *Ahmed Amca günümüzde Kürdistan'daki mücadeleyi nasıl görüyorsunuz?*

◻ Mücadele bugün apaçık meydanda olduğu gibi ve kimsenin itiraz edemediği gibi sadece PKK tarafından yürütülüyor. Çünkü diğer grup ve örgütler hepsi bölündü ve parçalandılar ve arta kalanları da teslim oldular. Onların bir zamana kadar içlerinde bulunan yurtsever kesim de zaten ayrılıp PKK ile birleşti. Ayrıca diğer örgütlerde olup sahipsiz ortada bırakılan kişi ve gruplar da kimsesizlikten PKK'nin gölgesine yerleştiler. Mücadele bugün bu derecede ilerlemiştir. Bence Kürdistan halkının birleşmeye ihtiyacı vardır. En azından birbirlerini bu zor günde taşlamamalıdırlar. Mademki düşman birdir ve herkes ortak düşmana karşı mücadele ediyorsa, birleşsinler ve daha güçlü olup halk ve memleketini düşmanın çizmesi altından kurtarsınlar. Yoksa Kürdistan'ın tarihi apaçık ortadadır. Yüzlerce yıldır eziliyoruz, anasız babasız gibi ortada kalmış biz Kürtlerin her şeyden çok ana ve babaya ihtiyacımız vardır. Anamız, babamız Kürdistan'dır.

◻ *Son olarak BERXWEDAN aracılığıyla Kürdistan yurtseverlerine söylemek istediğiniz bir sözünüz var mıdır?*

◻ Yukarıda bahsettiğim gibi herkes kendi kendini bilip, görevinde bu bilinç ve inançla hareket etmelidir. Son diyeceğim şey: Bugün var olan bu mücadeleyi sonuna kadar destekleyip tarihimizden iyi bir ders çıkaralım, hiç olmazsa bir kez. Selam ve üstün başarı dileklerimi Kürdistan'ın o saygıdeğer fedakar, gerçek yurtsever ve kahraman gerillalarına iletmek isterim.

Berxwedan
Stockholm muhabiri

Değerli BERXWEDAN

Dost, emekçi tüm Kürt arkadaşlara, okuyuculara ve size selamlar...

ANAYA

Kürdistan dağlarının doruklarından
Haykırıyor Mazlumlar, Kemaller, Hayriler
Kürdistan'ın yiğit evlatlarına
Selam olsun dostlara
Ana asker oldum Kürdistan'a
Canım feda, kanım feda, her şeyim feda cennet vatana

Zindanlarda zincir, dağlarda silah sesi
Vatanım, özgürlük diye çıkmış yiğitlerin hepsi
Toplayın analar, bacılar gözlerimi, kalbimi, beynimi yerden
Çiğnemesin zalim postallar

Gömülürken istemem sela!..
Sökülüp atılmadıkça bu bela
Ağlayan gözler gülene kadar akacak kanlar bu toprağa
Evlatlarımız içsin özgürlüğü kana kana
Haykırsınlar dünyaya yaşasın PKK, ARGK, ERNK
Kahraman GERİLLA...

İzmirli Hüseyin

Deliklitaş'ta Gerillanın Direnişi

Kığı'da bir grup gerilla köye gidip muhtar ve köy korucularına ikazda bulunur. TC'den aldıkları silahları geri vermelerini söylerler. Köy korucuları ve muhtar, devletin kendilerine verdiği mühür, silah vb. götürüp teslim etmek isterler. İstekleri kabul edilmediği gibi, onları karakola götürüp işkenceden geçirirler. Daha sonra köylüler köye döner dönmez PKK savaşçılarına durumu bildirirler. Köye gelen savaşçılar, korucuların silahlarını ve köy muhtarının mühürlerini teslim alırlar. Ve muhtara, telsizle Bingöl'e bildirip düşman askerlerinin gelmesini isterler. Amaçları, köylüleri korumaya almaktır. Muhtar, devrimcilerin isteğini Bingöl valiliğine ve jandarma karakoluna bildirir.

Ertesi gün, 250'ye yakın vurucu tim, 200 polis, 1000'e yakın asker, 4 helikopter ve 5 tane zırhlı araç köye gelir. Köylülere haddinden fazla hakarette bulunurlar. Operasyon birliğinin başı olan yüzbaşı, muhtar ve köy korucularına, kendileriyle birlikte gelip devrimcilerin yerlerini göstermelerini söyler. Bunlar gitmek istemezler. "İşte falan yerdeler, kendiniz gidin, biz gelmiyoruz" diyerek, gitmemekte ısrar ederler.

Operasyon grubu köyden ayrılır. Kığı'nın Deliklitaş mıntıkasında bir dağda PKK partizanlarıyla karşılaşırlar; çatışma başlar. PKK'li militanların sayısı 23'tür. Çatışma o günün akşamına kadar devam eder. 2 PKK savaşçısı şehit düşer. Düşman da kaybını 2 vurucu tim elemanı olarak açıklar. Ama şunu belirteyim ki, 2 helikopter sürekli ölü ve yaralıları taşıyordu. Kesin ölü sayısının ne kadar olduğunu bilmiyorum, ama düşmanın ölüleri çoktu.

Çatışma ertesi gün de 12 saat devam eder. Düşman 3000'e yakın asker daha takviye eder. Biri bayan 2 savaşçı daha şehit düşer. Daha sonra aldığım bilgilere göre, 1 albay olay yerinde parçalanıyor ve yanındaki bir askerin yanısıra, onlarca asker ve vurucu tim elemanı öldürülüyor. Bu çatışmada daha çok kayıp vermemek için, Diyarbakır'dan süper vali H. Kozakçıoğlu çatışma alanına gelerek verdiği emirle güçlerini geri çekti.

Çatışma alanı 20 kilometrekarelikti. 23 gerilla 2 gün üst üste düşmanın 4-5 binlik bir gücüne karşı savaştı. Bu çatışmada gerillaların gösterdikleri kahramanca direniş kitleler üzerinde büyük bir etki yarattı. Çatışmadan haberdar olan herkes hayret ederek, "23 kişi bu kadar güce karşı nasıl savaşabildi" diyorlardı. Herkes bunu tartışıyordu.

Hamburg'dan bir yurtsever
Mehmet

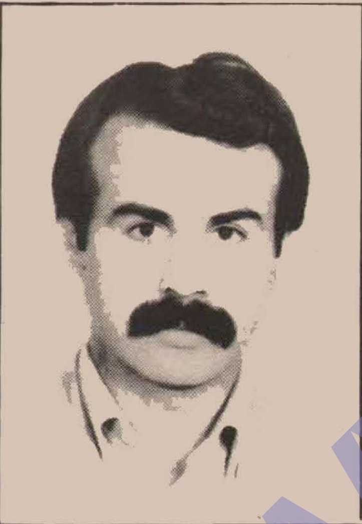
Dağların hakimiyetini kurduğu bir beldemiz

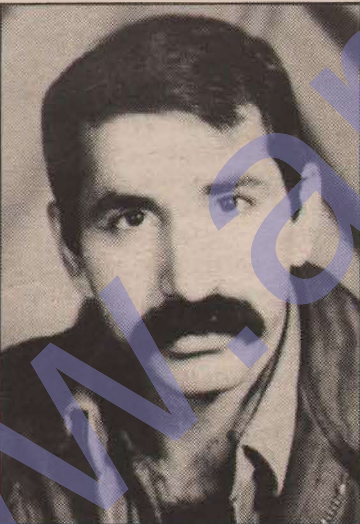
ÇOLAMERG
(Hakkari)
—V—

Hakkari her yönüyle şirin bir beldemiz. Bu şirinliği doğal ve iklimsel özellikleri ile sınırlı değildir. Halkımızın tarihinde oynadığı rol ve bundan sonra oynayacağı rol açısından da bu tanımı çoktan hakkediyor.

Hakkari bu öneminden olacak ki, 12 Eylül sonrası yürütülen devrimci çalışmalarla ilk tanışan bölgeler arasında oldu. Hakkari coğrafi ve nüfus özelliği bakımından Kürdistan'ın direnişe en elverişli alanları arasında başta geliyordu. Bu özelliği, bu alana ilk elden girmenin zorunluluğunu da birlikte getirdi.

Mahsum KORKMAZ

Mehmet SEVGAT

Mustafa YÖNDEM

Mustafa ÖMÜRCAN

Hakkari her üç parçanın ortasında bulunuyor. Doğu, Güney ve Kuzey Kürdistan'ı birbirine bağlayan bir köşe taşı gibi. İşte Hakkari bir de bu özelliğinden dolayı önemlidir. PKK'nin 1982 yılından günümüze kadar yürüttüğü mücadelenin Hakkari'de nasıl geliştiğini anlamak için bu özellikleri de bilmek gerekir.

Hakkari Kürdistan'ın diğer parçalarına sınır olması itibarı ile, gerillanın üslenmesi için elverişli bir alanı oluşturuyor. Yine yüksek ve sarp dağlarla yörenin kaplı olması nedeniyle gerilla savaşına ve kurtarılmaya uygun bir zemine de sahip. Yöre halkının ise derin ve tarihten gelen güçlü bir yurtseverliği var. Bütün bu özellikler birleşince Hakkari ilk elde yönelinmesi gereken bir alan oluyor.

12 Eylül faşist cuntasından önce Hakkari'de PKK'nin çalışmaları zayıf durumdaydı. Hareket bu alana diğer alanlardan daha sonra girmiş ve yeni yeni taban kazanmaktaydı. 12 Eylül darbesinin iktidara faşist bir cunta getirmesi, bu süreci daha da geciktirdi.

PKK II. Kongresi öncesinde Hakkari'ye ilk müdahaleler yapılmış ve bazı kesimlerle bağlantı kurulmuştu. Esas olarak müdahale II. Kongre sonrasında başlar. 1983 yılı başlarında da ilk gruplar Hakkari'ye girmek için hazırlanırlar. Bahar ile birlikte Şemdinli, Çukurca, Uludere, Beytüşşebap'a ve Hakkari'nin diğer alanlarına girerler.

İlk çalışma grupları halktan büyük ilgi ve destek görürler. Hakkari kitlesi ulusal kurtuluş mücadelesi saflarına katılır. Faaliyetlerin yaygınlaştığını gören sömürgeci düşman çeşitli oyunlar tezgahlayarak faaliyetlerin önünü kapamaya çalışır. 1983 sonlarında Çukurca'da düzenlenen bir komplo sonucu 3 savaşçı tutuklanır. Bu, yörede ajan-ihbarcı yapıya yönelmenin zorunluluğunu açığa çıkarır. Başta ihbarcı ajanlara yönelinir ve birkaçı cezalandırılır. Bu aynı zamanda faaliyetlerin önünü de açar, ulusal kurtuluşçu düşüncelerin yaygınlaşmasını sağlar.

Yürütülen çalışmalar, ülke genelinde olduğu gibi Hakkari'de de yeni bir atılım yapmanın zorunluluğunu dayatır. Eruh baskını ile birlikte 15 Ağustos 1984'te Şemdinli de basılır. 21 Mart Silahlı Propaganda Takımı Şemdinli'ye girer ve subay lojmanı, gazinoya yönelik saldırı gerçekleştirilir. Saldırıda HRK takımı kayıp vermeden üs alanına çekilmeyi başarır.

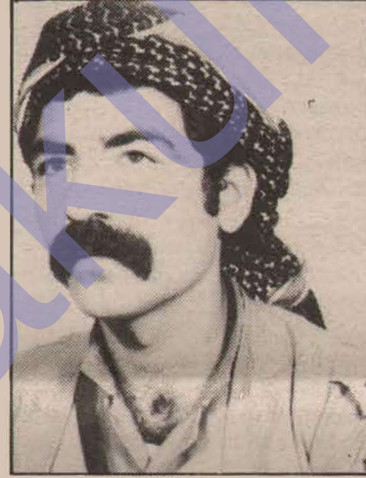
Şemdinli eylemi Hakkari'de büyük bir etki yaratır. Kitlelerdeki ulusal kurtuluş düşüncesini daha da geliştirir. Kitleler adeta ayaklanmanın eşiğine gelir. Yüzlerce genç HRK birliklerine katılmak ve sömürgeci düşmana karşı savaşmak için dağlara çıkar. Eylemin etkisi kısa bir süre içerisinde, bütün Kürdistan'da olduğu gibi Hakkari'de de kitleleri uyandırır ve gizli olan isyan ruhunu açığa çıkarır.

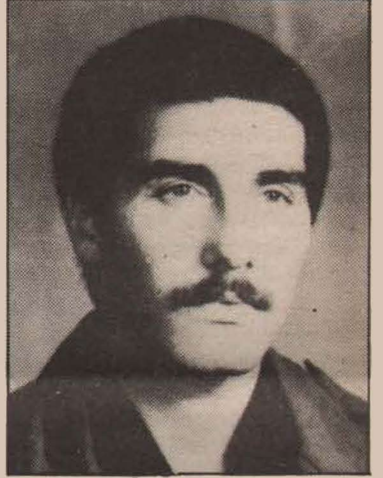
Daha sonraki ay ve yıllarda ulusal kurtuluş savaşı Hakkari'de büyük bir yaygınlık kazanır. Türk ordusuna ve köy koruculuğuna karşı gerçekleştirilen bir dizi eylemde düşmana ağır darbeler indirilir. Çukurca, Şemdinli ve Uludere'de önemli mevziler elde edilir.

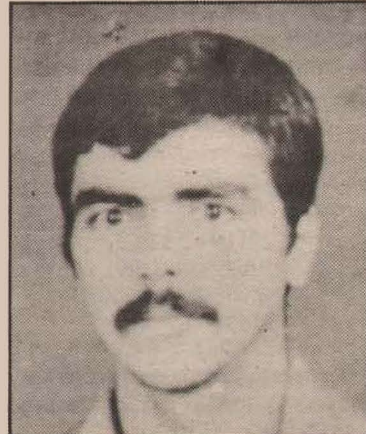
ADIM ADIM KÜRDİSTAN

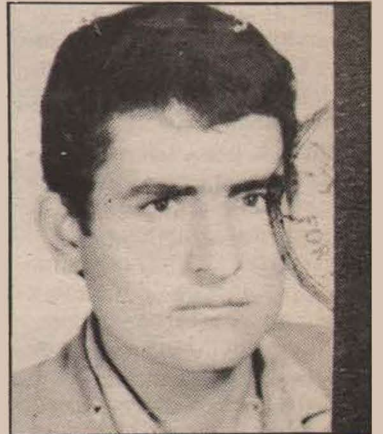
Hakkari'de yürütülen savaşta, halkımız değerli savaşçılarından bir kısmını da şehit verdi. Mahsum KORKMAZ, Mustafa YÖNTEM, Mustafa ÖMÜRCAN, Mehmet SEVGAT, Hüseyin SARIÇİÇEK, Mehmet AĞASLAN, Emin DAL, M. Emin ASLAN gibi daha birçok değerli şehidimizin emeği Hakkari çalışmalarında bulunmaktadır. Hakkari'de çalışmaların ilerlemesi bu şehitlerimizin yoğun ve fedakar çabası ile mümkün oldu.

Hakkari'de sağlanan son derece önemli gelişmelere rağmen, daha fazlası gerçekleştirilemez miydi? Hakkari'de daha fazla gelişmeler sağlanamaz mıydı? Kuşkusuz, Hakkari'de yaratılacak gelişmeler daha fazla olabilirdi. Ancak Hakkari'ye gerçek rolü oynatılamadı. Bu nedenle Hakkari'deki mücadelenin yaratması gereken gelişmeler daha az oldu.

Emin DAL

Hüseyin SARIÇİÇEK

M. Emin ASLAN

Mehmet AĞASLAN

PKK III. Kongresi'nde Hakkari'nin ulusal kurtuluş mücadelesi içindeki rolü değerlendirildi. 1986 yılına kadar Hakkari'de esaslı bir şekilde savaş yürütülmediği ve önemli bir üs alanı olarak yerleşilmesi gerekirken Hakkari'den uzak durulduğu III. Kongre tartışmaları ve kararlarında yer aldı.

O dönem pratiğinden sorumlu güçlerin Hakkari'de savaşmak için güçleri hazırlamamaları, daha çok Hakkari'ye temel bir savaş alanı gibi yaklaşmamaları nedeniyle Hakkari'ye rolü oynatılamadı. Ulusal kurtuluş savaşımızın gelişme kaydetmesi için Hakkari'nin mutlaka kendisine düşen rolü oynaması zorunludur. Hakkari'ye bu rol oynatılmadan mücadelenin beklenen atılımı yapması da mümkün değildir. Önümüzdeki dönemin önemli bir görevinin Hakkari'ye temel bir savaş bölgesi olarak rolünü oynatmak olduğu açıktır. Gerilla güçlerimizin Hakkari'nin engin dağlarına yerleşmesi, bu topraklarda Türk sömürgeciliğinin sonunu hazırlayacaktır.

DAĞLARIN HAKİMİYETİNDEN...

Hakkari, sömürgecilerin yoğun hakimiyetine son birkaç yıldır tanık oldu. Öncesinde çok az bir ordu gücü Hakkari'de vardı. Fakat Hakkari'nin ulusal kurtuluş eylemliliğine tanık olması ile birlikte, Türk sömürgecileri de alana büyük bir askeri güç yığdılar. Bundan önce Hakkari dağların, kışın ise dağlarla birlikte karın hakimiyetini kurduğu bir beldemizdi.

Bunun için Hakkari'ye dağların hakimiyetini kurduğu beldemiz dedik. Dağlar Hakkari'de gerçekten sarp, yüksek ve geçilmezdir. Dağlar insana yazın bile çok az geçit verir. Doğa bütün vahşiliği ile kendi asiliğini her adımda hissettirir. İşte böylesine bir coğrafya içinde, adeta Hakkari'nin bir parçası haline gelen gerillalar dağlarla da sıcak bir dostluk kurdular. Dağlar sadece, düşmana geçit vermez. Oysa gerillaya sıcacık kollarını uzatarak bağrına basar, geçit yok denilen yerlerden gerillaya yol verir. Kısaca, Hakkari şimdi kendisini bağımsızlığın güzel duygusunu tatmaya hazırlıyor. Bayramlık elbiselerini giymiş, sevdiği tarafından kurtarılmayı bekleyen bir gelin gibi, gerillanın zafer naralarını gözlüyor. Yani Hakkari'de dağların hakimiyeti yerini gerillanın hakimiyetine ve bağımsız, özgür bir parça vatan toprağının kurtarıldığı günlerdeki halk egemenliğine yavaş yavaş bırakıyor. Hakkari bağımsızlığın gelinliğini giymeyi çoktan hakketti...

GELECEK SAYIDA:
SİRT (Siirt)

AYDIN CEZAEVİNDE NELER OLDU?

Türkiye'de "demokrasiye geçiş", "insan hakları" ile ilgili demagojinin en yoğun ve etkin olarak yapıldığı bir dönemde, Aydın zindanlarında korkunç bir vahşet uygulandı. Aydın, toplu bir kıyım ve öç alma hareketine sahne oldu. Vahşet düzeyindeki işkence, faşist ağızlarca ve onun borazanı basınca "isyanı bastırma" ve "kaçışı önleme operasyonu" olarak kamuoyuna yansıtıldı; işkence ve zulüm böylece meşrulaştırılmaya, kamuoyunun dikkat ve ilgisi saptırılmaya ya da dağıtılmaya çalışıldı. Ve ardından 12 Eylül günlerini aratmayan bir işkence ve zindan terörü uygulanırken, buna karşılık, savaş tutsakları beyin ve yürekleriyle; inanç, bilinç ve bükülmez iradeleriyle dişe diş direnirken, onur ve insanlık kavgası verirken, tüm bu ciddi siyasal olay ve gelişmelerin üzerine kalın bir perde çekiliyor, dünya kamuoyundan gizleniyor, suskunluk ve sesizlik, bir işaretle gerçekleşebiliyordu.

Ve Aydın zindanlarında faşist Türk sömürgeciliğinin barbar, kıyımcı, vahşi ve işkenceci askeri despotik kimliği ve iğrenç yüzü bir kez daha kendini gösteriyor; "Demokrasiye geçiş" teranelerinin ne büyük bir aldatmaca ve sahtekarlık olduğu bir kez daha kanıtlanıyordu. Daha mürekkebi bile kurumayan uluslararası insan hakları sözleşmelerinin altına attığı imzaların ne korkunç bir göz boyama ve faşizmi gizleme manevrası olduğu bir kez daha gözler önünde sergileniyordu.

Faşist Türk basını, mangalda kül bırakmayan onun, sözümona "aydın" ve "demokrat" (!) kalemşörleri kimin hizmetinde olduklarını gösteriyorlardı: Faşizmin birer sadık uşağı...

"Aydın'da neler oldu" sorusuna tüm ayrıntılarıyla bir açıklık getirmemiz gerekiyor; olayların ve gelişmelerin üstüne çekilen giz perdesini aralamamız gerekiyor. TC'nin özünde PKK savaş tutsaklarına karşı gerçekleştirdiği öç alma ve imha hareketini teşhir etmemiz, faşist Türk sömürgeciliğinin olası yönelimlerinin işaretini veren bu politikasını deşifre etmemiz, namuslu insanları duyarlı hale getirmemiz gerekiyor. Bu, önemli bir görev olarak önümüzde duruyor.

1. Herşey bir kaza yangınıyla başladı. Bu kaza yangını cezaevinin çatı katında çıkıyor, önce "malta" diye tabir edilen ana koridorun çatısında elektrik kontağından çıkan yangın, kısa sürede keresteden yapılı çatıyı sarıyor. Ve rüzgarın etkisiyle yayılıyor. PKK savaş tutsaklarının içinde kaldıkları 10. koğuşun önündeki çatı da yanmaya başlıyor. Çatı yanınca altında büyük miktarda toprak bulunuyor. Bu bir kaçış tünelinin varlığının somut bir işareti oluyor. Olaylar renk, nitelik ve yön değiştiriyor böylece. Bir kaza yangını TC'nin imdadına yetişiyor; onları, büyük bir eylemden, ciddi bir darbeden kurtarıyor. Milyonda bir olasılık, PKK savaş tutsaklarının "özgürlük yürüyüşünde etkin olarak yer alma" operasyonlarını açığa çıkarıyor ve belki de tarihsel bir fırsatı yok ediyor...

Evet, PKK savaş tutsakları, belli bir süredir "özgürlük yürüyüşünde etkin olarak yer alma", vatan topraklarımızda silah elde dövüşme özlemini ve amacını gerçekleştirecek büyük bir eylemin hazırlığı ve yoğun çabası içindeydiler. Bu, anlaşılır bir şeydir. Aslında her devrimci tutsağın düşüncesini, düşünü, rüyasını yoğun olarak işgal eden bir arayış, bir özlemdir. Bu olgu, biz PKK savaş tutsakları için daha bir geçerlidir. Yoğun yurt özlemi, gün geçtikçe yükselen ve alevleri bizi kavuran, devrim ateşimizi körükleyen, coşku ve heyecanımızı dizginlerinden boşaltan ulusal kurtuluş savaşına daha etkin katılım arzusu, savaşma özlemi, kavgaya omuz verme, ivme kazandırma bilinci ve sorumluluğu elbette bizi bu yönlü arayışlara yöneltecekti. Böyle bir eylemin siyasal sonuçlarının ne denli büyük ve sarsıcı olacağını biliyorduk. Ve tüm gücümüzü, yeteneklerimizi, bilgimizi, enerjimizi, dikkatimizi anılan eyleme verdik. Ayrıntılara girmek gereksiz. Şu denilebilir; büyük bir eylemdi; başarılan iş, Kürtlerin bir "mimarlık harikasıydı". Ne varki, hesapta olmayan bir kaza yangını işleri alt üst edecek ve TC için korkunç bir "felaketi" önleyecekti. Bunu şansızlık mı, veya başka türlü mü yorumlamak gerekir? O artık pek önemli değil. Bir avuntu olabilir ancak. Ortada bir hata, önemsizlik, dikkatsizlik olmadan, tamamen milyonda bir olası bir kaza sonucu büyük bir eylemin fiyaskosu gerçekten kahredici oluyor. Ama bu, içimizdeki o ateşi, özlemi, umudu yoğunlaştırmaktır. Kin ve öfkemizi bilemekten başka bir işe yaramadı. Yaşam sürüyor, kavgamız büyüyor... Oflayıp puflamıyoruz... Görev ve sorumluluklarımızın ışığında başı dik yürüyoruz. Herşeye karşın, açığa çıkmış olmasına karşın 55 metrelik bir tünel olayını PKK açısından siyasal anlamda bir başarı olarak değerlendiriyoruz. En güçlü kalelerinde, zindanlarında temellerini 55 metre oymak bir şeyleri vurgular: Azmi, iradeyi, devrim tutkusunu, içteki ve dıştaki mücadelenin kopmaz diyalektik bütünlüğüdür. Zaten bu işler Sırat Köprüsünde yürümeye benzer. Çok küçük bir kıpırtı bile dengeleri alt üst etmeye, tüm çabaları boşa çıkarmaya yetebilir.

Kısacası, biz elimizden geleni yaptık, yapılması gerekeni yaptık. Bu anlamda vicdanen rahatız. Ancak bir kazaya kurban gidişimizi sindiremiyoruz... Yurt topraklarımızla kucaklaşamadığımız için üzgünüz! Böyle bir olaydan sonra yurt özlemimiz daha bir yoğun. Bu, parti değerlerimize, kavgamıza çok daha yoğun ve etkin sarılmamız, parti bayrağını zindan burçlarında daha yükseltip dalgalandırmamız anlamına gelir.

2. Yanan çatıda büyük miktarda toprağın bulunuşu bir tünelin kesin varlığının kanıtıdır. Bir-iki koğuşun çatısı yandıktan sonra, yangın 1-2 saat içinde söndürüldü. Yangın 20 Mayıs 1988 günü saat 18.00 sularında çıkıyor. Toprağın bulunuşundan sonra cezaevi idaresi, arama yapacaklarını söyledi. Koğuş sorumlularının gözetiminde aramanın yapılabileceği söylendi. Böylece tüm tutuklular yatakhane bölümüne çıkarken alt kattaki yemekhanede sadece ikişer tutuklu kaldı. Ve aynı gün saat 24.00 sularında aramaya başladılar. Bu ara cezaevinin zaafı olarak, proje üzerinde yapılan inceleme-araştırma sonucu merdiven altındaki boşluk bulunmuştu. Bu ön hazırlıklarından dolayı aramayı, kısa sürede mantıki sonucuna götürecerklerdi. Bir kaç koğuşun merdiven boşluğunun duvarı yıkıldıktan sonra sıra 6. koğuşa geldi. PKK savaş tutsaklarının içinde bulunduğu 6. koğuşta, bir kaç balyoz darbesi tünelin açığa çıkmasına yetiyor. Ve zindancıların yüzünden sevinç ve öfke duygularını okumak olası. Bir yandan sevinçten uçuyorlar, öte yandan öç alma hareketine hazırlanıyorlar. "Tünelcilerin" PKK'li oluşu öç alma hareketinin niteliğini ve dozunu belirliyor: Vahşet. Bunun ilk işaretlerini tünelin açığa çıktığı dakikalarda görebiliyoruz.

Tünel açığa çıktıktan sonra faşist idareci (2. müdür Hamdi) aramada gözetici olarak bulunan koğuş sorumlusu arkadaşa ve yardımcısına, "şimdi sizi teker teker idareye götürüp olayla ilgili ifadenizi alacağız" diyor. Buna karşılık arkadaşlar, "bu gece vakti ifade vermiyeceklerini, ancak sabah verebileceklerini" söylüyorlar. O ana kadar arkadaşlara saldırmamak için kendini zor zapteden faşist zindancıbaşı ve zindancılar, kurtların avına saldırması gibi, arkadaşlarımızın üzerine çullanıyor ve sopa, tekme-tokat ile dövmeye, sürükleyerek idareye götürmeye başlıyorlar.

Vahşetin, işkence ve öç alma trajedisinin ilk perdeleri böyle açıldı.

Arkadaşlarımıza işkence yapılması, işkence ile alınıp götürülmeleri savaş tutsaklarından öfke patlamasına yol açtı. Kuşkusuz bu insanlık dışı uygulamalara, işkenceye seyirci kalınamazdı. En etkin bir biçimde tepkilerini seslendireceklerdi. Zindan direnişçiliğini Aydın zindanlarında boyutlandıracaklardı. PKK savaş tutsakları hep bir ağızdan, "Kahrolsun işkence", "İdare, polis işbirliğine son" vb. sloganları atmaya başladılar. Anında diğer koğuşlardaki tutsaklar da bu gür sese katıldılar. Devrimci dayanışma hemen sağlanmıştı. Zindan direnişi toplu bir nitelik kazanmıştı. Bu çok önemli bir olguydu; direnişin zafere gideceğinin güçlü bir teminatıydı.

Arkadaşların idareye alınmasından sonra başlayan slogan atma eylemi, sabaha dek belli aralıklarla sürdü. Tam bir düzen ve disiplin içinde.. Düşman kararlı görünüyordu. Arkadaşlarımızı götürdüler, akibetleri konusunda bilgi vermediler. Bu, gergin bekleyişe neden oluyordu. Faşist yönetimin yönelimi bizim için sır değildi. Diyarbakır zindan tecrübelerimizden bunu biliyorduk. Koğuş baskını ve vahşet düzeyindeki işkence.

Aydın E-Tipi cezaevinde vahşet başlıyor

21 Mayıs 1988 günü Aydın zindanları korkunç bir kıyım ve öc alma hareketine sahne oluyor. Faşist zorbalık ve vahşet zincirinden boşalıyor. O hız ve öfke ile öc almaya başlıyor. Hazırlıklar akşamdan başlamış: Foça'dan askeri birlikler, komandolar yığdırılıyor cezaevine. Cezaevi tüm dünyadan kesin tecrit ediliyor; asker ve polis kordona alıyor. Cezaevinde "savaş hali kuralları" ilan ediliyor, valilik yönetiminde bir komisyon, yönetimi üstleniyor: Kıyım ve öc alma hareketi merkezde planlanıyor. Faşist askeri despotik kimlik ve çehre kendini gizleme gereğini duymuyor. "PKK'nin kaçış planları" onları çılgına çevirmeye yetiyor. Cezaevine yığdırılan askerler saatlerce PKK'li savaş tutsakları aleyhine kışkırtılıyor, psikolojik olarak hazırlanıyor, sadist duyguları kamçılanıyor (Bunu sonradan güvenilir kaynaklardan öğreniyoruz). Askerler faşist komutanları tarafından kıyım ve öc alma operasyonuna hazır hale getiriliyor böylece.

Ellerinde bir sopa, kazma ve kürek sapı tutuşturulmuş askerler ve gardiyanlar, binbaşı, yüzbaşı, üstteğmen ve diğer komutanları komutasında koridorları tutuyor, koridorun iki yanında dirsek teması vaziyette diziliyor ve koğuş kapılarına dayanıyorlar. Bütün bu savaş hazırlıkları, bilinç inanç ve yüreklerinden başka silahları olmayan PKK savaş tutsaklarını işkenceden geçirmek, öc alma hareketini zaferle (!) tamamlamak için oluyor.

Evet, bu hareketlerine "kıyım ve öc alma hareketi" diyoruz. Gerçekte öyle olduğu için tanımlamamız öyle olmaktadır. Öznel bir ön yargı değil kesinlikle.

Faşist yetkililerin tam bir pişkinlikle kamuoyuna açıkladıkları gibi, ortada ne bir isyan, ne de bir karşı koyma tutumu (rehin, saldırı, yangın vb) var; yangının da hangi nedenlerle çıktığı biliniyor ve bir önceki gece tamamen söndürülmüş.

Ortada isyan, yangın, rehin alma olayı olmadığına göre, tünelin de açığa çıkarılıp kaçma olayı olanaksızlaştığına göre, özel komando birlikleriyle koğuş baskınları düzenleyip insanları korkunç işkenceden geçirmenin anlamı nedir?

Uygulanan vahşet, "çıkan isyanı bastırmak için alınmış olağan inzibati tedbir" olarak açıklanamaz. Bu, büyük aldatmaca ve yalan olur. Gerçekleştirilen vahşetin bir tek açıklaması vardı; PKK'den duyduğu korku ve acizliğin verdiği öc alma ve kıyım hareketi biçiminde somutlandı. Ölüm olayının çıkmaması bu gerçeği değiştirmez. Sopalarla, öldürmek kastiyle vuruyor ve işkence yapıyorlardı

"Operasyon" ilkin PKK'lilerin bulunduğu 14. koğuşta başladı. Kapıya dayanan faşist subaylar, koğuşu boşaltmamızı istediler. Buna yanıtımız, "Akşam götürülen arkadaşlarımızın akibetinden endişe ediyoruz. Götürülen arkadaşlarımız bize gösterilsin, bir zorluk çıkarmadan koğuşu boşaltırız" biçiminde oldu . Faşist subay, "Arkadaşlarınız burada , koğuşu boşaltın, Türk ordusu taviz vermez " dedi. Aynı tutumu sergilediğimizi gören faşist subay, kendisi başta olmak üzere saldırıya geçti. Koğuş içinde işkence böylece başlamış oldu.

PKK'li savaş tutsakları çoktan kenetlenmişlerdi. Sopalı, coplu işkence karşısında, "Kahrolsun işkence", "İnsanlık onuru işkenceyi yenecektir" vb sloganlarla karşılık veriliyor, ölümüne bir direniş sergileniyordu. İşkenceci cellatlar, işkenceyle birlikte tutsakları birer birer koğuştan çıkarıyor ve koridorlardaki eli sopalı askerlerin hedefi durumuna getiriyorlardı. Koğuşta başlayan vahşet, öc alma, zulmü en uç noktasına çıkarıyordu. Bir anda onlarca, yüzlerce sopa sağnağıydı. Ve ölümüne indiriyorlardı. Koğuştan hücreye kadar dizili bulunan koridorun her iki yanında askerlerin sopaları dolu gibi yağıyordu. Tutsaklar işkenceyi lanetleyen sloganlar atmayı sürdürüyorlardı. Buna karşı faşist askerler, "Herşey vatan için", "Türk askeri ölmez!" vb. sloganlar atarak cevap veriyorlardı. Nasıl bir düşman karşısında olduğumuz besbelliydi. Bu düş-

manı Kürdistan'dan tanıyoruz; Diyarbakır'dan tanıyoruz.. Binlerce yıllık tarihimizi 2-3 yıllık bir süreye sıkıştırıp yoğun bir biçimde bize yaşatan düşmanımızı Diyarbakır zindanlarından tanıyoruz. Bu vahşeti bize yabancı gelmedi. Yüzlerce yıllık vahşetin yoğun bir biçimiydi sadece; onun günümüzdeki devamıydı.

Yaşanan vahşet sahnelerini tam olarak tüm boyutlarıyla, ayrıntılarıyla burada yansıtmak zor. Bu bir edebiyatçı yeteneğini ve titizliğini gerektiriyor. Biz tablonun kaba çizgisini belirtmekle yetiniyoruz.

Sözcüğün gerçek anlamıyla bir vahşetle koğuştan alınıp koridorlarda tezgahtan geçirilerek hücrelere atıldık. Kimimiz "kör" hücre diye tanımlanan dört bir yanı kapalı, ışık görmeyen 6 metrekarelik hücrelere, kimimiz önü demir parmaklı yine 6 metrekarelik hücrelere atıldık. Hücreler çıplak. Yatak yok, bataniye yok, su yok, hiç bir eşya yok... Hepimiz çeşitli yerlerimizden yaralandık; sırtlar simsiyah, kafalar yarılmış, dudaklar patlamış, beyin sarsıntısı geçirenler, komaya girenler. İşte operasyonun en ağır sonuçları.

14. koğuşun baskınından ve işkenceyle hücreye alınışından hemen sonra 6. koğuş basıldı. Aynı yöntem, aynı vahşet, aynı öc alma duyguları... İçeriye giren faşist binbaşı PKK'lileri teslim almaya çağırıyor. Arkadaşlar işkenceye alınan arkadaşlarını soruyorlar ve kenetleniyorlar, işkenceci olduklarını yüzlerine haykırıyorlar. Ve 14'te yapılanlar tekrarlanıyor.

Sonuç: 40 kişiden yaralanmayan hiç kimse kalmıyor; kimisi ağır, kimisi daha hafif. Akşam idareye kapatılan iki PKK'li ağır işkencelerden geçirilerek yanımıza, hücrelere kilitlendi.

Ve çıplak hücrelerde beton zemin üzerinde ölüme terk ediliyoruz.

Dışımızda kalan birkaç koğuş, daha başka bölümdeki hücrelere alınıyor. Ama PKK'lilere reva görülen vahşeti pek yaşamıyorlar. Onlardan da bazılarını dövüyorlar. Ama bizimkiyle kıyaslanmayacak durumda. Bu durumu faşist binbaşı, "Biz sadece PKK'lilerin koğuşlarına işkence yaptık!" diyerek itiraf ediyor.

Kıyım ve öç alma "operasyonunu" yorumlamayı ve daha da ayrıntılandırmayı gereksiz görüyoruz.

3. Aydın'da vahşet düzeyindeki işkence, tam bir kıyım ve öç alma hareketi biçiminde uygulanırken, faşist yetkililer ve basın olayı nasıl kamuoyuna duyuruyor ve yansıtıyordu? Bunu da açmayı uygun görüyoruz.

Basından bir kaç örnek aktarmak istiyoruz:

22 Mayıs tarihli Tercüman manşetten olayı yansıtıyor: "Cezaevinde isyana soruşturma." Aynı manşetin altında verilen cezaevi ile ilgili resimlerin altında şu satırları okuyoruz. "Aydın'daki cezaevinde kalan idamlık PKK militanları isyan çıkartarak cezaevinde yangın çıkardılar. 10. koğuşta çıkan yangın kısa sürede söndürüldü. Daha sonra, tutuklular sıkı tedbir altında başka koğuşlara nakledildi." Tercüman gazetesinin aynı sayfasında şu satırları da aktarmamız gerekiyor; vahşetin hangi gerekçelerle meşrulaştırılmaya çalışıldığı daha iyi anlaşılır: "İsyan sırasında güvenlik kuvvetlerine karşı gelen 4 PKK militanı çeşitli yerlerinden yaralandı ve hastahanede tedavi altına alındı."

İsyan, yangın çıkartma, vb. öğeler öne çıkarılıyor. Faşist Türk devletinin işkenceleri "isyanı bastırma" ile gerekçelendirilip meşrulaştırılıyor. Vahşete "meşru bir zemin" oluşturma çabası ve telaşı gözleniyor. Kamuoyu, yalan yanlış bilgilerle aldatılmak isteniyor. Olaylar saptırılarak başka bir yöne kanalize ediliyor. Türk basını orkestra şefliğinden aldığı işaretle tüm ustalığını ve gazetecilik becerisini sergiliyor. Ve bir vahşet, 49 kişinin yaralandığı bir işkence operasyonu gizleniyor ve sıradan "inzibat tedbir" olarak sunuluyor.

Faşist bakanın açıklamaları daha ilginç, ve basının nereden yönlendirildiğini de gözler önüne seriyor. Olayla ilgili olarak Adalet Bakanı Oltan Sungurlu şunları söylüyor: "Cezaevi savcılığının bakanlığımız bilgisi dışında kendiliğinden gerçekleştirdiği fiziki koşulları iyileştirme çalışması, bir kısım hükümlü ve tutuklu tarafından kötüye kullanılmış ve büyük firar için kullanılmıştır. Aydın cezaevinde çoğunlukla PKK'li sanık ve tutukluların kalmakta bulunduğu üç koğuşun kapıları iyileştirme amacıyla açılmış, bayram süresince 49 kişinin kalmakta bulunduğu bu koğuşlar arasında sağlanan irtibattan PKK'liler yararlanmak istemişlerdir. 'Önce isyan başlatılmış, ardında bu koğuşun çatısında henüz nedeni saptanamayan bir patlayıcı-yanıcı madde kullanılarak yangın çıkartılmıştır.' (abç) Olaya güvenlik güçlerimiz derhal müdahale etmiş, ardından da İzmir'den komando yardımı sağlanmıştır."

Evet, bakan resmen yalan söyleyerek, kamuoyunu aldatıyor; tüm gelişmeleri olduğu gibi bilmesine karşın, uyduruk senaryolar düzmekte sakınca görmüyor. Bu, çürümüşlüğün, çaresizliğin bir göstergesidir. Bu, uygulanan vahşeti gizleme, kamuoyunu aldatma ihtiyacının telaşı ve ahlaksızlığıdır. 20 Mayıs akşamı elektrik kontağından maltanın çatısında yangın çıkıyor, bizim kaldığımız koğuşun çatısına sıçrıyor ve toprak bulunuyor. Gece yarısı tünel açığa çıkarılıyor. Ve 21 Mayıs'ta ise işkence vahşeti uygulanıyor. Bunlar biliniyor. Faşist, niye yalan söyleme ihtiyacını duyuyor? Bunun nedeni açık. Kısa vadede Aydın'da uyguladığı vahşeti haklı temellere oturtmak ve uzun vadede direnişler temelinde yaratılan hakları ve kazanımları gaspedip esas politikalarını yürürlüğe koymak için kamuoyu oluşturmak. Zaten Aydın'da vahşetin ardından tüm haklar gaspedildi. Tek tip elbise dayatıldı, havalandırma kısıtlandı vb. Kısaca cezaevi yaşamı cendereye dönüştürülmeye başlandı.

Faşist yetkililerin ve basının Aydın'daki olayları bu denli çarpıtması bizce nedensiz değildir. Öte yandan basının süren açlık direnişi karşısından ölüm suskunluğuna gömülmesi de nedensiz değildir. Demagoji, çarpıtma, yalan, saptırma ile sessizlik, suskunluk birbirini bütünleyen aynı politikanın parçaları oluyor.

Kısacası, Aydın olayları karşısında Türk basının faşist kimliği, devletin doğrudan güdümünde olduğu gerçekliği bir kez daha çok çarpıcı ve yalın olarak kanıtlanmıştır.

4. Yukarıda da kısaca özetlediğimiz gibi, biz PKK'li savaş tutsakları 1. müşadiye diye tanınan hücreler bölümüne alınıp, beton zemin üzerinde yaralı halimizle ölüme terkedildik. Devrimci Kurtuluş (DK), THKP-C/Çayan Sempatizanları, THKP-C/Acilciler, THKP-C/Üçüncü Yol, TİKB, DHB, Partizan, KUK, Dev-Sol gibi grupların bulunduğu 15., 8., 12. ve 22. koğuşlar ise (toplam 56 kişi) 2. müşadiyeye birkaç gün içinde alındı.

Hücrelere atıldıktan sonra genel durumu ve idarenin yönelimlerini, uygulama alanına koyduğu politikayı değerlendirdik. Tünel bahane edilerek baskı, işkence ve kısıtlama politikası uygulanacağı, tek tip elbisenin dayatılacağı, bir dizi hak ve kazanımın gaspedileceği besbelliydi. Zaten daha tünel olayı patlamadan çok önceleri tek tip elbiseler konusu idarece gündemleştiriliyor ve giydirileeği tehditi savruluyordu. Belli kısıtlamalara önceden başlamışlardı. Görüşçü sayısında yapılan sınırlamalar bunun açık işaretiydi. Tünel bahanesi bir fırsat olarak değerlendirilecekti. Bu, tüzük ve yönetmenliklerde ifadesini bulan cezaevi politikalarını yaşama geçirme anlamına geliyordu. Somut pratik de kısa sürede öngörülerimizi doğruladı.

Evet, korkunç işkenceler görmüştük; ciddi bir baskı ve kısıtlama ve giderek "teslim alma" politikası ile yüzyüze geliyorduk. Faşist zindan politikası ve dayatmaları karşısına devrimci direnişçilik dışındaki tüm yol ve yaşam tarzlarını şiddetle reddediyorduk; bu, bizim için "olmazsa olmaz", bir varlık nedeniydi.

Bu anlayıştan hareketle, biz PKK'li savaş tutsakları 21 Mayıs 1988 akşamı süresiz açlık grevi kararı aldık. Hemen diğer siyasetlere de önerdik, gerekçelerini ve istemlerini açıkladık. Süresiz açlık grevi, 21 Mayıs sabahından itibaren fiili başlamıştı aslında. Çünkü o gün sabah yemek verilmemişti. Dev-Yol ve TKP'nin dışında kalan gruplar, önerimizi olumlu bularak süresiz açlık grevine geçtiler. Dev-Yol, durumun sakinleşmesini, gelişmeleri izleyeceklerini ve ondan sonra kararlarını vereceklerini belirttiler. Dev-Yol, eylemin 7. günü süresiz açlık grevine başladı. TKP ise, 4 günlük bir açlık grevi yaptı ve bıraktı.

Süresiz açlık grevinin talepleri şunlardı:

21 Mayıs 1988 gün yapılan işkenceler lanetlenip protesto edildiği vurgulandıktan ve olayların kısa bir özeti verildikten sonra;

a) 21 Mayıs 1988 günü yapılan işkenceler ve sorumluları hakkında soruşturma açılması,

b) 21 Mayıs'tan önce cezaevine varolan statü, olanak, hak ve kazanımların aynen korunması ve gözetilmesi,

c) Hücrelere alınanların derhal koğuşlara verilmesi. Acil olarak da hücre ve kat kapılarının açılması,

d) Bu eylemden dolayı hiç kimse hakkında disiplin cezası verilmemesi.

Süresiz açlık grevinin gerekçeleri ve talepleri belli yerlere verilen dilekçlerde uzun uzadıya anlatılmıştır.

İdarenin süresiz açlık grevi karşısındaki tutumu, kayıtsızlık ve şekerli su talebinin karşılanmaması biçiminde somutlaştı. Şekerli su talebinin karşılanmaması, süresiz açlık grevinin idarece ölüm orucuna dönüştürülmesi anlamına geliyordu. Şekerli su vermemekle, süresiz açlık grevini kıracaklarını, zayıflatacaklarını hesaplıyorlardı.. Bu karar, doğrudan Adalet Bakanlığı tarafından verilmiştir. Şekerli su, süresiz açlık grevi üzerinde bir işkence ve baskı unsuru olarak kullanılıyordu. Kaba ve vahşi bir işkenceyi reva gören bu anlayışın, politikasını yaşama geçirmede pervasız davranacağı, her yolu ve yöntemi deneyeceği açıktı. Faşist rejim de aynen böyle davranıyordu. Öte yandan süresiz açlık grevi eylemimiz düzenli aralıklarla ve saptanan zamanlarda belirlenen sloganların atılması eylemiyle destekleniyordu. Hergün dört kez bu eylem türü tekrarlanıyordu. "Yaşasın süresiz açlık grevi direnişimiz", "Ya insanca yaşam, ya ölüm", "Yaşasın devrimci dayanışmamız" vb. sloganları atıyorduk. Böylece örülen tecrit çemberini aşmayı, sesimizi ve direnişimizin niteliğini duvarların ötesine duyurmaya çalışıyorduk. Bununla birlikte yönetim üzerinde ek bir baskı öğesi yaratmaya çalışıyorduk. Sloganlar, direniş saflarında moralı yükseltici, azmi bileyici bir rol oynuyordu.

Süresiz açlık grevine, kayıtsızlık ve şekerin bir işkence unsuru olarak kullanılmasının yanısıra, cezaevi politikaları da netleşiyordu: Tüm hakların gaspı ya da kısıtlanması, kitap ve tüm kişisel eşyalara el konulması, tek tip elbisenin dayatılması vb. Bu yaptırımın üzerine tüzükte ifadesini bulan teslimiyet programının geleceği açıktı.

Faşist rejimin cezaevi politikasına karşı direnişçi tutumumuz kısa, net ve kesin bir şekilde arkadaşlara okutulan bildiride vurgulanmıştır.

Faşist rejim sürgün politikası uyguluyor. 23'ü PKK'li ve 9'u da diğer gruplardan toplam 32 tutsak çeşitli cezaevlerine sürgün edildi. 1 Haziran 1988'den itibaren süren sürgün politikasından cezaevi yönetiminin beklentileri şöyle özetlenebilir:

Öncelikle öç alma ve cezalandırma mantığı ile "caydırıcılığı" geliştirmek.

İkincisi; cezaevi örgütlülüğünü dağıtıp, direnişçi gücünü zayıflatmak, önderlikten yoksun bırakmak.

Üçüncüsü; uyguladığı politikada "kararlılığını" vurgulamak.

Süresiz açlık grevinin 12. gününde yine komandoların sıkı "tedbirleri" altında hücrelerimizden alınarak sevk arabalarına dolduruldük. Sağlık, ölüm vb. hiçbir kaygı duyulmaksızın süresiz açlık grevinde (daha doğrusu ölüm orucunda) olan biz 32 kişi, ölüm yolculuğuna çıkarıldık. Bu noktada, faşist TC'nin insan sağlığına, insana, insan haklarına nasıl baktığını ve değerlendirdiğini görüyoruz. Bu konuda söylenenlerin yalan ve demagojiden öte bir anlam taşımadığını yeniden vurgulamak istiyoruz. İnsan hakları konusundaki ikiyüzlülüğü teşhir edilmelidir diyoruz.

Dikkat edilsin! Yoğun işkence görmüş, yaralı, ölüm orucunda 12 gününü doldurmuş, ayakları üzerinde duramayacak duruma gelmiş insanlar, "ring" diye tanımlanan her yanı kapalı arabalarla, üstelik kelepçeli ve zincir kollarına oturacak biçimde bağlanarak yaz sıcağında yolculuğa çıkarılıyor. Evet, bu uygulama, vahşetin kendisidir. Hayvanlara yapılmayacak bir muameledir. Zincire vuruluşumuzla ortaya çıkan durum bizi çağlar öncesine, ilkçağ kölelerinin pazara götürülüş biçimlerine götürüyordu. Trajik bir sahneydi. Ama onların zavallılıklarına, insanlıktan çıkmış hallerine, korkularına, ilkelliklerine gülüyorduk. Zavallıydılar, acınacak durumdaydılar; güçlü görünen kalenin içi koftu ve korkudan tir tir titriyordu. Bunu sevk yolculuğunda açıkça görmek olanaklıydı.

Ayrıntılara girmeye gerek yok. Sürgün edilen tutsaklar şu cezaevlerine nakledildiler: 9 kişi Çanakkale E-tipi cezaevine (2'si DHB'li, 7'si PKK'li. PKK'liler: Celal Özalp, Ömer Oğuz, Şükrü Çiçek, Abdulkadir Şahin, Serdar Karakoç, Übeyt Kayaalp ve Cevat Aktaş), 9 kişi Bursa özel tip cezaevine (1'i KUK'tan, 8'i PKK'li. PKK'liler: M. Can Yüce, Sadrettin Aydınlık, Hamit Kankılıç, Selahattin Şimşek, Mehmet Takır, M. Emin Gökdemir, Keleş Karaca ve Enver Özer), 9 kişi Eskişehir özel tip cezaevine (1'i DK'dan, 8'i PKK'li. PKK'liler: Sabri Ok, Mehmet Yalçınkaya, Mümin Ağcakaya, Muhittin Dolaşır, Ali Gün, İlhami Adıyaman, Şahin Binici ve Mehmet Çat), 5 kişi Antep özel tip cezaevine (1'i DK'dan, 1'i TİKB'den ve 3'ü Dev-Sol'dan).

Ölüm yolculuğu Çanakkale'ye 1 gün, diğer yerlere ise 2 gün sürdü.

Alınan karar gereği, gidilen cezaevinde ek yaptırım yapılmaz, hemen eski arkadaşların yanına verilirse, hücre-müşadiye uygulamasına tabi tutulmazsa açlık grevine son verilecek. Aksi durumda koşullara kalkan kadar açlık grevine devam edilecektir. Çanakkale ve Bursa'da sözü edilen yaptırımlar uygulanmadığı, yani hemen eski arkadaşların yanına verildiği ve ek bir yaptırım dayatılmadığı için açlık grevine son verilmiştir. Bizim açlık grevimiz toplam 13 gün sürdü.

Aydın'da yaşanan olaylar ve gelişmelerin kısaca özeti bu.

5. Sonuç olarak; Aydın E-tipi cezaevi korkunç bir vahşete ve buna karşılık soylu bir direnişe sahne oldu. Bu zindanda Türk devletinin ve ordusunun çapulcu, talancı ve barbar-despotik karakterine bir kez daha tanık olduk; çürüyen, zavallı, aciz yüzünü bir kez daha yakından görme fırsatını yakaladık. Faşist Türk devletine, kabaran devrimci direnişçiliğe karşı vahşi zorbalık ve işkenceden başka bir yönetim yöntemi kalmamıştır; bu, onun iflasının açık belgesidir.

Bizlere eşi görülmemiş işkence yapabilir, kıyım ve öç alma hareketleriyle fiziki varlıklarımıza son verebilirler; ancak büyük önderlerimiz Mazlum, Kemal ve Hayri yoldaşların onurla zindan burçlarına dikip dalgalandırdıkları PKK'nin kızıl direniş bayrağı yükseltilip dalgalandırılacaktır. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın!

— Kahrolsun faşist Türk sömürgeciliği ve emperyalizm!
— Yaşasın ulusal kurtuluş savaşımız!
— Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!
— Yaşasın büyük önderimiz Abdullah Öcalan yoldaş!
— Yaşasın zindan direnişimiz!

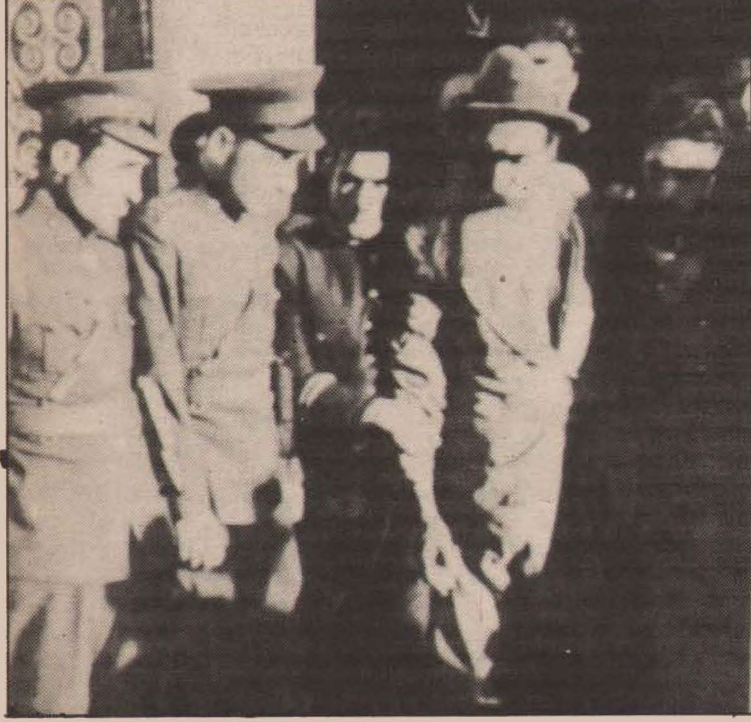
Bursa, 10 Haziran 1988
PKK'li Savaş Tutsakları

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Tarihten Günümüze Dersim

Av. Hüseyin YILDIRIM

Bahtiyar aşiret reisi genç Sahan ağa, haftalarca geceli gündüzlü savaşmış, uykusuz ve yorgun düşmüştür. Genç Sahan ağa, birkaç saat uyumak üzere anadan kardeşi Pırço Hıdır'ı kendisine nöbetçi dikmiştir. Hain Rayber Bahtiyar aşireti içinde olduğu zaman Pırço Hı-

Seyit Rıza idama götürülürken...

dır'ı, Sahan ağayı öldürmek için örgütlediğinden kimsenin haberi olmamıştır. Pırço Hıdır, uyuyan Sahan ağanın kafasına kurşun sıkarak şehit eder. Sonra kafasını keserek gecenin karanlığından faydalanarak Hozat'a gider. Sahan ağanın başını Türk generaline teslim eder. Türk generali dahi kardeşinin başını kesen Pırço Hıdır'ın yüzüne tükürerek nefretini belirtir. Pırço, sömürgecilerden yüz bulmaz. Sömürgecilerin avucuna koydukları üç-beş kuruşla Hozat'tan ayrılır. Sahan ağanın kardeşi ve adamlarr Pırço Hıdır'ı Hozat civarında yakalarlar. Feci şekilde cezalandırdıktan sonra leşini kuşlara, karıncalara yedirirler.

Sahan ağanın şehit oluşundan sonra, Türk devleti daha büyük bir güçle Bahtiyar aşiretine yüklenir. Bahtiyar aşireti kahramanca direnir. Hozat aşiretlerinden hiçbir yardım gelmez. Uzun bir direnmeden sonra mukavemetleri kırılır. Çoğu savaş alanlarında şehit olur. Sağ kalanlar da Seyit Rıza'nın kuvvetleri ile birleşir. Türk sömürgeciliği Bahiyar aşiretinin köylerinde kadın, çoluk-çocuk ayrımı yapmadan büyük bir katliama girişir ve köyleri yakıp yıkarlar.

Elazığ, Türk ordu birlikleri ile dolmuş, mahşeri bir manzara arzediyor. Dersim'e doğru sel gibi asker, cephane ve tank akıyor. Seyit Rıza karargahını terke mecbur olmuş, tarafsız kalan aşiretler arasında dolaşarak direniş cephesini genişletmeye çalışıyor. Türkler Dujik dağı eteklerine karargah kurmuş, ele geçirebildikleri sivil Dersim halkını en vahşi yöntemlerle katlediyor. Türk ordusunun vahşetinden kaçarak İksor vadisindeki derin mağaralara sığınan binlerce kadın, çocuk, ya mağara ateşe verilerek ya da ağzı betonlaranak barbarca imha ediliyorlar. Bahtiyar ve Kureyşan aşiretlerine mensup genç kadın ve kızlar, ırz düşmanı Türk ordusunun eline geçmemek için kendilerini derin sulara, uçurumlara bırakarak hayatlarına son vermişlerdir.

Seyit Rıza'nın Koçan aşireti dahilindeki uzun meşe bölgesinde olduğunu tesbit eden faşist Türk devleti, bölgeyi önce havadan bombalar. Ardından yoğun topçu ateşi desteği ile hücuma geçerek bölgeyi muhasara altına alır. Şiddetli bir çatışma başlar. Kozluca adıyla anılan bu savaşta 75 yaşındaki Seyit Rıza ve kuvveti, akıllara durgunluk veren bir cesaret ve yiğitlikle, bir hücüm hareketiyle Türk ordu çemberini yararak Ovacık istikametine çekilmeyi başarır. Bu savaşta elinde silahları en önde yiğitçe savaşan Seyit Rıza'nın küçük karısı Besi, büyük oğlu Şeyh Hasan ve iki karısı, Seyit Rıza'nın üç torunu ve bin kadar mahiyeti şehit düşer.

Kış mevsimi yaklaşmış, soğuklar başlamıştır. Türk ordusu dağlarda barınamaz olmuş karargahlarına çekilmiştir. Geçici bir sükunet dönemi başlamıştır. Seyit Rıza'nın küçük oğlu Hüseyin, savaş alanında kendisine isabet eden bir şarapnelle yaralanmıştır. Bu olayı

haber alan istihbarat başkanı binbaşı Şevket, Seyit Rıza'nın büyük karısına (Diyap ağanının kızıdır) haber göndererek görüşmek istediğini bildirir. Seyit Rıza'nın ikinci evliliğinden dolayı büyük karısı kendisine kırgındır. Bu nedenle Binbaşı Şevket'in görüşme talebini kabul eder. Binbaşı Şevket yaşlı kadına dil dökerek, yaralı olan oğlu Hüseyin'i tedavi edeceğini, kendisine teslimini ister. Ana yüreğidir, ağır yaralı olan oğlunun ızdıraplarına dayanmaz. Şevket'e inanır. Yaralı oğlunu kendi eli ile Şevket'e teslim eder. Şevket Hüseyin'i Elazığ hastanesine yatırır.

Diğer yandan birçok aşiret reisi Türk sömürgeciliği tarafından yakalanmış, Elazığ'da göz hapisinde bir otelde ikamete mecbur edilirler. Zindana konulmamalarının nedeni, Seyit Rıza'nın gözünü korkutmamak, teslim olmasını sağlamaktır.

Katil Abdullah Alpdoğan, soğuklar nedeni ile ara verdiği katliamlarından sonra Seyit Rıza'ı iyi tanıyan Erzincan valisi vasıtasıyla Seyit Rıza'ya bir haber göndererek, ''hükümetçe Dersim halkının isteklerinin kabul edildiğini ve bu nedenle ateşkes kararı alındığını ve esasen münferit bazı aşiretler hariç diğer aşiretler üzerine askeri harekatın yapılmadığını, yapılmasına da artık gerek olmadığını, askeri harekattan zarar gören aşiretlerin zararının devletçe tazmin edileceğini, hatta askeri harekattan aile mensuplarının büyük zarar görmesi nedeniyle kendisine büyük tazminat ödeneceğini, rahatlarının mutlaka temin edileceğini, devletin yaraları sarmaya kararlı olduğunu, sorunları dostça görüşmek üzere Erzincan'a gelmesini'' bildirir.

Kimileri Seyit Rıza'nın, general Alpdoğan'ın daveti üzerine, Erzincan valisine güvenerek kendiliğinden Erzincan'a gidip teslim olduğunu yazar ve söylerler. Bu doğru değildir. Seyit Rıza'yı tanıyan ve onun Türk hükümeti hakkındaki düşüncesini bilenler, bu iddiaya inanmazlar. Savaşın olmadığı dönemlerde dahi Türk devletinin görüşme isteklerini bir iki istisna hariç reddeden Seyit Rıza gibi ileriyi gören, zeki bir insanın savaş ortamında sömürgeci generalin tuzağına düşmesi düşünülemez. Çaresiz, zorda kalmış, teslim olmuş da denemez. Çünkü Seyit Rıza ne korkak, ne de teslimiyetçidir. Yiğitçe ölmesini bilen bir insandır. Nitekim sömürgeci mahkemedeki vakur tutumuyla bunu açıkça kanıtlamıştır. Kozluca muharebesinde tüm aile efradıyla, dünyada en çok sevdikleriyle imha ile karşı karşıya kaldığı zaman dahi en küçük bir korkaklık ve teslimiyet belirtisini göstermemiştir. Aksine ölümün üstüne kararlı bir şekilde yürümesini bilmiştir.

Esasen yakalandığı zaman Mutlu köprüsü üzerinde gelişen bir olay bu iddiayı çürütmektedir... Seyit Rıza, tebdili kıyafetle Erzurum üzerinden Rusya'ya geçmek ister. Gece şafak sökmeden Mutlu köprüsüne varır. Az sayıdaki mahiyetiyle birlikte köprünün girişinde kalabalık bir Türk askeri birliğinin içine düşer. Oysa bir saat önce kendisine gelen haberde köprüde askerin bulunmadığı söylenir. Seyit Rıza, çaresiz büyük bir mendille sakalını örtmüş, eliyle ağzını tutmuş bir halde askere dişinin ağrıdığını, Erzincan'a gidip dişini çekeceğini söyler. Asker Seyit Rıza'yı tanıyamaz, geçmesine izin verir. Ancak kısa boylu tıknaz bir onbaşı Seyit Rıza'yı kılıç gibi keskin gözlerinden tanıyarak ''oy Rızo'dur'' der ve atın gemine yapışır. Seyit Rıza son bir hamle ile atı mahmuzlar. Onbaşıyı köprünün bir başından, öbür başına kadar sürükler. Onbaşı sülük olur atın gemini bırakmaz. Köprünün öbür başındaki sömürgeci asker etrafını sarar ve yakalar. Oradan Erzincan'a gönderilir. Derhal tutuklanarak kollarına kelepçe vurulur. Erzincan valisi, kolları kelepçeli Seyit Rıza'nın karşısında suskundur. Derhal Elazığ'a gönderir. Tarih, 5 Eylül 1937'dir.

Seyit Rıza Elazığ'a getirilir getirilmez, bir otelde tutulan diğer aşiret reisleri ile birlikte zincirlenip zindana konulur. Birkaç gün sonra sömürgeci mahkemeye çıkarılır. Savcı iddianamesinde Seyit Rıza'nın bağımsız Kürt devletini kurmak için diğer aşiret reisleri ile devamlı toplantılar yaptığını, nihayi kararın Halburi göze toplantısında alındığını, bu karara dayanılarak devlete karşı silah kullandığını, çok sayıda ölen Türk askerinin ölümünden sorumlu olduğunu, silah ve cephanenin Rusya'dan temin edildiğini, mahiyetinde savaş danışmanı olarak Rus subaylarının bulunduğunu iddia etmiştir.

Seyit Rıza savunmasında, Kürt halkının milli hakları için çalıştığını, her yaptığı işte vicdanının sesini duyduğunu, milletinin özgürlüğü ve vatanının yüksek çıkarlarından başka hiçbir şey düşünmediğini, yetmiş yaşını aşmış bir ömürden sonra Kürdistan'ın yüksek çıkarları uğruna ölümü bir şeref olarak kabul edeceğini, vakur bir sesle haykırmıştır. Mahkeme uzun sürmemiş, 10 Kasım 1937 günü Seyit Rıza dahil onbir kişinin idamına çok sayıda kişinin ömürboyu hapsine karar vermiştir.

Mustafa Kemal, idamların infazı için özel bir katil çetesini Ankara'dan Elazığ'a gönderir. Kendisi de özel treni ile Elazığ'a hareket eder. Karardan bir hafta sonra 17 Kasım 1937 günü akşamı Elazığ Buğday Meydanında hummalı bir faaliyet başlar. Onbir idam sehpası kurulur. Bu arada Mustafa Kemal'in özel treni gece yarısı Elazığ'a varır. İstasyon binasında özel olarak hazırlanmış odasına çekilir. Mustafa Kemal büyük bir özenle Elazığ'a gelişini gizler. Aynı gizlilikle Seyit Rıza zindandan alınarak Mustafa Kemal'in karşısına dikilir. Mustafa Kemal mağrur bir ifade ile Seyit Rıza'dan af dilemesini ister. Seyit Rıza keskin bakışlarını Mustafa Kemal'in üstüne çevirerek, ***"Zalimlerden af dileyemem. Şunu iyi bilin ki Kürdistan halkı ve gençliği intikamımızı alacaktır"*** der. Seyit Rıza zindana geri götürülür.

Sabaha karşı onbir yiğit, Buğday Pazarı'nda idam sehpalarının etrafına dizilir. Halk zorla uykularından kaldırılarak seyre çıkarılır. Seyit Rıza'nın küçük oğlu Hüseyin yaralı halde hastaneden alınmış, idam sehpasına doğru götürülür. Oğlunun idam sahnesini Seyit Rıza'ya seyrettirirler. Seyit Rıza'nın yanıbaşında Hüseyin'in idam sehpasına götürülüşünü seyreden genç bir subay hanımı Hüseyin'e bakarak, ''Vay vay vay, bu genç yakışıklı adam ne yapmış, ne olur idam etmeyin'' diye feryat eder. Seyit Rıza kadına taraf dönerek, ''Hanımefendi, hanımefendi, sen benim diğer çocuklarımı görmedin. Bu onların arpasıdır'' der. Hüseyin idam sehpasının altında dönerek babasına bakar. Seyit Rıza, ''Huso'' diye gürler. Seyit Rıza'nın sesi Buğday Meydanı'nı inletir. Aslan yavrusu genç ve yakışıklı Hüseyin, ***"Kürt milleti sağ olsun"*** diye haykırarak ilmiği boynuna takar.

İkinci olarak Seyit Rıza, idam sehpasına götürülür. Seyit Rıza idam sehpasının altında gür bir sesle, ''75 yaşındayım, şehit oluyorum. Kürdistan şehitlerine karışıyorum. Dersim mağlup oldu. Fakat Kürtler ve Kürdistan yaşayacaktır. Kürt gençleri intikamımı alacaktır. Kahrolsun zalimler, kahrolsun kahpe yalancılar'' diye haykırarak ipi boynuna takmıştır. Seyit Rıza'dan sonra, Kureyşan aşiret reisi Seyit Hüseyin ve Ali ağa, sonra Yusufan aşiret reisi Kamber ağanın oğlu Fındık ağa ve diğerleri tek tek idam edilmişlerdir. Fındık ağanın idam sahnesi de ömürboyu hapse mahkum yaşlı babası Kamber ağaya seyrettirilmiştir. Onbir Kürdistan kahramanının ölüm anındaki cesaret ve kararlılığı Elazığ halkının gözlerini yaşartmış, yıllarca dillerden düşmemiştir.

Mustafa Kemal idamlardan üç-dört saat sonra, Elazığ'a yeni girmiş gibi bir görüntüyle istasyon binasından ayrılarak, büyük bir tantana ile şehirde uzun bir gezi yapmıştır. Mustafa Kemal'in gezi yaptığı saatlerde onbir Kürdistan şehidinin cenazeleri Elazığ'da sokak sokak dolaştırılarak halka teşhir edilmiştir. Daha sonra Mustafa Kemal'in emri ile şehitlerin cenazeleri bilinmeyen bir yere götürülerek yakılmıştır. Mustafa Kemal idamların yapıldığı 18 Kasım 1937 gününden sonra da uzun süre Elazığ'da kalmış, Kız Öğretmen okuluna karargah kurmuş, herkesçe bilinen o düşkünlük yaşamına devam etmiştir.

DEVAM EDECEK

Kürdistan'da Ailecilik ve Faşist Türk Sömürgeciliğinin Oyunları

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Halbuki aşiretçi anlayışları terketmeyen birey, aristokrat, feodal, ataerkil anlayışları mücadele saflarına taşır, demokratizme burun kıvırır, küçümser, kuşkulu bakar, tepki duyar, kadının da mücadelede yer almasını yadsır, kadın üzerindeki her türlü baskı ve sömürüye ses çıkarmaz, "devrimi erkek işi" olarak görür. Bu yanlış anlayışı aşmayan birey, mücadele saflarındaki demokratizme sahte uyum sağlar. Feodal-küçük-burjuva karması bir tip ortaya çıkar. Böyle bir kişi, yığınların arasına girdiğinde özde değişim geçirmediğinden, ulusal kurtuluşçuluk adına küçükburjuva ağalığı yapar. Yığınların geleneksel alışkanlıklarının etkisine girer. Sömürgeciliğin doğrudan müdahalesi olmazsa bile, bu tutumdaki bireyin toplumda yaratacağı tahribatı ve düşmanın oyunlarına nasıl uygun bir zemin olduğunu tahmin etmek güç olmamaktadır.

Ailecilik, bireye kaderciliği ve idealizmi aşılar. Parçalanmış aşiretçilik bireyleri aile atomuna daha fazla bağlar. Birey tümüyle kendini ailesine karşı sorumlu hisseder. Aileye karşı sorumluluğu, halka karşı sorumluluk düzeyine çıkaramaz. Toplum kurtulmadan bireyin kurtulamayacağını düşünemez. Düşüncesini tümüyle halkın kurtuluş davası üzerinde yoğunlaştıramaz. Devrimi terk etmeyi de göze alamaz. O halde aileyi de kurtarmasına olanak yoktur. Çünkü, güçsüz aile düşmanın elindedir. Birey, aileyi devrimcileştirme yerine, ulusal kurtuluş saflarında gerici tarzda aileyi kurtarmaya çalışır. Bu, mücadele saflarında düşmanın etkisini kabullenme ve yaşamadır. Devrim ve karşı devrim arasındaki bu kararsızlık düşmana yarar. Düşman, bu kararsızlığa hitap eder. Birey düşmanın elindeki yapının esiri olduğundan, bir zavallı durumuna düşer ve çoğu kez bu geri aileci anlayışı ve zaafı nedeniyle düşmanın oyunlarına alet olur. Halbuki yurtsever ilke, aşiretçi, aileci bağlar yerine ulusal bağları geliştirmek, yabancı-hakim ulus bağlarını tanımamayı, ailesel ve aşiretsel her türlü bağı ulusal bağlara hizmet temelinde almak, ailesine ve aşiretine yurtseverliği aşılamak demektir.

Ulusal kurtuluş safları, amaca ulaşmak için kabul edilen bilinçli ve gönüllü disiplini zorunlu kılar. Düşmana üstün gelmek için ulusal kurtuluş örgütlenmesinin kendini her türlü geri anlayışlardan kurtarmış demir bir disipline sahip olması gerekir. Bu disiplin, bilince, gönüllülüğe, irade gücüne, yeteneğe ve fedakarlığa dayanır. Aşiretçi alışkanlıklar içinde olan bireyin edindiği disiplin, tek düze geri üretim ve yaşamın koşullandırdığı kurallardır. Bu nedenle, ulusal kurtuluş disiplinine mekanik yaklaşır. Onun için en yüksek otorite baba ve aşiret reisleridir. Aşiretçi birey bir fabrika işçisinin kollektif sosyal yaşamına varmadığından ve ulusal kurtuluşçu ortamla tam bütünleşmeyi beceremediğinden aile ve aşiretin dışına çıktığında hep dayanak arar, otorite arar. Ulusal kurtuluş disiplinine de böyle yaklaşır. Kim yetkiliyse onu sayar. Kuruma saygı ve bağlılık yerine, kişiye bağlılık ve saygı gelişir. Çizgi devrimciliğine varamaz. Bu durum, iki tehlikeli sonuç ortaya çıkarır: Bir yandan birey bozguncuların, ajanların, tasfiyecilerin oyunlarına açık duruma gelir, diğer yandan düşman otoritesi geçici başarılar sağladığında ona boyun eğer.

Aşiretçi bireyin başka özellikleri de sıralanabilinir. Onun tüm edindikleri ailesi ve aşiretinden öğrendikleridir. Sohbetçidir, kuralsız bir yaşamdan yanadır, kin güdücüdür, husumet güdücüdür, salt eşitlikçidir, kurnazdır. Ne denli küçük de olsa aileci mülkiyet onda bireyciliği geliştirir. Kutsal değerlere de çoğu kez böyle yaklaşır. Kollektivizmi, aşiret uyumu olarak algılar. Eleştiri onun için bir hakarettir vb. Bunlar ulusal kurtuluş disiplinini kemiren ve sömürgeci oyunları kolaylaştıran etmenlerdir.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin ana karakteri silahlı savaşımdır. Bu savaş, siyasal stratejik, taktik ve bilince dayanan ve onu geliştiren savaşçılıktır. Ulusal kurtuluş savaşçılığı, planlı programlı ve uzun süreli savaşçılıktır. Bu savaş, halkımızı birleştiren, basitten karmaşığa doğru gelişen, ulusal kollektivizm üzerinde yükselen, ulusal kahramanlıkların sergilendiği devrimci yurtsever savaştır. Yerel ya da aşiret savaşçılığı planlı programlı değildir, kısa süreli çıkarları gözetir. Ani kurtuluş peşinde olur. Bu özellik onu, ayaklanmacı yapar. Ani parlar ve yine ani söner. Savaşırken bile ailesini düşünür ve çıkarlarını önde tutar. Bu özellik onu savaş içinde oportünist yapar. Taktik bir yenilgiyi nihayi yenilgi olarak alır, ya hep ya hiç sloganını kısa zamana sığdırır. Dar sağduyusu onu bazı sonuçlara götürürse de tüm savaşa egemen olamaz. Mültecileşmeyi sürekli alternatif olarak tutar.

Aşiret ve köylü savaşçılığı, eylem ve taktikte yıkıcı olur. Hedef sadece kişi değildir, kişiyle beraber ailesi ve mülkü de hedeflenir. Kürt aşiret kavgaları bilinir. Düşman kadar, düşmanın hayvanı, evi, ailesi ve tarlası da hedeflenir. Devrim saflarında bu köylü savaşçılığı anlayışı bozgunculuk ve yıkıcılık yaratır. Bu yıkıcı köylü savaşçılığının ulusal kurtuluş savaşçılığı ile alakası yoktur. Kaldı ki bu köylü radikalizmi sonuç doğuramadığından kısa sürede yılgınlığa ve tersi olan teslimiyete dönüşür. Çünkü, anarşizm ve reformculuğun aynı doğrunun birbirine dönüşen iki ucu olduğunu biliyoruz. Mao, sömürgeciliğe ve işbirlikçilerine karşı köylü yıkıcılığını devrimci olarak alır. Bu doğrudur. Ülkemizde bu doğru daha geçerlidir. Ama, vurgulamak istediğimiz doğru ile yanlışın sınırını belirlemek değil, ulusal kurtuluş savaşı saflarında önü alınamayan köylü savaşçılığının çoğu kez ulusal kurtuluş taktiğini yozlaştırarak, çıkmaza sokma tehlikesini taşıdığıdır. 1978-79 Hilvan, Siverek ve kısmen Mardin alanında bu yönlü örnekler vardır. Bu örneklerin sonuçlarını başlangıcından günümüze kadar izlersek, köylü anlayışının tahrip edici sonuçları görülebilir. Ki düşmanın çoğu kez hedefi, ulusal kurtuluş taktiğini yozlaştırmaktır. Aşiret kavgalarının körüklenmesi, çeteciliğin ailecilik, kabileler ve aşiretlerle kamufle edilme çabalarının anlamı budur.

Aşiretçi ve aileci etkiler altında olan birey, kendini koşullandıran bu yapılara yönelmediğinde, ulusal kurtuluş saflarında yerelliği ve bölgeciliği temsil ettiğinin farkına bile varmaz. Yerel değerlerin yerine ulusal ve sınıfsal değerler konulmadığı müddetçe kişi ulusal kurtuluş saflarında olsa bile ideolojik-politik boşluk içinde olur. İçe kapanır. Aile ve aşiretini arar. Bölgeciliğe zemin olur. Teşvikçisi olur. Bölgesinden olanlarla yakınlık kurar, onlara her sırrını açar. Onları korur, zaaflarına ortak olur. Böylece ulusal kurtuluş saflarında yerellik, bölgecilik ve aşiretçiliğin devamcısı olur. Ulusal kurtuluş örgütü içinde aşiret örgütünü yaratma anlamına gelen bu durumun politik-örgütsel izahı KDP'ciliktir. Böyle bir anlayış, örgüt yıkıcılarının ve düşmanın oyunlarına hazır zemin yaratır.

Ailecilik, Devrime Karşı Kullanılmak İsteniyor

Kürdistan'da ailecilik sömürgeciliğin ağır tahribatları sonucu önemli oranda çığırından çıkarıldığı ve ulusal kurtuluşa karşı bir engel haline getirildiği üzerinde duruldu. Aileler içerisine itildikleri bu yapıyla, bugün sömürgecilerin devrime karşı kullandıkları bir halka durumundadır.

Milisliği, ajanlığı, ihaneti ve kaçışı örgütlemede sömürgecilerin bu silahı sürekli olarak kullandıkları bilinmektedir. Bazı öğelerin aile bağını kıramaması nedeniyle, bu silahı onlara karşı ustaca kullanmış ve ihanete çekmeyi başarmıştır. Sömürgeciler kendi yarattıkları bu aile tipini, yine kendisi devrime karşı kullanmaktadır. Ailelerin bu günkü geri, eğitimsiz bir yapıya itilmesinin sorumlusu açık ki sömürgecilerdir. Sömürgeciler bu yapıya düşürdükleri ailelerin üzerinde her türlü oyunları da rahatlıkla oynamaktalar.

Bugün özel savaşın önemli bir alanını ailecilik oluşturmaktadır. Sömürgeciler, ailecilik vasıtası ile özel savaşın bir çok uygulamasını en ücra köşelere kadar sokabilmekteler. Zaten ailede son derece düşürülmüş olan kadın ve erkeğe dayanarak, bunları ulusal kurtuluşun karşısına dikmeye çalışmaktalar.

Kürdistan'da aile ortamı öyle bir yapı içerisine sokulmuştur ki, bu yapı parçalanmadan sağlam bir ulusal kurtuluşçuluk da gelişmemektedir. Ailenin mevcut yapısı ulusal kurtuluşçuluğun önüne bir engel olarak çıkarılmaktadır. Aile içinde verilen tek düşünce, ailenin kurtarılmasıdır. Bunun için kişi her şeyi yapmakta serbesttir. Aile çocuklarını korumak için sömürgecilikle işbirliğinden tutalım birçok yöne kadar aile bireyi yöneltilmektedir. Bencillik, aile felsefesi haline getirilmiştir.

İşte , böyle bir özelliği olan aile, sömürgeciler için hazır bir malzemedir. Fazla uzağa gitmedende bu malzemeyi kullanabilir. Şimdiye kadar yaptıkları da bu malzemenin kullanılmasıdır. Ailecilik çeperinden kendisini kurtaramayan bir çok birey sömürgecilerin oyunlarının bir parçası olmaktan kendilerini kurtaramadılar. Kısa da olsa, mücadele tarihimizden bunun örneklerini görmekteyiz. Bazı savaşçıların aileleri tarafından düşmana teslim edilmesi yada ihbarının yapılması, bu yapının bir ürünüdür. Yine, bazı unsurların aileleri uğruna en kutsal çıkarları bir yana bırakmaları, aileciliğin etkisinin ne kadar ağır olduğuna bir kanıttır.

Sömürgecilik, bu silahı bugün ulusal kurtuluşa karşı kullanıyor ve bunu pervasız bir şekilde geliştiriyor. Bu silahı sömürgecilerin elinden alıp, halkımıza karşı kullanılan bir silah olmaktan çıkarmamız gerekmektedir. Sömürgecilerin halkımıza karşı kullandıkları bu silahı devrim lehine kullanılır bir hale getirmeliyiz.

Bu nasıl gerçekleştirilecektir? Ailelerin içerisine düşürüldükleri bu ortamdan çıkarılıp, sağlam bir yurtseverliğe ve ulusal kurtuluşçuluğa kavuşturulmaları en önemli sorunlarımızdandır. Ailenin ulusal kurtuluşçu bir özelliğe kavuşması demek, devrimimizin zaferinin yakınlaşması demektir. Her aile, toplumun bir çekirdeğidir. Çekirdek ne kadar olursa toplum da o derece sağlam bir yapıya kavuşturulur.

İşe bireylerin kazanılması ile başlamak ve bunu giderek bütün ailenin ulusal kurtuluş saflarına katılmasına vardırmak gerektiği açıktır. Her birey aynı zamanda ailenin ulusal kurtuluş ideolojisi ile eğitilmesinden de sorumludur. Yurtseverliğin kaçınılmaz bir görevi de budur. Bunu yapmadan, bunun dışında söylenecek ve yapılacakların fazla bir anlamı olmaz.

Ailelerin devrime katılması işini de doğru bir şekilde ele almak önemlidir. Aileyi devrime kazanmak, onun yörüngesine girerek, dayattığı her türlü gerici ilişkiye evet demek anlamına gelmemektedir. Bazıları bu konuda önemli yanılgılarla doludur. Aileyi ulusal kurtuluş saflarına kazandırma denilince, ailenin dayatmalarına boyun eğmeyi anlıyorlar.

Bugün Kürdistan'da iki tür aile giderek belirginlik kazanıyor. Bazı aileler kişisel çıkarları uğruna her türlü kutsal değerin karşısına çıkarken, diğer aile ise, her türlü kişisel çıkarı bir yana bırakarak, tüm bireyleri ile ulusal kurtuluş saflarına katılmaktadır. İkinci tip aile, doğru yaklaşımı temsil etmektedir.

Birçok aile, kendi içinden bireylerin ulusal kurtuluş saflarına katılımını birçok yönüyle engellemeye çalışıyorlar. Bazıları işi düşmanla işbirliğine kadar bile vardırıyorlar. Bazı aileler ise, devrime katılmaya sıradan bir yurtseverlik görevi gibi görüyorlar. Örneğin yurtdışında ise yurtseverliği sadece gece ve yürüyüşlere katılma olarak anlıyorlar. Bazıları kendi içinden bireylerin devrime daha aktif katılımını çeşitli yaklaşımlar içerisine girerek engellemeye çalışıyorlar. Baba ile anne oğlunun veya kızının aktif katılmamasını açıktan belirtmese bile birçok yönüyle benimsemiyor.

Böyle bir durumun ortaya çıkmasında ailelerimiz görülmemeli. Bunlarda yüzyılların ve en son 60 yıllık TC sömürgeciliğinin yarattığı derin etkiler vardır. Bu nedenle bunlar aktif katılıma gelince, ailesel etkilerin ağırlığı altında, kişisel çıkarlarını düşünebiliyor, bunları kolay kolay kıramamaktadırlar.

Bunun dışında sözkonusu yapıyı aşan binlerce aile vardır. Bu aileler her şeyiyle devrime katılmaktadırlar. Aile fertlerinin devrimden uzak kalmalarını kabul etmemekte, birçok ana-baba oğlunu kızını bizzat savaşa ve mücadeleye katılmaya göndermektedirler.

Bugün sömürgeciliğin oluşturduğu yapı, önemli oranda aşılmıştır. Ama bunu tümden aşmak ve devrimin elinde kullanılacak bir silah haline getirmek için daha fazla çaba sarfetmek gerekeceği açıktır.

Aile yapısında köklü dönüşümlere yönelinmedikçe, bu silah halkımıza karşı kullanılmaya devam edilecektir.

İşte, bu oyunları boşa çıkarmak, bireylerin olduğu kadar ailelerin de eğitimine önem vermek gerekmektedir. Ailelerin eğitimi derinleştirildikçe sağlam kaleler haline gelecek, bireylerin devrime katılımı daha da yaygınlaşacaktır. Bunun için her ailenin kendini daha sağlam bir eğitimden geçirmesi ve ulusal kurtuluş bilinci ile donatması zorunludur. Geleceğin sağlam insanlarının yetişmesi de buna bağlıdır.

Sonuç olarak; daha çok şeylerin yazılabileceği bu konuda, özet halinde belirttiğimiz bu görüşler, ailelerin sağlam bir mevzi haline getirilmesinde önemli yaklaşımları sunmaktadır. Önemli olan bunu ustaca yapmak ve aileleri, ulusal kurtuluşun mevzisi haline getirmektir.

"Bütün içtenliğimle Kürdistan halkına güçlü bir zafer diliyorum"

"Çabalarınızın büyük, fedakarlıklarınızın ve kurbanlarınızın ise daha büyük olduğunu anlayabilecek durumdayım. Fakat bağımsızlık, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ve demokrasi mücadelesiz kazanılmıyor. Bunu, sizler benden çok daha iyi biliyorsunuz"

Müzik, sanat, edebiyat, şiir, Yunan kültürü ve özelde Yunan halk kültürünün en canlı ögeleridir. Yunanistan halkının direniş tarihinde bu ögeler her zaman etkin bir rol oynamıştır. Yunan uygarlığının ilk çağdan başlayarak insanlıkla ördüğü güçlü bağlar daha sonraki dönemlerde, gerek Osmanlı egemenliği ve gerekse çeşitli emperyalist güçler ve işbirlikçilerinin tüm zayıflatma, boğma ya da çarpıtma çabalarına rağmen ona, hem büyük eserler hem de büyük sanat ve edebiyat adamları kazandırarak devam etmiştir. Bu anlamda Avrupa uygarlığına katkıları büyüktür. Ama kapitalist-emperyalist sistem, genelde olduğu gibi özelde bu uygarlığı da kendisiyle birlikte çürümeye ve tükenmeye zorluyor; kozmopolitizm ve yozlaşma içerisinde boğmaya çalışıyor. Onun Avrupa kıtasında sosyalist uygarlığın güçlü bir temeli haline gelebileceğini bildiği için sürekli özünden boşaltıyor; direnişçi özünden ve ögelerinden arındırmaya gayret ediyor. Ancak yakın tarihte Alman, İtalyan ve İspanyol faşizmi ile diğer kukla faşist yönetimlerine karşı direnişlerinde Akdeniz halkları kendi halk kültürlerini güçlü bir biçimde harekete geçirmeyi başardıklarını ve onun ilerici mirasına layıkıyla sahip çıktıklarını gösterdiler. Portekiz ve İspanya'dan Yunanistan'a kadar bu alanda güçlü bir mücadele sergilendiğini biliyoruz. Kendi tarihlerine, ulusal ve toplumsal gerçeklerine dayalı özgün kültürlerini yabancı baskı, saptırma vb. müdahalelerden uzak, bilimsel bir temelde biçimlendirip insanlık bahçesinde güzel bir çiçek olarak açılmak... Buna öz dinamizm ve gücüyle ulaşıp insanlık saflarında hakkınca ve layık olduğu biçimde yer almak... Evet, bu ülke halklarının ve ona önderlik eden güçlerin özü bu olan çabaları elbette ki, hem haklı, hem kutsal ve hem de tarihidir.

Bu gerçekler günümüzde kendi özgün şartları içinde aynı kavgayı veren halkımız ve öncü güçleri ile diğer halklar ve devrimci güçleri birbirine bağlamaktadır. Sahip oldukları ortak inanç ve amaç onları aynı halkada birleştirmektedir. Bunun güncel pratik anlamı şudur: Ulusal kurtuluşçu kültür hareketimizi bir yandan tarihin derinliklerine uzanarak, devrimci, direnişçi halk ve özgürlük mücadelemizin güçlü kaynaklarından ve itici güçlerinden birisi haline getirmek; öte yandan bu mücadeleyi yakın çevreden başlayarak dünya halkları ve ilerici devrimci kültür hareketiyle doğru bir temelde birleştirmek, giderek hem ondan alıp gelişen ve hem de ona değerler katan bir güce ulaştırmak.

Bu anlayışla zengin bir birikime sahip olan Yunanistan ilerici kültür hareketiyle bir temas aradık. Ayrıca bu kanaldan Yunanistan halkına seslenip bir de bu boyutta bir ortak mücadele zeminini yakalamaya çalıştık.

Yorgos Dalaras, Albaylar cuntasına karşı anti-faşist mücadele içerisinde doğup olgunlaşmış, ilerici halk müziğinde Yunanistan halkının Mikis Teodorakis'ten sonra —onunla birlikte demek daha doğru olur— en çok dinlediği, sevdiği ve takdir ettiği büyük bir sanatçı. Albaylar cuntası döneminde ve sonrasında ilerici-demokrat çabalarından ötürü tutuklamalara ve soruşturmalara uğramış, ancak O, bu çabalarına günümüze dek çeşitli biçimler altında devam etmiştir. Yorgo Dalaras'la ulusal kurtuluş mücadelesi hakkındaki görüşleri, ulusal kurtuluş kültür mücadelemiz, ilerici-devrimci kültür hareketi, Yunanistan'ın, özelde kendisinin bu sahadaki durumu, çabaları ve deneyleri üzerine görüştük.

Berxwedan: Sayın Dalaras, çok genç yaşlardan başlayarak Yunanistan halk direniş hareketi içinde yer aldığınız ifade ediliyor ve aynı biçimde bu direniş içinde sanatçı yönünüzle belli bir rol oynadınız da. Bize biraz o günlerden, anti-faşist mücadele içerisindeki çabalarınızdan, devrimci müzik çalışmalarının o mücadeledeki yerinden ve Yunan direniş hareketinin bir bütün olarak devrimci sanat çalışmalarına ve müziğinize katkılarından sözeder misiniz?

Y. Dalaras: Ben, hiçbir zaman bilinen militanlık anlamında bir direnişçilik yapamadım. Yunanistan'da diktatörlüğün ilan edildiği 1967'de henüz onyedi yaşında idim. İki yıl sonra ise askere gittim. O zamana kadar hiçbir direnişçi grupla ilişkim yoktu. Benim diktatörlüğe karşı direnişim seçtiğim şarkılarla oldu. O yıllarda ve daha sonraları da bütün Yunanistan'a dinletilen hafif ve suya-sabuna dokunmayan şarkılar söylemedim. Benim seçtiğim şarkılar, politik mesajlar içeren halk şarkılarıydı. Fakat bunları ben daha çok doğrudan bir anlatımla değil, teşbih sanatıyla söylüyordum.

Şimdi sizin ihtilalci dediğiniz müzik türü Yunanistan'da yalnız diktatörlük döneminde değil, denilebilir ki, daima çok büyük bir rol oynadı. Halk şarkılarımız, içerdikleri diğer yönler yanında bir de protesto yönüne sahiptir. Bu yön, 60'lı yıllarda özellikle Teodorakis'in ve onun yolunu izleyen diğer bestecilerin şarkılarıyla yeni bir "kültürel ihtilal" yarattı. O yıllarda halk adeta büyük Yunanlı şairlerin mesajlarını içeren şarkılarda birleşti. Sol kesime ait Eliti'nin, Seferi'nin, Riços'un, Vanmalis'in ve diğer ustaların şiirlerinde yüksek mesajlar içeren bu şarkı türü özellikle Albaylar cuntasının 7 yılı boyunca direnen ve mücadele eden insanların ruhunu besledi ve korudu.

Berxwedan: Yunan kültürünün, çok eski ve insanlık kültürüne temel teşkil eden bir geçmişe ve özelliğe sahip olduğunu biliyoruz. Ancak daha sonra, dörtyüzyıl dolayında süren Osmanlı egemenliği ve ondan sonra da çeşitli emperyalist kültür yayılmacılığı ile gerici çabalar var. Zengin kültürünüz ve özelde ise halk müziğiniz üzerinde bunların ne gibi etkilere yol açtığını anlatır mısınız?

Y. Dalaras: Bu konu geniş bir ele alış gerektirir. Burada yeterince ortaya koymam çok zor.

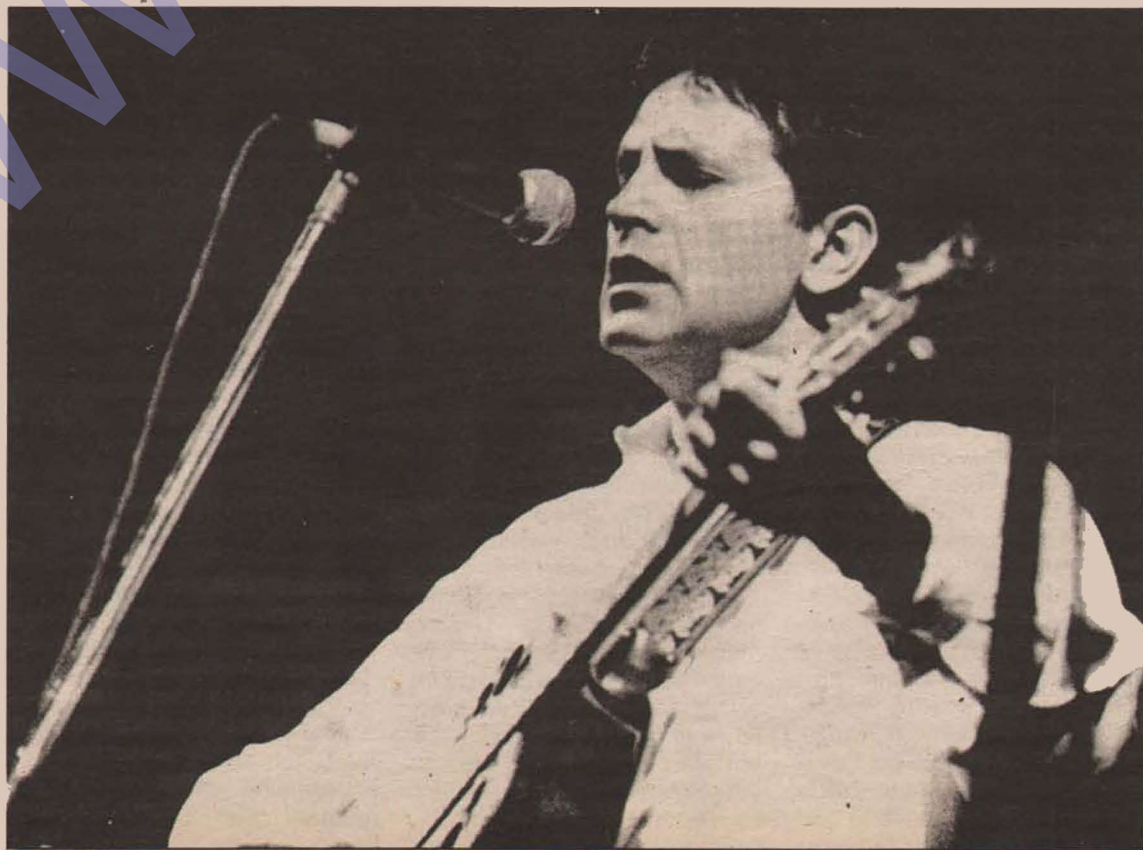
Tabii ki, eski olan sadece Yunan kültürü değil, ayrıca Yunan kültürü, uygarlığın temeli olan tek kültür de değil. Fakat biliyoruz ki, gerçekten Yunan ruhu, Yunan filozofları ve eski çağın diğer Yunan bilim adamları uygarlığın bugününe ulaşan büyük roller oynadılar. Dörtyüz yıl süren Osmanlı egemenliği Yunan ruhunun gelişmesinde gerçekten de olumsuz bir rol oynadı. Bu dönem eski Yunan kültürüyle Bizans kültürünün birleştiği noktayı kırdı ve denebilir ki, bu anlamda sözkonusu dönem Helenizmin kültür ve sanat dalındaki gelişimi açısından en korkunç bir dönemdir. Fakat Helenizm yine de bu çirkin ve olumsuz devrin içinden bugünkü Yunan felsefesinde ve kültüründe çok önemli rol oynayan, kendine özgü bir dile ve mücadele ruhuna sahip olan yeni bir Yunan kuşağı yarattı. Yani, bugünkü kuşak olarak biz, iki yönlü bir etki altındayız. Birincisi; eski Yunanistan ve biz bu yönlü etkilenmeden ötürü şanslı ve mutluyuz, ikincisi; geçen yüzyılların mücadele ruhunu temsil eden düşünürlerin etkisi. Örneğin; Rigas Fereos, Dionisios, Solomos, bize anılarını bırakan general Makriyinnis, yine soyumuzun büyük öğretmenleri Palamas, Kalvos, Sikelyanos, Kazancakis.

Berxwedan: Yakın tarihte bildiğimiz kadarıyla devrimci sanatınız hem yükseliş halindeki sıcak bir mücadeleye ve hem de günümüzü de kapsayan nispeten barışçıl bir döneme tanık oldu. Devrimci müzik çalışmaları ve amaçları bakımından bu dönemleri ve bu dönemin çalışmalarının özelliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Y. Dalaras: Benim halk şarkısıyla ilişkim ve bu alandaki yerim —çünkü kendimi halk şarkıcısı sayıyorum— başladığım dünden bu güne kadar aynıdır. Bu müzik türünde değişik seçimlerin ve ifade tarzının nedeni elbette ki politik ve sosyal alandaki değişikliklerdir. Ve bunlar tabii ki benim repertuarımı etkiliyorlar. Günümüzle, mücadeleci şarkılara daha büyük ihtiyaç duyulduğu eski yıllar arasında bir fark var. Evet, açık ki, şarkılar onbeş yıl öncesine bakışla fazla mücadeleci değiller. Fakat elbette ki o dönemin unutmamamız gereken ayırdedici özellikleri vardı. Zor bir dönemden geçiyorduk. Ve Yunanistan halkının mücadeleci şarkılar söylemeye ya da mücadeleyi bu yönden de beslemeye ihtiyacı vardı. Bu, tabii ki şu demek değildir: Artık zor koşullar ortadan kalktığı için bugün böylesi bir tercihin ve çabanın temeli ortadan kalkmıştır ve artık bu perspektifte şarkılara gerek yoktur. Hayır, şunu söyleyebilirim: Sosyal içerikli şarkılar beni her zaman ilgilendirir. Çünkü halk şarkıları veya kaliteli bir şarkı şöyle ya da böyle politiktir. Çünkü o, hayatımızdaki önemli olayları tasvir ediyor veya önemli noktaları gösteriyordur. Hatta o, yalnızca kişisel ilişkilerimizi bile konu alıp eleştirse bu yine de politikadır.

Berxwedan: Bütün bunlardan sonra halk ve ulusal kurtuluş hareketlerinde devrimci sanat ve sanatçı üzerine neler söyleyebilirsiniz? Bu çalışmaların, hareketin gelişmesinde etkinliğinin artırılması sizce neye bağlı? Yine bunun içinde bir soru olarak, devrimci müziği kitlesel bir etkinliğe ve çekim gücüne ulaşması açısından özellikle kitlelerin eğitiminde yakalanılması ve sakınılması gereken hususlar var mı?

Y. Dalaras: Bir ülke, bir halk, bir ulus tedirginliğin gölgesinde, bir diktatörlük, sosyal haksızlık, eşitsizlik ve baskı altında yaşıyorsa, o zaman sanatçılar halkın mücadeleci ruhunu canlı tutmakla ve özlerini yaşatmakla görevlidirler. Şarkı, müzik sanatı, bunlardan korkanların bütün çabalarına rağmen

hapsedilemez. Hapsedilemediği için de halkın elinde, halkları baskı altında tutan ve hapsedenleri vurabilecek bir silahtır.

Halkın bir müzik türünü dinleyebilmesi için nasıl eğitilmesi gerektiği sorununuza cevap veremem. Çünkü benim görüşüme göre halklar —ki onlar hislerinde yanılmazlar— tarihin de çok kez gösterdiği gibi şarkıyı silah ve müttefik olarak kullanıp ileriye gitmeye ihtiyaç duydukları zaman bunu, birilerinin onları eğitmelerine ve zorlamalarına ihtiyaç duymadan yaparlar.

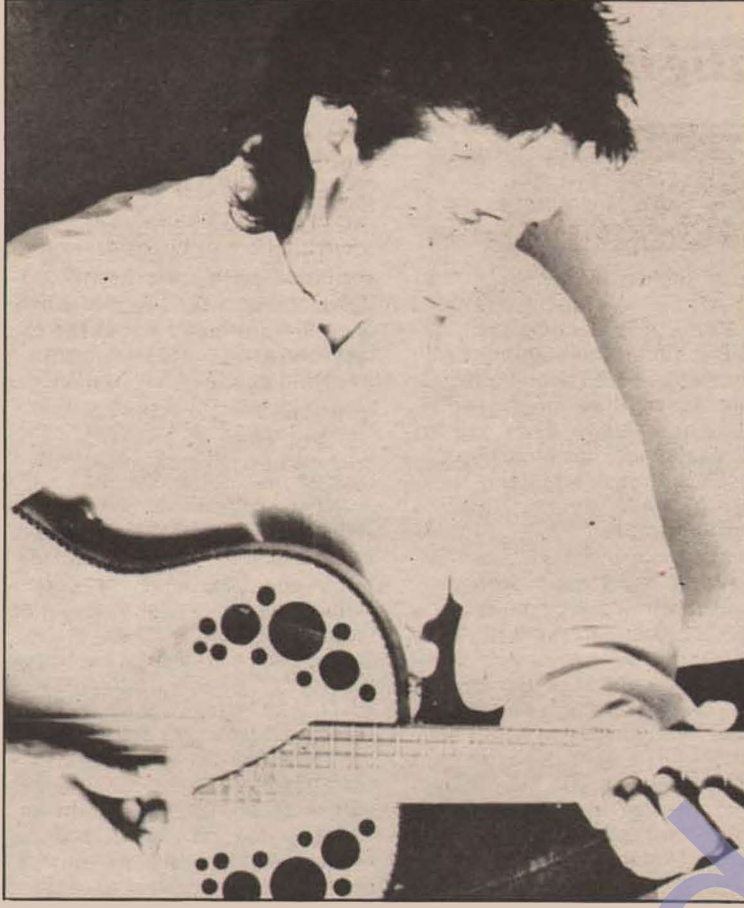
Berxwedan: Sömürgeci egemenliğin hüküm sürdüğü ve faşizmin egemen olduğu ülkelerde gerici güçlerin manevi katliamlarına karşı sizce hangi çapta ve nitelikte nasıl bir karşı koyuş yaratılmalıdır?

Y. Dalaras: Bu sorunuzun bir kısmına cevap verdim. Fakat şunu ilave etmek istiyorum. Gerçekten de halkın elinde silah olarak kullanabileceği kanıtlanmış halk müziğinin özgün renginin ve karakterinin değiştirilmesi çabası var. Yani halkın öz malı, eseri olan şarkıyı halk müziği araçlarını yasaklamaya çalışan yönetimler var. Bunlar, bazen adli kovuşturmaya da başvuruyorlar. Örneğin; burada, Yunanistan'da 1967 diktatörlüğü döneminde daha yukarıda söylediğim gibi devrin halk şarkılarını oluşturan, besteleyen Mikis Teodorakis'in şarkıları yasaklandı. Oysa bunlar özünde Yunanistan halkını dile getiriyordu. Böylesi örnekler komşu Türkiye'de de var. Bazı sanatçı arkadaşlardan öğrendiğime göre Türk müziğinin kendi özel renginin olduğu kadar bunun Bizans renginden etkilenmelerinin üzerinin örtülenmesine ilişkin bir çaba var. Bu çabalar özel politik durumlara ve dönemlere bağlı olarak belirgin bir biçimde yürütüldü ve yürütülüyor. Ayrıca Mısır gibi başka bazı ülkeler var ki, kendi özgün gelişmiş ve güçlü renklerine sahip olmalarına rağmen —besteci Muhammed Abdulvahap olağan üstü bir şarkıcı olan Umkalsum ve büyük klasik Arap müziği gibi— bu alanda öyle bir duruma geldiler ki, ifade etmek çok zor ve acı veriyor. Batı müziğinin bu ülkelerdeki emperyalist dayatmaları sonucu Arap müziği bir tek ritm altında yozlaştı, ezgileri ve enstürimantal kesimi adeta batı disko müziğine dönüştü.

Bu durumu değiştirmek için pratikte hiç kimse yanlız başına çaba harcayacağını söyleyemez. Bu yönlü çabaların topluca olması gerekir. Yani çok sayıda kişinin sözkonusu kültürel olaylar için acı duymaları ve bunlarla ilgilenmeleri lazım. Aynı biçimde benzer bir mücadele içinde birleşmeleri ve bu yozlaşmaya karşı aynı pratik direnişi göstermeleri lazım. Yalnız o zaman bazı sonuçlar elde edebileceğimizi söyleyebiliriz. Eğer kovuşturmalar vb. nedenlerle toplu çabaların pratikte gerçekleşmeleri imkansız hale gelirse o zaman bu ''kültürel meşaleyi'' yüksekte tutmak her birimizin görevidir. Gelecek her ülkeye ifade serbestliğini getirinceye kadar özgün renklerimizi canlı tutmak zorundayız demek istiyorum.

Berxwedan: Sizce devrimci kültür ve sanat çalışmalarında yozlaşma ve sapma ne demektir? Ne zaman ortaya çıkar? Bunun özellikle de politik yorumu nedir?

Y. Dalaras: Bu sorunun da bazı kısımlarını cevaplandırdım. Bir halkın kültürel kimliğini içeren bir yoldan, kültürel bir geçmişten sapma ancak özel bazı gelişmelerin olduğu dönemlerde olabilir. Daha önceki sorunlarda değindiğim doğrudan politik gelişmeler; yani bir diktatörlük ve zor yöntemleriyle politik ve toplumsal durum değişebilir. Ama bu değişiklikler diğer bazı yollarla ve yine barış ve demokrasi dönemlerinde de olabilir. Daha da açacak olursak; bu ne olabilir? Zamanımızda bu, çok yönlü ve karmaşık iletişim sisteminin bir ürünü olabilir. Bugün bu yönlü araç-gereçler çok fazladır ve özellikle gençler, bu kanallardan batıdan aktarılan şeyleri taklit etmek gibi bir durumu yaşıyorlar. — Başka durumlarda bunun tersi de olabilir tabii— Batı diyoruz; çünkü, biliyoruz ki, özellikle kültürel gelişmede batı unsuru ülkelerin yerel kültürlerini, geleneksel renkleri ve karakterlerini etkiliyor ve değiştiriyor. Özellikle gençleri etkiliyor ve eski resmi bozuyor. Biliyoruz ki, bir halkın geçmişinden gelen birçok özellikleri vardır. Ve bunları binlerce yıl boyunca taşır. O, kendi müzik araçlarına, rengine hatta çalışma özelliklerine sahiptir. Mesela hemen hemen Akdeniz çevresindeki bütün ülkelerin az-çok ortak özellikler taşıdığı, Ortadoğu müziği gibi bir müzik, fakat o, bugün müziğinin bu önemli rengini, İngiltere'den Kuzey denizi ülkelerinden, Okyanusun öteki yakalarından, ABD'den gelen müziklere kurban edecek bir duruma geldi. Bir ülkenin böylesine zengin bir geleceğini şu veya bu biçimde kurban etmeyi kabul ettiğini anlamak ve açıklayabilmek benim için imkansızdır. Fakat başkalarının bunu anlamamasını veya bununla ilgilenmemesini de anlayabiliyorum. Bu, bir yönüyle özellikle de gençlerin modaya uyma ve çeşitli ögelerin birleştirilmesi, kaynaştırılması ihtiyacından da doğabilir. Özellikle de bu sonuncusu yeni tür bir müziğin yaratılmasında kaçınılmaz olarak yeni müzik yatırımlarını da müzik araçlarını da yozlaştırır. Ne yazık ki, böylesi olumsuzluklarına rağmen, bu yeni müzik yavaş yavaş dinleyicilere normal gelmeye başlıyor. Bu şu şekilde anlaşılmasın: Ben karşılıklı etkilenmelerin aleyhinde değilim. Yalnızca bu işin doğru olması ve başarıya ulaşabilmesi için doğru bir temelde, yetenekli insanlar tarafından büyük çaba harcanarak yapılması gerektiğini belirtmek istiyorum.

Berxwedan: Bildiğiniz gibi Türk sömürgeci egemenliği ve emperyalizm her türlü engelleyici çabalarına karşın Ortadoğu, yükselen bir Kürdistan ulusal direniş savaşına sahne oluyor. Bu mücadele içinde devrimci kültür ve sanat çalışmaları da önemli yer tutuyor. Halkımız yüzlerce yıldan beridir, ezgilere işlediği acılarını ve umutlarını bugün diğer alanlarda olduğu gibi ezgilerinde de bir isyan ve direnişe dönüştürmeye başlamıştır. Ancak bu alanda yapılabilenler elbetteki henüz çok yenidir. Bunları izleme ve inceleme imkanınız oldu mu? Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşı ve özel olarak da ulusal kurtuluşçu kültür ve sanat çalışmaları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Y. Dalaras: Tabii, Kürdistan halkının direniş mücadelesine ve Türk egemenlerinin bunu önleme çabalarını biliyorum. Eminim ki, güçlü geleneklere sahip bütün halklar gibi Kürt halkı da kendi özgün şarkılarına sahiptir. Ve bu şarkılarda mücadelesinin bugünkü kesitinde kendisini dile getirebilmektedir. Nasıl başka türlü olabilirdi ki? Bugün Güney Amerika'da, Akdeniz'de, Ortadoğu'da giderek her yerde mücadele içindeki halklar ateşli silahlar yanında da müzik ve şarkı silahlarıyla da savaşıyorlar. Kişi olarak Türkiye'nin dağlık kesiminin müziğinden örnekler dinlemiş olmama rağmen- ki bunlar Kürt özelliklerini de içeriyor- özel olarak bu şarkıları incelemedim. Bu fırsattan yararlanarak bana malzeme getirmenizi çok rica edeceğim. Bu benim açımdan çok makbule geçecek.

Sorunun diğer şıklarına ilişkin olarak ise şunları söyleyebilirim: Doğrudan olmazsa bile kolaylıkla anlıyor ve hissedebiliyorum ki, Kürt halkı ve Kürdistan bağımsızlık hareketi, birçok güçlüklerle karşı karşıyadır. Tarihinde bize en son ana kadar gösterdiği gibi ''Türk gelenekleri'' şaşmadan devam ediyor. Türkiye'de egemen olanlar çeşitli dönemlerde görüldüğü gibi ulusları yok etmekten çekinmiyorlar. Türk egemenliği altında yaşayan ulus ve azınlıklara karşı —son savaşlarla sınırların aldığı şekilden sonra— jenosidlerin, sert ve insafsız davranışların belirtileri ve ortada olan deliller ne yazık ki Türkiye'nin aleyhindedir. Bu nedenle mücadeleniz daha güçlü oluyor. Çünkü Türkiye hiçbir zaman Kürt problemini —ki onlar için problemdir— sizin ortaya koyduğunuz biçimde kabul etmeyecektir. Onlar için, basit bir iç meseledir, yani ayaklanan ve her hükümete problemler yaratan bir azınlık meselesi. Sorunu ulusal bağımsızlık mücadelesi olarak görmüyorlar. Çabalarınızın büyük, fedakarlıklarınızın ve kurbanlarınızın ise daha büyük olduğunu anlayabilecek durumdayım. Fakat bağımsızlık, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ve demokrasi, mücadelesiz kazanılmıyor. Bunu sizler benden çok daha iyi biliyorsunuz.

Berxwedan: Yunanistan'daki devrimci sanat çalışmaları ve kendi deneylerinizden yola çıkarak Kürdistan devrimci kültür ve sanat çalışmalarına yönelik, onun ulusal direniş mücadelesindeki etkinliğini artırma yönünde ulusal ve uluslararası çapta yapabilecekleri konusunda belirtmek istediğiniz görüş ya da önerileriniz var mı?

Y. Dalaras: Deneylerimiz, pratiğimiz bize şunu öğretti ki, çözümlerden biri kendi mücadelenizi tanıtmak, halkların desteğini kazanmak ve Türkiye dışında mücadelenizi ve hareketinizi destekleyecek dostlar edinmenizdir. Mesela diktatörlük zamanında Mikis Teodorakis'in, yaptığı veya bazı Latin Amerika topluluklarının; örneğin INTI ICIMANI ve Mersedes Sosa'nın ortaya koyduğu gibi ülke dışında halkın mücadelesini tasvir eden ve protestolarını dile getiren şarkılar söylemektir. Siz de bunlara benzer —ki bu daha çok şimdi düşünürken aklıma geliyor— bir Kürt halk topluluğu kurabilirsiniz. Bununla ülkeleri dolaşabilir, müzik konserlerinin yanısıra Kürt halkının mücadelesini tanıtabilirsiniz.

Berxwedan: Türk egemen güçleri diğer alanlarda olduğu gibi kültür değerlerimizi, folklorumuzu ve müziğimizi talan ediyor; adını, ulusal kimliğini inkar ederek Türk müziği biçiminde tanıtıyor ve kendi müziğimizi kendi dilimizle okumamızı ağır cezalar koyarak yasaklıyor. Devrimci sanat ve kültür çalışmaları Kürdistan'da esasta Türk egemenlerinin bu talanını durdurma ve her alanda mahkum etme, ulusal kültürümüz ve halk müziğimizi koruyup geliştirme gibi bir amaca dayanıyor. Hareketimizin bu yönlü çalışmalarında uluslararası alanda ve Yunanistan'da devrimci ve ilerici sanat çevreleri ile sizce hangi ortak girişim ve çalışmalar yapabilir?

Y. Dalaras: Daha önce dediğimiz gibi madem ki müzik, söz, gelenekler bir halkın elinde silah olabilir bunların saldırıya uğraması doğaldır.. Sizin çabalarınız, kendi müzik geleneğinizi canlı tutmak noktasında yoğunlaşmalıdır. Yunanistan'da kendi mücadelemiz zamanında, daha Türk işgali altında olduğumuz yıllarda dahi 16 yy.'dan 19. yy.'a kadar Yunan müziği, Bizans müziği, halk şarkıları protestonun en canlı ögeleri idi. Ayrıca Yunan unsurunu koruyan ve daha sonra mücadele edip Türk egemenliğini yıkan nesilleri yetiştiren gizli okul kurumu vardı.

Berxwedan: Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi yayın organı olan Berxwedan aracılığıyla halkımıza iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

Y. Dalaras: Son sorunuz hassas bir noktaya dokunuyor. Ve inanıyorum ki bu yalnız benim açımdan değil, bütün Yunanlılar ve özellikle de şu anda ülkelerini kaybetmiş ve Türk işgali altında bulunan Kıbrıs halkı için de böyledir. Bütün içtenliğimle Kürdistan halkına güçlü bir zafer diliyorum. Bu dileğim mücadelenizin haklılığı ve mücadeleden başka yol olmamasının yanında esasta bir de şunu içeriyor: Türkiye son yıllarda —ve yanlızca son yirmi yıl içinde değil bu yüzyılın başından beri— Ermeni, Kürt, Yunan ve son olarak da Kıbrıs halkına yaptıklarından ötürü sert bir ders almalıdır. Bu dersin Kürt mücadelesi, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi tarafından verilmesini ve sert olmasını diliyorum.

Bu ilk temasımız sonunda, sonuç olarak mücadele eden Kürdistan halkına önemli bir Yunanlı şair olan Yannis Ricos'un mısralarını iletmenizi isterim. Bunlar cuntaya karşı mücadele eden halkımız için yazılmışlardır. Fakat dünyanın bütün mazlum uluslarını ilgilendirir.

"Küçük halk kılıçsız ve mermisiz savaşıyor
Bütün dünyanın ekmeği, ışığı ve şarkısı için
İniltileri ve yarınları dilinin altında tutuyor
Ve eğer şarkı söyler gibi yaparsa taşlar çatlar..."

Impressum:	Yazışma Adresi:	Ödeme Adresi:		
M. Atar	Berxwedan	BfG.-Bonn	Avustralya 3.— $	Hollanda 3.— hfl.
Göttinger Chausse 75	c/o Feyka-Kurdistan	Konto Nr: 12 05 24 21 00	Avusturya 18.— s.	İngiltere 0.80 £
3000 Hannover 91	Postfach: 15 31	BLZ: 380 101 11	Belçika 60.— bfr.	İsveç 6.— skr.
	5300 Bonn 1		Danimarka 8.— dkr.	İsviçre 2.50 sfr.
			Fransa 6.— ff.	Norveç 10.— nkr.

YNK'nin kamuoyuna yönelik olarak yaptığı bu açıklamayı, halkımıza karşı duyduğumuz sorumluluğun bir gereği olarak yayınlıyoruz.

Kürt Halkı Üzerinde Yeni Bir Emperyalist Oyun

Kürt halkı tarih boyunca acı çekmiş ve bugün de acı çeken talihsiz bir halktır. Yüzyıllarca feodal bölücülüğün acısını çekmiş ulusal bir devlet kuramamıştır.

Kürt beylikleri, Persler, Selçuklular, Araplar, Osmanlılar ve benzeri güçlü devletlerin yönlendirmesiyle her zaman karşı karşıya olmuş ve birlik içinde ulusal bir devlet oluşturamamışlardır.

Büyük Kürt şairi Ahmedê Xanê daha 17. yüzyılda bu gerçeğe değinmekte ve Kürt beyliklerinin birleşip ulusal bir devlet kuramayışlarını olumsuz bir yazgı olarak eleştirmektedir.

Tarih boyunca devam eden bu olumsuzluk daha sonra da Kürtleri emperyalist devletlerin bir oyuncağı dayatmasıyla Kürdistan ve Kürtler dört ayrı devlet arasında bölünmüştür.

Bugün bu coğrafi bölünmüşlük her dört parçadaki örgütsel bölünmelerle daha da karmaşık bir hal almıştır. Bunun acısını da yine Kürt halkı çekmektedir. Milyonlarca Kürt Irak'ta kimyasal bombalar altında, İ'da Pasdarların ve İslam Mücahitlerinin kanlı saldırılarıyla, Türkiye'de faşist işgal kuvvetlerinin infaz mangaları önünde can vermektedir. Sağ kalanlar da zindanlarda çürütülmekte ve yad ellerde çile doldurmaktadırlar.

Kürt ulusal tarihinde son 25 yıldır yükselerek gelişen bugünkü kitlesel ulusal başkaldırı hareketi de, hala etkinliğini koruyan feodal ideolojinin dayattığı örgütsel bölünmelerle günden güne güç yitirmektedir.

Kürt halkı acı çekerken özverili evlatlarının karşı karşıya gelmeleri yalnız yayılmacıların ve emperyalist devletlerin işine yarıyor. Onun için var güçleriyle örgütler arası düşmanlıkları körüklemekte ve derinleştirmektedirler.

Kürt halkı yıllardır NATO üyesi faşist Türk devletinin barbar yönetimi altında tüm insanlık ve ulusal haklarından yoksun tutularak ezilirken Kürtlerin varlığından bile habersiz davranan ABD ve NATO devletleri bugün Kürt sorununa hayırhah bir çözüm bulmak için çalışmaktadırlar.

ABD tüm dünyaya duyuruyor: *"PKK ile Kürt ulusal sorunu farklıdır. PKK'ye hayır, ancak PKK haricindeki Kürt hareketinin, azınlık kimliklerinin hayli diri olduğunu ve Amerika'da antipatik karşılanmasının olanaksız olacağını gizleyemeyiz. Ama PKK'den hoşlanmıyoruz, diyor ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilisi."* (Cumhuriyet, 13 Mayıs 1988)

Oysa PKK hareketi, Kürdistan'da verdiği ulusal kurtuluş savaşıyla Kürt ulusal hareketinin prestijini uluslararası düzeye yükselten başlıca örgütlerden biridir.

ABD'nin mesajı açıktır: ABD ve NATO devletleri, Kürt sorununu faşist Türk devletinin, hem de dünya emperyalizminin ve onun saldırı aracı NATO'nun menfaatlerine uygun uzun vadeli bir çözüme kavuşturmak için muhatap alınacak bir örgüt, makul ve mutedil bir lider aramaktadırlar.

Washington bu ihtiyacı çok açık ve ikirciksiz belirtiyor: *"PKK'nin kendi liderlerinden başka kimsenin hislerinin sözcüsü olmadığı"*'nı vurguluyor. (a.g. gazete)

Türk faşizminin baş düşmanı PKK'nin dışlanması diğer Kürt örgütlerine gün doğduğu anlamına alınmamalıdır. Ne ABD, ne de diğer NATO devletleri bugünkü Kürt örgütlerinin hiçbirini muhatap olarak tanımazlar. PKK'nin dışlanmasıyla bu ayrıcalığa kavuşacaklarını sananlar düş kırıklığına uğramaya mahkumdurlar.

ABD yıllardır süren bir hazırlık içindedir. Kendi muhatabını kendisi yaratmıştır.

Paris'te Fransa gizli istihbarat örgütünün öncülüğünde CIA'nın onayı ve NATO'nun oluru ile yıllardır eğitilen, biçimlendirilen ve her yönüyle denenmiş bir Kürt lideri çoktan hazırlanmıştır. Bütün sorun bu liderin ustalıklı biçimde devreye girmesini sağlamaktır.

Adım adım yükseltilerek bugün için hazırlanan emperyalizmin bu muteber adamı **Paris Kürt Enstitüsü Başkanı Kendal'dır.**

Kendal, Paris'te Elysée Sarayı'na elini kolunu sallayarak giren tek yabancı uyruklu kişidir. İçişleri Bakanlığının ve Quai d'Orsay'ın kapıları kendisi için her zaman açıktır. Fransız gizli istihbaratıyla ve güvenlik örgütleriyle ilişkileri son derece rahattır.

Kürdistan'da ve Kürt ulusal hareketinin örgütlü kesiminde hiçbir dayanağı olmadığı halde, NATO devletleriyle kurduğu güven verici ilişkilerden dolayı her yıl dilediği 50 Kürt gencine üniversite eğitimi, doktora ve benzeri bilimsel çalışma yapmak üzere Fransa hükümeti adına karşılıksız burs verme yetkisiyle donatılmıştır. Başta ABD olmak üzere Belçika, Yunanistan, İspanya, Kanada ve benzeri diğer bazı NATO ülkelerinde de burslu öğrenci okutma olanağına sahiptir.

Kendal, istediği NATO ülkesine, hiçbir sınırlamaya bağlı olmadan rahatça girip çıkabilmekte ve en üst düzeydeki yetkililerle görüşebilmektedir.

Türkiye kökenli hiçbir siyasal sığınmacı ABD'ye girmek için vize alamazken, Kendal için ABD'nin kapıları her zaman açıktır. Komşu evine girer gibi çat kapı ABD'ye girmek yalnız ona özgü bir ayrıcalıktır.

NATO devletlerinin yönetici katmanlarıyla düşünce planındaki özdeşliğe, işbirliği yapmadaki rahatlığı da eklenince her kademedeki devlet adamlarıyla kolayca uyum sağlayabilmektedir. Kabul görmesinde; sarışın, mavi gözlü, uzun saçlı, yakışıklı fizik yapısının, modern davranışlarının, son moda giyim ve kuşamının, Batı tipi sosyal ilişkiler kurabilmedeki becerilerinin de büyük rolü vardır. Tam bir Batılı diplomat olarak hazırlanmıştır.

Kullandığı Kendal takma adı da Batının yönetici çevreleriyle işbirliği yapma kolaylığını sağlamak için seçilmiştir. Gerçekten Amerikan ulusuna yüzlerce general, diplomat, Nobel sahibi bilim adamı ve tanınmış devlet adamı yetiştiren Kendal ailesinin çok bilinen adını, Kürtçe karşılığından da yararlanarak, mahlas olarak alması onu hem yönetici çevrelerde, hem de Amerikan kamuoyunda ilginç ve sempatik yapmıştır. Üstelik bu takma adla "milliyetçiliğini" de tescil ederek Kürt milliyetçileri nezdinde büyük bir itibar sağlamıştır.

Kürtçe ve Türkçe'den başka Fransızca, İngilizce, İtalyanca, İspanyolca ve Rusça'yı rahatça konuşabilmesi Batılı yöneticiler katında güvenilirliğini sağlayan diğer bir etkendir.

Kendal'ın politik hüviyetinin gizlenerek kamuoyunda bir kültür adamı ve Kürt tarihçisi olarak tanıtılması politik misyonunu sürdürmekte büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Keza Paris Kürt Enstitüsü'nün salt Kürt dili, tarihi ve sanatı ile ilgilenen bir kuruluş olarak gösterilmesi de Kendal'ın kültür adamı imajını bozmadan politik faaliyetlerini kolayca sürdürmesine yardımcı olmaktadır.

Faşist Türk devletinin Kürt sorununu görüşmek için başta PKK olmak üzere hiçbir Kürt örgütünü muhatap kabul etmek istemeyeceği açıktır. Ama, ABD'nin ve diğer NATO ülkelerinin güvenerek önerecekleri "politika dışı" bir liderin, yani Kendal'ın, Türkiye tarafından reddedilmesi olanaksızdır.

Kürt sorunu konusunda faşist Türk devletini uzun süre rahatlatacak ve NATO'nun çıkarlarıyla bağdaşan bir çözümün geçerlilik kazanması için, başta Sovyetler Birliği olmak üzere, sorunla ilgili Ortadoğu ülkelerinin de (özellikle Suriye, FKÖ, İran ve Irak) onay vermeleri gereklidir. Kendal'ın salt bir kültür adamı ve Kürt Enstitüsü'nün politika dışı bir kuruluş olarak tanıtılması, sorunun bu yanının da çözümünü kolaylaştırmaktadır. Bundan dolayı enstitünün etkinlikleri arasında Doğu bloku ülkeleriyle kültürel ilişkilere de önem verilmektedir. Sovyetler Birliği'nin Kürt dili ve edebiyatı uzmanları ve Kürt ulusal hareketiyle ilgili tarihçileri sık sık enstitüde misafir konferansçı olarak ağırlanırlar. Bulgaristan elçiliğinin kültür ve sanat danışmanları da enstitünün çağrılıları arasındadır.

Kürt sorununun görüşülmesi gündeme geldiğinde KGB ile ilişkileri kuşku götürmeyen bu uzmanların Paris Kürt Enstitüsü Başkanı Kendal'ın muhatap alınması önerisine itiraz etmeyecekleri kuşkusuzdur.

Türkiye'de Kürt ulusal sorunu NATO ve ABD için baş ağrıtıcı boyutlara ulaşmıştır. Başta ABD olmak üzere tüm NATO devletleri bu sorunun bir an önce "uygun" bir çözüme kavuşturulmasını istemektedirler. Girişimler başlamıştır. Adım adım geliştirilmektedir.

20-25 Mayıs 1987 günleri Québec'te toplanan NATO parlamenterler asamblesi ilkbahar toplantısına Paris Kürt Enstitüsü Başkanı Kendal da çağrılı olarak katılmıştır. Son derece gizli yapılan NATO parlamenterleri toplantısına, ittifakın kırk yıllık tarihinde, ilk kez NATO dışından ve parlamenter olmayan bir kişi katılmaktadır. Olay, ABD ve NATO mahfillerinin Kendal'a gösterdikleri güveni belirtmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. (P. K. Enstitüsü Enformasyon Bülteni, sayı 26, Mayıs 1987, s. 2, Türkiye'nin Batılı müttefiklerine bir çağrı)

Enstitü çalışanlarıyla, Kendal'ın yakınları bu girişim için şu açıklamayı yapmaktadırlar: *"Kürt sorununu, NATO parlamenterleri toplantısına ilk götüren Kendal olmuştur. Kendal'ın bu girişimi Kürdistan tarihinde önemli bir olaydır. Kendal, bu toplantıda kesin tavır almış ve 'NATO Kürt sorununu çözemezse, bu sorun Sovyetler Birliği eliyle ve radikal bir biçimde çözülecektir. Sizi uyarıyorum. Geç kalırsanız Kürtleri tümden kaybedersiniz' demiştir. Büyük ilgi gören bu konuşma üzerine NATO Asamblesi, Kendal'ın Türk grubu ile özel bir toplantı yapması ve ortak bir çözüm önerisi hazırlanması için bir karar almıştır. Kendal, Türk parlamenterleriyle yaptığı özel görüşmede Kürtlerin benimsenmesini, dil ve kültür haklarının tanınmasını önermiş ve bu isteklerin gecikitilmesinin tehlikelerine değinmiştir."*

Bu önemli girişimden sonra Kendal'ın NATO devletleri nezdindeki prestiji artmış ve bu çerçevede daha önemli bir girişim için görevlendirilmiştir. Üç aydan beri Kendal, tüm NATO ülkelerinin başkentlerini dolaşarak bu ülkelerin önde gelen devlet adamlarından, parlamenterlerinden, siyasal parti temsilcileriyle kültür ve sanat adamlarından Türkiye Kürtlerine dil ve kültür haklarının verilmesi için imza toplamaktadır.

Önceki girişim gibi bu girişimin de iki önemli amacı vardır: Bir yandan Kürt sorunu için NATO yararına uygun bir çözüm bulmak, diğer yandan da bu sorunun görüşülmesi gündeme geldiğinde Kendal'ın tek muhatap olarak tanınmasını sağlamaktır.

ABD'nin ve CIA'nın kamuoyu uzmanları güvendikleri bir lideri kamuoyuna tanıtmanın yöntemini ve zamanlamasını çok iyi bilmektedirler. Kendal'ın, NATO ülkelerinde başlattığı imza kampanyası üç ay sürmüştür. Bu kampanyanın son durağı ABD olmuştur. Kendal, ABD'ye ayak basar basmaz ABD Dışişleri Bakanlığı tarihsel açıklamasını dünya kamuoyunda bir bomba gibi patlatıyor: *"ABD'nin gözünde PKK ile Kürt sorunu farklıdır. Ancak PKK'nin haricindeki Kürt hareketinin, azınlık kimliklerinin hayli diri olduğu ve bu hareketin Amerika'da antipatik karşılanmasının olanaksız olacağını gizleyemeyiz, diyor ABD Dışişleri sözcüsü. Ve PKK'den hoşlanmıyoruz, diye ekliyor."*

ABD'nin Türkiye'ye, NATO ülkelerine ve kendi kamuoyuna verdiği mesaj açıktır: *"Biz Kürt sorununu NATO çerçevesinde, Türkiye'nin ve NATO'nun menfaatlerine uygun biçimde çözeceğiz. Başta PKK olmak üzere radikal çözüm arayan hiçbir hareketi muhatap almayacağız. Kürt sorunu gündeme geldiğinde, bizim tek muhatabımız ılımlı, ölçülü, akıllı, söz dinleyen ve NATO'nun yararlarını ön planda tutan, politika dışı tutumuyla da Batılı devletlerin güvenini kazanmış olan Paris Kürt Enstitüsü Başkanı Kendal'dır."*

Kürt örgütleri kendi iç sorunlarıyla meşgul olduklarından ABD'nin bu mesajını henüz almadıklarını anlaşılıyor. Çünkü bugüne kadar adım adım geliştirilen bu emperyalist plana karşı hiçbir yerden hiçbir tepki gelmedi. Her şey önceden planlandığı biçimde yürüyor. Ve Kendal, 20 milyon Kürt adına konuşan, pazarlık yapan, önerileri götüren tek otorite, Kürt sorununa "barışçı" çözümler öneren "güvenilir" tek lider oluyor.

Çok garip bir rastlantı!.. ABD'nin ve NATO devletlerinin Kürt sorununa ilgi duymaları ve Kendal'ın bu bağlamdaki girişimleri faşist Türk devletinin teröre dayanan asimilasyoncu ve inkarcı politikasının iflas ettiği ve Kürt halkının ulusal direnme hareketinin en üst düzeye çıktığı bir aşamaya denk düşüyor.

ABD'nin geliştirdiği ve Kendal'ın savunduğu plan, Kürt halkının dil ve kültür haklarının tanınmasıdır. Oysa Türkiye'de düzene bağlı burjuva yazarlar bile aylardır, birbirleriyle yarışırcasına Kürt halkının dil ve kültür haklarının tanınmasını öneren yazılar yazmaktadırlar. Demokrat parlamenterler sorunu meclis kürsüsünde tartışmakta, dil ve kültür haklarının tanınması için kanun teklifleri vermektedirler.

O halde ABD'nin ve NATO'nun asıl amaçları Kürt halkının dil ve kültür haklarının sağlanmasıyla sınırlı olamaz. Kendal'ın uygulamayı bir görev olarak benimsediği NATO planındaki asıl amaç, başta PKK olmak üzere tüm anti-emperyalist Kürt örgütlerini tasfiye etmektir.

Bunun için yapılacak şey, Kürt örgütlerinin kitle bağlarını koparmak ve bu örgütleri işlevsiz bir duruma sokarak iç sürtüşmelerle dağılmalarını sağlamaktır. Özellikle Türkiye Kürdistanı'nda geniş köylü yığınlarını denetlemede büyük toprak ağalarının, şeyhlerin ve aşiret reislerinin güçleri ve otoriteleri iyi bilinmektedir. O halde anti-emperyalist Kürt örgütleri yaygın bir kitle tabanı bulmadan, Kürt halkının yalnız dil ve kültür haklarıyla sınırlı taleplerini benimseyen, rejime bağlı, ANAP'ın denetiminde, her türlü demokratik gelişmeye karşı, işbirlikçi büyük toprak ağalarından, şeyh ve aşiret reislerinden oluşacak bir siyasal organizasyon oluşturmak yeterli olacaktır bu iş için.

Bu planın uygulanmasında Kendal'le birlikte onunla aynı dünya görüşünü paylaşan **Nurettin Yılmaz** da görevlidir. Nurettin Yılmaz'ın ANAP'tan milletvekili olması bu planın bir gereğidir.

Önce Kürt dili üzerindeki yasak kaldırılacak, dil ve kültür haklarının kullanılmasına özgürlük verilecektir. Bu hakların savunulması için de Kendal ve Nurettin Yılmaz'ın liderliklerinde ve Türk devletine hizmet etmiş icazetli Kürt ağalarının katılımıyla bir yasal siyasal parti kurulacaktır. Başta PKK olmak üzere diğer anti-emperyalist ulusalcı partiler yasadışı terörcü örgütler olarak gösterileceklerdir.

Kendal'ın ve N. Yılmaz'ın partileri hem Türkiye'nin bütünlüğünün, hem de NATO'nun menfaatlerinin bir güvencesi olacaktır. "Ilımlı", "aklı başında", "Kürt halkının daha fazla ezilmesini istemeyen barış ve düzen yanlısı" tatlı su milliyetçileri bu partide toplanacaklardır.

Bu planın başarılmasında maddi desteğin de rolü büyük olacaktır. NATO devletleri "Kürt halkının yaralarını sarmak ve yıkılan Kürdistan'ı onarmak için" maddi desteklerini sunmaktan çekinmeyeceklerdir. Ağalığa dayanan ve ekonomik güçle donatılan bir siyasal ve sosyal organizasyonun Kürt halk yığınlarını uzunca bir süre için denetlenmesi ve pasifize etmesi güç olmayacaktır.

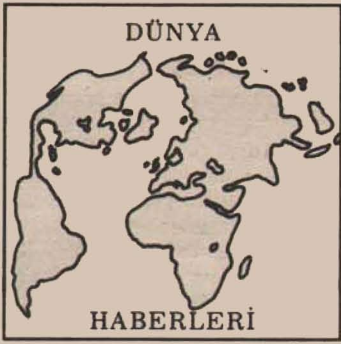
Bu emperyalist oyun karşısında Kürt örgütlerine düşen görev bellidir: Ya Kendal ile N. Yılmaz'a katılarak onları destekleyecek ve NATO planının başarısına hizmet edeceklerdir. Ya da gaflet uykusundan uyanarak birlik içinde Kendal'e dur diyecekler ve emperyalizmin bu iğrenç oyununu bozacaklardır.

Sorumluluk büyüktür. Üstesinden gelmek için önce bilincine varmak gerekir.

Kürt halkının kurtuluş savaşı çok boyutludur. Örgütlerin yaşam savaşına indirgenemez. Kürt ulusal kurtuluş hareketini evrensel boyutlarıyla algılayamayanlar tarihin çöplüğüne atılmaktan kurtulamazlar.

Tüm Kürt yurtseverlerini ve anti-emperyalist Kürt örgütlerini emperyalizmin oyunlarına karşı birlik içinde göreve çağırıyoruz.

KÜRDİSTAN YURTSEVERLER BİRLİĞİ
24 Haziran 1988

ABD / İRAN:

ABD İran Uçağını Düşürdü

● İran'ın düşürülen Airbus uçağında bulunan 290 yolcu yaşamını yitirdi. Cesetlerin büyük bölümü toprağa verildi. ABD olayı kaza olarak niteledi. Bu açıklamayı kimse inandırıcı bulmuyor.

İran ile ABD arasında Basra Körfezinde devam eden sıcak ortam, ABD'nin, İran Havayollarına ait bir Airbus uçağını 290 yolcusu ile birlikte düşürmesi ile yeni bir boyut kazandı. Basra Körfezinde bulunan ABD savaş gemisinin açtığı roket ateşi sonucu İran uçağı Basra sularına gömüldü.

Olayın duyulması, dünya kamuoyunda büyük bir tepkiye yol açtı. ABD, dünyanın birçok ülkesinde yaptığı ilk açıklamada, bir İran savaş uçağını düşürdüğünü söyledi. Çok geçmeden düşürülenin sivil bir uçak olduğu anlaşıldı. Bunun üzerine ABD, katliamını gizlemek için, olayın bir kaza sonucu meydana geldiğini açıkladı.

Son model gelişmiş teknikle donanmış olan ABD savaş gemisinin ufak bir savaş uçağı ile bunun beş altı katı büyüklüğündeki, bir Airbus'u karıştırmasının pek mümkün olmadığını gözlemciler belirtiyor. Uçaktan sivil sinyaller gelmese bile, bunun büyüklüğünden dahi sivil bir uçak olduğunun anlaşılabileceği uzmanlar tarafından açıklandı.

ABD'nin İran uçağını düşürmesi, elbetteki sıradan ve tesadüfi bir kaza değil. Newsweek dergisi, uçağın düşürülmesinden daha üst düzeydeki komutanların da haberdar olduğunu açıkladı.

ABD sivil bir uçağa yönelirken, İran'ı daha da sıkıştırmak ve Körfezde kendi lehine bir ortam yaratmayı hedefliyor. Bunun için en son savaş tekniği ile donanmış olan gemilerini Körfeze sevketmiş durumda.

Birleşmiş Milletler'in bu olayı önümüzdeki günlerde görüşeceği bildirilmektedir. ABD, artan tepkiler sonucu, kazada ölenlerin ailelerine tazminat vereceğini açıkladı.

ABD'nin düşürdüğü uçakta ölenlerin cesetleri ve uçak parçaları

SSCB:

SBKP 19. PARTİ KONFERANSI YAPILDI

● SBKP 47 yıldan bu yana ilk kez Parti Konferansını topluyor
● Birçok değerlendirmede bu konferans, 10. Parti Kongresi'ne benzetiliyor

Mihail Gorbaçov'un Parti Genel Sekreterliğine seçilmesiyle birlikte, SSCB'de yaşanan değişiklikler açısından büyük bir önemi olduğu belirtilen Parti Konferansı, 28 Haziran'da 5.000 delegenin katılımıyla başladı ve ülke kaderinde önem arzeden kararların alınması ile sonuçlandı.

Glasnost ve Perestroika gibi terimlerle anılmaya başlanan açıklık ve yeniden yapılanma hareketinin sürdürülmesi ve doğru bir temele oturtulması açısından da Parti Konferansı önem taşıyordu. Glasnost ve Perestroika'nın devam ettirilmesi nasıl başarılacaktı, bu konuda uygulamada görülen hataların düzeltilmesi açısından da Konferans bir değere sahipti.

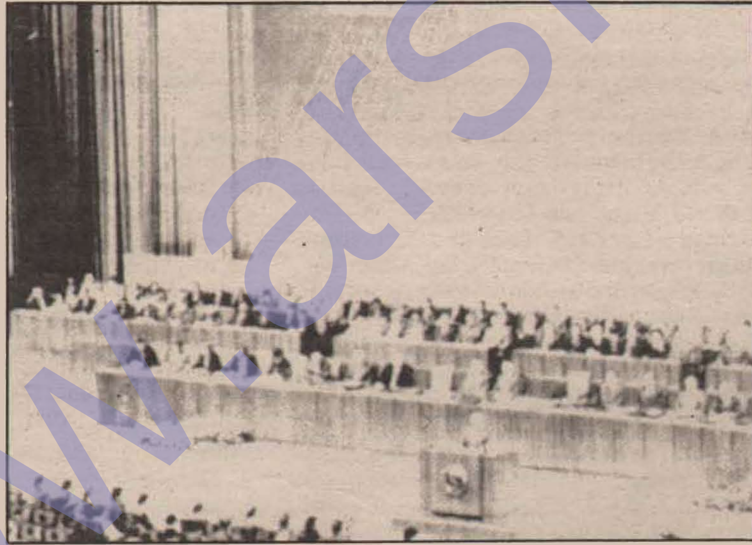
SBKP 47 yıldan bu yana ilk kez olağanüstü bir Parti Konferansı düzenliyordu. 47 yıllık sürede hiç Parti Konferansı düzenlenmemişti.

Konferansın birçok bakımdan önemi vardı. Bu konuda çeşitli görüşleri de aktararak, Konferans üzerine bilgiler vermek istiyoruz.

Bazı siyasi uzmanlar, yaptıkları açıklamalarda, 19. Parti Konferansını, 1921 yılında Lenin'in başkanlığında yapılan 10. Parti Kongresine benzettiler. Her iki toplantı da, hem gündemleştirdikleri sorunlar ve hem de yükselttikleri, ''Bütün iktidar Sovyetlere'' şiarı ile benzerlik arzediyorlar.

10. Kongre'de de Parti içi sorunlar ağırlıklı olarak ele alınmış, Leninizme yabancı eğilim ve görüşlere karşı mücadele verilmiştir. Benzerliğin daha çok Parti içi soruların ele alınması ve tartışılması bakımından olduğu belirtiliyor. 19. Parti Konferansında da SBKP'nin yaşadığı sorunlar ele alınmış, Parti içinde gelişmiş olan bürokratizme, yozluğa vb. durumlara karşı mücadele verilmiştir.

Konferansta yaptığı konuşmada Gorbaçov, Konferansın Parti ve toplum yaşamı üzerindeki önemi konusunda şunları belirtti: ''Biz çok geniş özellikleri olan bir dönemi harekete geçirdik. Radikal bir ekonomik reformu gerçekleştirmeyi hedefimize koyduk. Şimdi politik sistemde reformlar yapmak gerekiyor. Eğer politik sistemde gerekli reformlara gitmezsek, başlattığımız bütün büyük işler tıkanır... Ekonomik ilkeleri tanımalı ve uygulamalıyız. Lenin der ki, 'Sosyalizm, kitlelerin canlı olan yaratıcılığıdır. Böylelikle kitleler, toplumun bütün gelişim süreçlerine katılım sağlar.' Eğer biz halkın yönetime katılımını sağlamazsak, hiçbir mekanizma sağlam işlemez.'' Gorbaçov, yaptığı açıklamanın yanısıra, aynı zamanda, devlet ve Parti yönetiminde gelişen bürokratizme de değinmiş ve bu yöneticilerin, sorunları kendi sorunları olarak görmediklerini belirtmiştir. Ayrıca Sovyetlerin yönetimde daha fazla insiyatif sahibi olmasını belirten Gorbaçov, alt yöneticilerin de kendi insiyatiflerini kullanmalarının gereğine değinmiştir. Gorbaçov, konuşmasının başka bir bölümünde ise, ''Yaşamın kendisi, bize Sovyetlerin (halk temsilcilerinin) yönetimini hayata geçirmemizi alabildiğine dayatıyor'' belirlemesini yaptı.

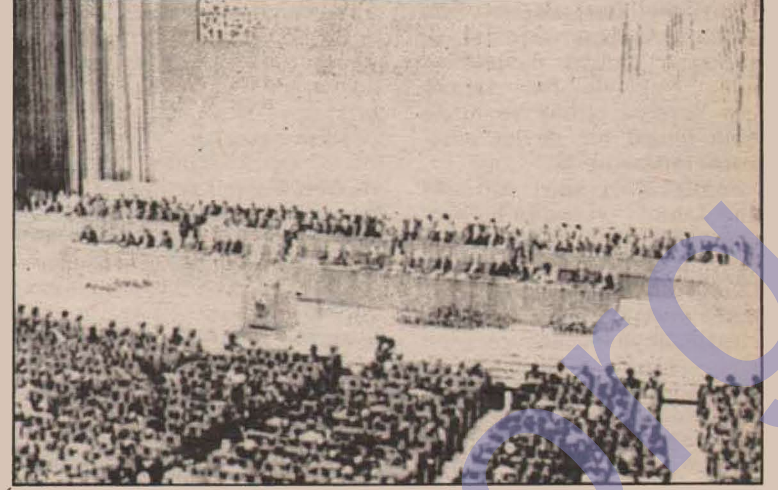

Konferansta Sovyet yönetiminin yeniden düzenlenmesi ve Parti yönetimi ile Sovyet yönetiminin bütünleştirilmesi kararı da alındı. 400-450 kişiden oluşacak bir üst Sovyet yönetimi seçilecek, bunlar yerel ve ulusal sorunlarla ilgilenecek ve karar verebilecekler.

Konferansta ayrıca 6 karar daha alındı. Bu kararları, TASS ajansının haberinden özetleyerek aktarıyoruz:

1. Sovyet toplumunun demokratikleştirilmesine ilişkin karar:

Sovyet toplumunun demokratikleştirilmesine ve politik sistemde reformlara gidilmesine ilişkin kararda, reformun amacı, ''toplumun kendisini yönetmesine en yüksek imkanların tanınması, tüm sınıf ve sosyal katmanların çıkarları ve iradelerinin işletilmesi için demokratik mekanizmanın kurallara bağlanması, tüm ulusların ve halk birliklerinin bağımsız gelişimlerinin garantiye alınması, nitekim yolsuzluk, yönetimin ve yetkilerin kötüye kullanılmasının engellenmesi için sosyalist yasaları ve hak düzenini temelde daha da stabilize etmek'' biçimindeki ifadelerle belirtiliyor.

2. Glasnost (açıklık) konusuna ilişkin karar:

Burada alaniyetin, toplumsal yaşamın her alanında demokratikleşmenin gelişmesi ve sosyalizmin yenilenmesi açısından kaçınılmaz bir koşul olduğuna dikkat çekiliyor. Bunun için de, SBKP'nin alaniyet geliştirilmesinde örnek olması gerektiği vurgulanıyor. Ancak, burada özellikle üzerinde durulan bir nokta da, alaniyetin ve eleştirinin Parti içerisinde fraksiyonların (hiziplerin) oluşması ve ulusal, bölgesel ayrılıkların geliştirilmesi için bir araç olarak kullanılmamasıdır.

3. Bürokratizme ilişkin karar:

Bu kararda, keyfi uygulamaların, yasalara aykırı davranmaların, eleştiri ve emekçilerin insiyatifinin bastırılması olayının halen sürdüğüne dikkat çekiliyor. Ve tüm komünistler, değişimle beraber doğan yeni imkan ve olanakları bürokratizme karşı mücadele için kullanmaya çağrılıyor. Bununla beraber, kararda, üst düzeyde görev almış komünistlerin Partinin taban örgütlerine karşı hesap verme ilkesinin hayata geçirilmesi de öngörülüyor. Ayrıca bu kararda, hiçbir görevlinin-yetkilinin bu denetim dışında kalamayacağına da dikkat çekiliyor.

4. Perestroika (değişim) görevlerine ilişkin karar:

Parti Konferansında, değişim sürecinin çelişkili, karışık ve zor geçtiği, bunun eski ile yeni arasındaki mücadeleyle sürdüğüne değinildi. Her ne kadar, olumlu eğilimler görünüyor ve ilk sonuçlar mevcuttur ifadesi kullanılsa da, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişim alanında bir köklü dönüşüm görünmemektedir, belirlemesi yapıldı. Değişimin yavaş hayata geçirilmesinin sadece ağır mirasa bağlanamayacağı, birçok şeyin Parti, devlet ve ekonomi organlarının ve toplumsal örgütlerin şu andaki çalışmalarındaki yetersizliklerinden kaynaklandığı açığa çıkarılmıştır, denildi. Konferans, bugün politik sistemin temelden reforme edilmesinin ön plana çıktığı düşüncesindedir, açıklaması da ek olarak belirtildi.

Bu ise, toplumsal yaşamın her alanındaki değişimlerin daha da derinleştirilmesi için imkan geliştirecek ve bu değişimlerin bir daha da geriye dönmemesini garanti altına alacaktır, denildi.

Şu anda sosyo-ekonomik alandaki en önemli görev, halkın refahının yükseltilmesidir, belirlemesi bu konuda alınan diğer bir kararı oluşturuyor.

5. Uluslararası ilişkiler konusunda karar:

Özellikle, acil olan sorunlara zamanında çözüm getirilmemiştir. Bu ise, toplum içerisinde gittikçe çatışmalara yol açan huzursuzlukları yaratmıştır. Onlarca yıl boyunca biriken olumsuz gelişmeler, uzun dönem görmemezlikten gelinmiş ve bastırılmıştır.

Perestroika (değişim), demokratikleşme ve alaniyet bu olumsuzlukları açığa çıkarmış ve böylelikle bunların demokratik bir tarzda aşılması için gereken koşulları yaratmıştır.

Kararda, ''Merkezi görevlerin birisi olarak Parti, bölgelerin büyük oranda bağımsız olanaklarını geliştirmekle ve tüm cumhuriyetlerin genel zenginliğe ve Sovyet devletinin yönetiminin zenginliğine, kendi refahları için, kendi ekonomik çalışmalarının sonuçlarının düzeltilmesine ilgi duyacak tarzda bir cumhuriyetler arası işbirliği yaratmalıdır'' denmekte.

6. Hukuk reformuna ilişkin:

Kararda, önümüzdeki yıllarda hukuk alanında geniş çaplı bir reform gerçekleştirilmeli, denmekte.

Ayrıca, bu konuda bir kontrol organının oluşturulması karar altına alınmıştır.

Bu konuya ilişkin daha detaylı bir planın çıkarılması için Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin en üst Sovyetle çeşitli toplumsal örgüt ve kuruluşlarla işbirliği yapması kararlaştırılmıştır.

Meteloken Kurdî

Destê bi tenê deng jê nayê

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

TARİHİN ŞEN ÇOCUKLARI

Mayıs'ın on sekizinde
Zindanın dip köşesinde
Alev almış derileri
Yanıyorlar diri diri

(Nakarat)
Tarihin şen çocukları
Halkımın kahramanları

Zindancının kırbaçları
Yakıyordu acı acı
Akan kanın her damlası
Güzel günlerin mayası

Nakarat

Diyarbakır zindanında
Özgürlüğe giden yolda
Ferhat, Necmi, Eşref, Mahmut
Çıkıyorlar tabut tabut

Nakarat

Mazlum, Hayri, Kemal, Haki
Kıpkızıl bir şafak vakti
Kolundaki kelepçeler
Çözülecek birer birer

Nakarat

Fedakarlığın sembolü, gürül gürül akan bir sevginin pınarı Anam! Bir çark kurulmuş, dişlileri sivri ve acımasız; canımızı almaya yeminli ve çarkta oluk oluk akan kanımız... Bedenden çıkmayan canımız... Çarkta en çok direnen, çarkın dişlilerini körelten Anam!

Hamili Yıldırım

CAN DOST...

Dediğin gibi, hiçbir gücün bozmaya muktedir olamayacağı kendi istediğimiz ve haz duyduğumuz bir yaşam sürdükçe ve de özlem ve umudun gerçekliğe dönüştüğünün olanca coşkusunu, kıvanç ve gururunu duydukça; ha uzakta, ha yakında olmuşuz ne farkeder, aynıyı paylaşıyor olduktan sonra... Önemli olan da bu.

Yeni dönemin güçlü bir soluğunu teneffüs ettiğimiz şu günlerde derinden ve içten gelen duygu, düşünce ve dileklerle seni kucaklar, aileden herkese de aynı şekilde selam, sevgi ve saygılarımı iletirim.

Hepinize sağlıklı günler... Direngen ve onurlu ve özgür yaşamınızda kalıcı başarılar...

Orhan Aydın
Malatya cezaevinden

Sevgili amcaoğlu,

Acıyla büyütülen yoğun sevgilerin yatağından sizleri her gün anarken, halkımızın ve tüm insanlığın barış içinde özgür olduğu bayramlara kavuşacağımız inancıyla tümünüzü coşkuyla kucaklarız...

Mustafa Karasu
9.5.1988

ŞIVAN Û ZERÊ

Diyar

—6—

Wê gavê, Zahêr jî, ji nava zomê vegerî, hate malê. Gelek mirovên zomê jî bi wî re hatin. Runiştin li halê Şivan û pirsîn. Paşê, li ser fidekariya Şivan mijûl bûn. Şivan jî, çawa çêbibû, çawa cerdevan ketibûn nava pez, ew wî çikiribû tev ji civatê re got. Ew roj bi vê mijuliyê û axaftinê buhurî. Zahêr çar mirovên xwe şiyandin cem pez, bi hiceta ku Şivan birîndare. Şîva êvarî xwarin. Mirovên li mala Zahêr rabûn çûn. Vêca Zahêr pirs ji Zerê kirin.

—Keça min Zerê!

—Belê bavo.

—Ka were kêlika min rune!

Zerê hat û bêtirs runişt cem bavê xwe.

—Keça min! Te çawa dizanî ku talana me rakirin.

—Bavo min zanî ê di...

—Ê... Keça min, ez ji te dipirsim. Ka te çawa dizanî? Te soz da min ku, tu ji min re bêjî.

—Bavo! Hemû tişt bi rastî xweş in. Bi xudê tu min bikujî jî bikuje, ez wê ji te re gişt rast bêjim. Bavo ev bû dû sal in, dilê min ketiye Şivên. Lê belê haya Şivan ji min nebû, heya 20 rojên beriya niha. Rojekê min Şivan dît, ez pê re axifîm. Me ji bo hev soz û peyman dan. Lê belê bi şêweya ku min ji te bixwaze. Dema ku min zanî wê Şivan pez bibe deverên dûr, hewêzên dûraniyê, min ji Şivan re şîret li ser cerdevanan kirin. Şivan jî, ji min re kilama hewarê kiribû helamet (êşaret). Gava dengê billûrê bi kilama hewarê giha guhên min, min zanî ku cerdevan hatine. Talanê radikin. Bûyer ev e.

Dilevîniya min û Şivan bi hev re heye. Ez Şivan dixwazim. Ê din hema hertişt di destê te de ye. Heke dilê te dixwazê, tu dikarî min bidî yê, tu dikarî min nedî yê. Tiştê ku ez bêjim tev ev e.

—Başe keça min ez wê te bidim wî. Lê tu jî dizanî, Şivan ne hal heye ne jî rewş.

—Bavo! Bila ez qayilim. Ew Şivane, ez jî wê berîvaniyê bikim. Ew bibe gavan, ez wê hingê nan berhevkim. Ku ew bibe axa, ez jî bibim xatun.

—Keça min heke ez te nedim, tê çi bikî?

—Ez, heyanî mirinê evînê li xwe guneh bikim. Bi pora xwe a sipî di mala te de, ez wê runim.

—Şivan! Kurê min tu çi dibêjî?

—Bi dilê te ye axayê min.

Pişta Şivan û Zerê bi hev germ bûn. Bi xweşî çêbe başe. Çênebe nebixweşî jî bo herdûwan amade bû. Zahêr kete bîr û fikaran. Ji ber ku ew axa ye, Şivan jî şivane. Henkûfî xwe nedidît. Ji hêlaka din de Şivan, bê mal û bê rewş bû. Axa rewşa wî wusa didît. Ji hêleka din jî malbatiya Şivan nedizanî. Kurê kê bû? Ji kîjan malê ye? Şivan tucaran navê xwe ê rast jî negotibû. Tenê bi navê Şivantî dihat nasîn. Tenê billûra wî hebû. Bi billûrvaniyê xurt bû. Zahêr dîsa li rewşa keça xwe nêrî, rastî jî di van 2 salên dawiyê de rewşa wê pir ne baş bibû. Ne rastî, li bal Şivan nedîtibû. Şivan her rast digot û ji qenciyê zêdetir tiştek nedikir. Zahêr bera xwe da Şivan:

—**Şivan kurê min! Rabe were destê min! Ez bi daxwaza te û Zerê qayilim.**

Şivan, bi edep hilkişî. Bi keyfxweşî û dilevînî rabû ser piyên xwe û çû destê axê:

—Ez amade me, ku heya mirinê xebat ji bo te bikim axayê min.

Ew şev, ji bo Şivan û Zerê, bû şeveka ji wan şevên bihuştê. Ji ber ku, evîna wan bi xweşî, bêdilêşandin, bi azadî û serfîraziyê pêkhatibû. Lê herduwan jî bi bêbextiya axê nedizanîn. Nedizanîn çi wê bi serê wan bêtin.

Di nava eşîra Herkî de, gelek tore û serpêhatin hene. Yek ji wan ev bû, ku gava xort û keç mahra xwe bikirana, divî bû bihiştan bo dema Zozana Geweroke, dema ku koçer dihatin zozanê. Hingê daweta xwe dikiran. Sedema vê yekê hebû; di nav taybetiyên xweş ên Zozana Geweroke govend dihat gerandin. Li ser mêrg û çêmenan, dora golê zozên, li quntarên Çarçelê şahî çêdibûn. Divî bû daweta Zerê û Şivan jî, weke serpêhatina Herkiyan, li ser mêrg û çêmenan çêbibûya.

Ew şev li Zerê û Şivan bû beyanî. Di nava zomê de deng belav bû ku, Zerê û Şivan digihin hev. Hema careke, bi şahî û dilevîniyê, keç û xortan, neynikên xwe anîn der. Weke toreyên xwe, taw û temtêlên (cilên) xwe rengarengxemilandin. Zerê jî rabû, kofiya xwe a Kesrevanî girêda. Gîfikên Armûşanî ser milên xwe de berda xwarê. Tok û tebelixa zêr, li ber kofiya xwe çikiland. Xizema bi rîşî xiste kepiyê xwe. Şala Kermanî û hevrîşimî li pişta xwe girêda. Kembera zîv, li ser şalê Kermanî loleb kir û hişk girêda. Kutik û çarokên Hewlerî (bajarek li Kurdistana Başur) avêt nava milên xwe. Biskên xwe berda ser. Bi şala Kermanî û bi temtêla bûkan, xwe di kesk, zer û sohran de xemiland û çû nava keçhevalên xwe. Gişt bi hevre çûn dora golê, ser çêmenan. Dest bi govend, keyf û şahiyê kirin. Şivan jî her wekî Zerê, temtêla xwe, weke mêrên Kurdan girêda. Ranî û bergûzên heliqandî (nexşandî), ku dirûna Akrê bûn, li bejna xwe kir. Deh gerên şûtikê li ser hev alandin. Çoxe merez kire ber xwe, lewendiyên (paça sipî, ku bi kirasî tê girêdan) Mameşî (eşîreka Kurdên Soranî) avêtin ser milên xwe. Çefiya Hemawî avête serê xwe. Ew jî xwe gihand xortên zomê û bi hev re çûn ser çêmenan. Dest bi govend û dîlanê kirin, bi wan şal û şapikên xwe. Weke serpêhatinên wan, keç li mileka golê û xort ji mila din, govend û dîlana xwe dikiran. Lawjenên evînê dixwendin. Bi xwendina lawjenen û helbestan bersiva hevdu didan. Keçan ji Zerê xwestin ku, lawjena xwe a evînê, li ser Şivên bêje. Zerê lawjena xwe xwend.

Lo Şivano herroj herroj, pezî rake şevînê
Evîniya min û te, kete meha havînê
Were mala bavê min, demkê li nik min runê
Tiliyan deyne ser billûrê, bêje kilama evînê

Şivano lo Şivano, tu Şivanê mihiyan
Billûra ber simbêlê, lê bihejîne tiliyan
Evîniya min û te, di nav zozan û kêriyan
Li ber belekên berfê, li ser çêm û kehniyan

Dema Zerê ev çend hevokên sitranê xwend, jineka navsalî ji zomê derket û bera xwe da wan. Got:

—Hun çi dikin tav ferikî! Bavê Zerê Zahêr ji soza xwe qulibî. Ji ber ku rihsipiyên êlê pêsitûrî li bavê Zerê kirin.

Herkesek li cihê xwe ma rawestayî. Guhdariya jinê kirin. Jinê rast digot. Dema govenda Zerê û Şivan destpêkiribû, rihsipiyên elê jî xwe tev komkiribûn. Di bin reşmala Zahêrî de, neqayilbûna xwe diyar kiribûn. Rihsipiyan wusa gotibû Zahêr:

—Kuro Zahêr! Hê mala te xirabûyo! Axan û mîran keça te Zerê dixwestin. Te neda wan. Ma tu qet şerm nakî? Tu rabûyî, keça xwe dayî Şivanekî. Kes nizanê ji çi tixmî ye. Ne malbat û ne jî çiyê wî nase. Ew ji bo te bese, em jî kêra te nayin. Ew fihêtî ji te re bese, ku set kes bêjin, xwazgîniya Zerê keça Zahêr şivaneke!

—Raste min keça xwe dayî Şivan, lê heke ne bi dilê we be, ez jî nadim. Ez dikarim qewlê Şivanî jî biqedînim.

Piştî ku ev gotin hatibûn kirin. Jinka nîvsalî keç û xortan haydar kiribû. Digel gotinên jinê, tevlî bûk û zava, xêlî hemû bi dilekî sotî, sar û kulî, tev poşîman, bera xwe dane zomê. Hemû keç û xortan, bi dilşewatî û dilşikestî xeml û xêzên xwe danîn. Zom kete nav bêdengiyê, weke ku aşekî, av ji ser bê birîn. Şivan jî, dest avêt kulava xwe, rahişte kopala xwe. Hêdî-hêdî, bi pêngavên sist berê xwe da nav pezê xwe. Di nava pez de, li ser latekî runişt. Dest bi billûra xwe kir. Beranê wî, ku demek bû bo dengê billûrê xerîb mabû, ji aliyê din ê pezî rabû, rast hat cem Şivanî. Şivan destê xwe avête stuyê Berên û perixand. Sunda revandina Zerê hate bîra wî. Dilê wî dîsa geş bû. Zerê jî guhdariya billûra Şivên dikir. Revandin hate bîra Zerê jî. Lê wê xwe çawa bigihanda Şivan? Nexşan datanî. Zerê kincên xwe ên kevn li xwe kirin û ên nûh xiste nava boxçekê. Bi dizî ma li benda êvarî. Tenê ev dihat bîra Zerê. Bavê Zerê jî, ji Zerê bawerbû ku, bi revandin naçe. Lê Zerê biryara xwe dabû. Li ber dêlivekê rawestiyabû. Dema bêdengî kete zomê û şênî raket, Zerê rahişt boxça xwe û ji reşmala bavê xwe dûrkir. Bera xwe da Şivên. Şivan dît ku vaye Zerê tê û dilezîne. Hema Şivan jî, bi lezûbez karê xwe kir. Zerê gihiştbû wî. Destê hevdû girtin û bera xwe dan Zozana Ferașînê...

Di rê de Zerê, ser evîna xwe û Şivan, û li ser Zozana Feraşînê lawjeka din xwend:

Şivano were bese, pezê pelil şevînê
Bigire destê min Zeriyê, da biçine Feraşînê
Hemû êl û koçerên, ji eşîrên Mêrdînê

Lolo bavo ez nakim, kurê mîrê dêrgulan
Xwedî gund û bajaran, rez û warzên sorgulan
Ez dê bikim Şivanî, herdem kepên li ser milan.

—DAWÎ—

MIHRÎCANA MÛZÎK Û GOVENDA KURDISTAN '88 ÇÊBÛ

13 KOMÊN GOVENDÊ Û 13 KOMÊN MÛZÎKÊ TÊKILÎ MIHRÎCANA HUNERKOM'Ê BÛN

Roja 2'ê Tirmehê sala 1988'ê li bajarê Bonn Almanya Rojava Komela Hunermendên Welatparêzên Kurdistan-HUNERKOM, Mihrîcaneka Mûzîk û Govendê dirustkir. 26 komên mûzîk û govenda Kurdî beşdar bûn û têkilî havîrkanê bûn. Dora 1200 kes mihrîcanê temaşe kirin.

Mihrîcan bi axafeka Kurdî û Tirkî, ya konevanî û li ser naveroka mihrîcanê destpêkir. Durê jî kom bi kom, hunermend hunerên xwe pêşkêş kirin. Ji hemû êrdimên Kurdistanê huner hatin pêşkêş kirin.

Piştî ku havîrkan dawî bû pêve, hemû kom diyarî, nîşan û bihanetiya xwe ji Hunerkomê girtin. Her komek li gora dereceya birî, nîşanên xwe girtin. Ev nîşan hatin dayin: Dîplomeyeka jêhatîbûnê, wêneyeka şehîd hozan Sefkan, Nivîsên Bijartê yên Sekreterê giştiya PKK Abdullah OCALAN û qupayên govend û mûzîkê yên Hunerkomê.

Di encama vê mihrîcanê de derkete holê, ku berhemên çandî û folklorî yên bûha û dewlemend, di nav welatperwerên li derveyî welat de hene. Ger xebatên wusa çêtir bên organîze kirin, pir eşkereye ku bersiva daxwazên di vê barê de wê di karvaniyê de bên dayin. Hunerkom duxuyankiriye, ku wê ev xebat di salên bên de jî berdewam bike. (Ji bo navê koman û derecên hatin birîn, binêre çarcivê.)

Xwedevanên hêja

BERXWEDAN YA WE YE

Rojnameya we **Berxwedan**, bi alîkariya we xwendevanan heya niha jiyana xwe ya weşanî didomîne. Ji niha û pê ve jî, bi alîkariya we xwedevanan dixwaze jiyana xwe ya weşanî bidomîne û xwe xurttir bike.

Berxwedan berhemeka ked û xebata we ye. Ji ber ku **Berxwedan** ya we ye, divê hun jî xurttir alîkariyên xwe pêşkêş bikin. Ger hun di nivîs, belavkirin, wêne û nûçeyan de bêhtir xebat bikin û berhemên xwe bigihînin me, diyare ku wê rojnameya we jî xurttir û berfirehtir bibe.

Niha ji bo welatperwerên ji Kurdistana Bakur, dema çuyina welat (iznê) destpêdike. Gelek xwedevanên me jî wê ji bo çend mehan herin welat û wê demên xwe di nav rindî û xweşiya welat û li kêleka çenga serxwebûn û azadiyê derbas bikin. Em ji van hevalan dixwazin, ku tiştên ji serê wan bihurî û dîtin binivisînin û ji bo belavkirinê ji me re bişînin.

Bilî vê jî, em bang li hemû xwendevanan dikin, ku têkilî "Qampanya di mehê de nameyek bo **Berxwedan**" bibin. Ger ev qampanya bi serkeve û nivîs, nûçe, wêne û materiyalên din bigihin destê me, bi van berheman wê **Berxwedan** zexmtir û ciwantir bibe.

"Qampanya di mehê de nameyek bo **Berxwedan**" ne bangekî ji bo demeka kin e, wê her bidome. Ji ber ku her xwedevanekî me korrespondentekî û nûçevanekî rojnamê ye. Em dixwazin tora nûçevanan berfireh bikin û lewma her xwendevanek, giringe bersiva vê bangê bide.

Nexwe her xwedevanek divê dest bavêje pênûsan û bi kêmasî di mehê de nameyekê bihinêrê (bişîne). Xwedî li keda xwe **Berxwedan** derkeve û wê xurtbike.

Nivîs giringe ne tenê li ser nûçe û dengûbehsan bin. Nivîsên lêkolîn, lêgerîn û nirxandinî jî zor pêwistin. Giringe wêne (resim), huner, helbest, çîrok û karîkatur jî neyin jibîrkirin...

EM BANG LI HEMÛ WELATPERWERAN DIKIN KU TÊKILÎ HAVÎRKANA (MÛSABEKA) AFÎŞA DEHSALIYA PKK BIBIN!

Rojnameya **Serxwebûn** di meha Hezîranê 1988'ê de, di hejmara 78'an de bi xwendevanên xwe da xuyakirin, ku ji ber dehsaliya PKK, havîrkaneka (mûsabeka, yarişma) afîşan (plakat) daye destpêkandin. Hemû afîşên ku bên pêşkêşkirin, giringe dehsaliya damezrandina PKK bînin zimên û xwediyê vê sixlet û taybetiyê bin.

Em jî, ango rojnameya **Berxwedan**, bang li xwendevanên xwe dikin, ku têkilî vê havîrkana **Serxwebûn**'ê bibin. Her xwendevanê ku dikare wêneyan (risman) çêbike, divê ji dil û can vê xebatê bike.

Hevalên ku dixwazin têkilî hawirkanê bibin, giringe berhemên xwe heya roja 30'ê Êlûnê 1988'ê bidin postaxanê û bişînin.

Hemû afîş an wêne, giringe ji bo navnîşana rojnameya **Serxwebûn** bên şiyandin. Hemû xwendevanên li her welatî, dikarin têkilî havîrkanê bibin. Xwendevanên li Ewrupa, li Rojhilata Navîn, Avustraliya, Emerîka, Tirkiye û Kurdistanê divê têkilî vê karê pîroz bibin.

Hoyên (şartên) havîrkanê ev in:

Hemû kesên ji her temenê (imrî) dikarin têkilî bibin. Hemû kesên ji her kar û xebatê (meslekê) dikarin têkilî bibin. Her kesek dikare çend afîş an wêne pêşkêş bike. Giringe wêne bi pênûsa qurşunî, bi boyaxa bi dohn an bi boyaxa avê bên çêkirin. Her xwendevanek jî divê bizanibe, afîş an wêneyên bigihin **Serxwebûn**'ê wê di rojname û kovaran de bên belavkirin û çapkirin.

Navnîşana bo şiyandina afîşan:

Serxwebûn, Postfach 10 16 83, 5000 Köln 1, BRD

Daxwaza rojnameya Serxwebûn:

Hemû welatperwerên ku têkilî havîrkanê bibin, giringe li kêleka nav û navnîşana xwe ya vekirî, navekî veşartî (dizî) jî binivisînin. Nav û navnîşanên rast wê li ba **Serxwebûn**'ê veşartî bimînin û nayin belavkirin. Hemû afîş wê bi navê xef bên belavkirin û çapkirin.

NAVÊ KOMÊN KU TÊKILÎ HAVÎRKANA GOVENDÊ BÛN Û RÊZA DERECEYÊN BIRIN

1- **Koma Govenda Basel (Swîs) ya ji jin û mêran:** Leyistokên pêşkêş bûn: (Ji bajarê Samsurê) Sinsing, Xalay, Gûrcan, Çeçenê, Qaluç. Puan: 189

2- **Koma Govenda Stuttgartê:** Leyistokên pêşkêş bûn: Yokma (Bêtlîs), Kewa bi hine (Dîlûk), Cimê (Qers), Çepik (Çewlik). Puan: 170

3- **Koma Govenda Frankfurtê:** Leyistokên pêşkêş bûn: Delîlo (Dîlûk), Bûka Kurdan (Pazarcık), Pêşmerge/Apo hate Hîlvanê (Anonîm). Puan: 169

4- **Koma Govenda Hannover û Celle :** Leyistokên pêşkêş bûn: Giranî (Amed), Delîlo (Dîlûk), Çepik (Çewlik). Puan: 162

5- **Koma Govenda Koln:** Leyistokên pêşkêş bûn: (Ji bajarê Samsurê) Dûz, Çep, Tirgê, Goftan, Qaluç. Puan: 146

6- **Koma Govenda Nûrnberg:** Leyistokên pêşkêş bûn: Welatê me Kurdistan e (Çolamerg), Oxuzlu, Manî (Dîlûk), Nadira (Çolamerg). Puan: 144,5

7- **Koma Govenda Duisburg:** Leyistokên pêşkêş bûn: Çeçenê (Dîlûk), Dîk (Amed), Delîlo (Dîlûk). Puan: 143

8- **Koma Govenda Parîs (Frense):** Leyistokên pêşkêş bûn: Soranî (Sûleymanî), Kurmancî (Qamişlo), Gûl şênî (Cizîra Botan), Garisî (Hesîçe). Puan: 141

9- **Koma Govenda Wiyana (Avusturya):** Leyistokên pêşkêş bûn: Narê/Şêxanî (Çolamerg), Baza, Çepik (Çewlik), Govend (Mazra). Puan: 135

10- **Koma Govenda Berlîn:** Leyistokên pêşkêş bûn: Giranî (Amed), Kipkî (Erzerom), Lacî (Muş), Çepik (Çewlik). Puan: 119

11- **Koma Govenda Hollanda:** Leyistokên pêşkêş bûn: Lorkê (Ruha), Dara gûzê (Mazra), Bijî Kurdistan (Anonîm), Xumxumê (Qers). Puan: 104

Koma Govenda Basel (Swîs) ya ji jinan:* Leyistokên pêşkêş bûn: (Ji bajarên Ruha û Wanê) Bablekan, Kelekvan, Bejo, Terzanî, Çeronî, Kefeneklî, Zindanî. Puan: 165

Koma Govenda Basel (Swîs) ya ji zarokan (Ji zarokan tenê ev kom têkilî havîrkanê bû, lewma rast û rast dereceya yekemîn bir.)

Leyistokên pêşkêş bûn: (Ji bajarê Dîlûkê) Marmara, Kirikcan, Meryemê.

*Koma govenda Basel (Swîs) ya ji jinan li gora puanan dereceya çaremîn bir, lê ji ber ku hunermendên vê komê di koma ji jin û mêran de jî leyistibûn, bi biryara jûrî li derveyî havirkanê ma.

NAVÊ KOMÊN KU TÊKILÎ HAVÎRKANA MÛZÎKÊ BÛN Û RÊZA DERECEYA BIRIN

1- **Koma Jiyan (Stuttgart):** Sitranên hatin gotin: PKK Pêşengê me, Welat, Kirasê te me dirutiye. Puan: 154

2- **Koma Afrîn (Bonn):** Sitranên hatin gotin: Ez zimanê Kurdî me, Şoreşger be wek M. Dogan, Ez dengbêjê welatim. Puan: 151

3- **Koma Botan (Berlîn):** Sitranên hatin gotin: ARGK, Ehmedo, Rabe cotkar. Puan: 148

4- **Koma Amed (Hannover-Celle):** Sitranên hatin gotin: Banga xuşk û biran. Puan: 142

5- **.... (Frense):** Sitranên hatin gotin: Serok Apo, Ey şehîdan. Puan: 135

6- **Koma Çiyayê Agirî (Duisburg):** Sitranên hatin gotin: Ehmedo, Hay dirê, Ez kaniya zerim. Puan: 134

7- (Rêza heftemîn di navbera Koma Şoreş û Koma Botan de hat parkirin.)

Koma Şoreş (Avusturya): Sitranên hatin gotin: Newroza me 21'ê Adarê, Ez digeriyam sal bi sal, Hey can hey canê. Puan 132

Koma Botan (Swîs): Sitranên hatin gotin: Bêrîvanê, Min soz daye. Puan: 132

9- **Koma Hevrebûn (Aachen):** Sitranên hatin gotin: Bîngol şewitî, Sosinê, Xezal xezal. Puan: 118

10- **Koma Mediya (Neuss):** Sitranên hatin gotin: Lê lê Weso, Xan gozel can gozel, Zozan zozan. Puan: 117

11- **Koma Bagok (Bîelefeld):** Sitranên hatin gotin: Egîd gûla ji nav gûlan, Berxwedana Bagok. Puan: 114

12- **Koma Welat (Frankfurt):** Sitranên hatin gotin: Gelê Kurdistan, Partiya me, Rewşa welat. Puan: 110

13- **... (Nûrnberg):** Sitranên hatin gotin: Bûka Kurdan, Felekê. Puan: 92

LIVBAZIYA 9'Ê SIBATÊ

BERXWEDANKARÊN RAST Û XWESPARVAN

Ji bo fahmkirina rewşa dawiyê ya girtîgeha Amedê, divê em boriya girtîgehê hindekî bizanibin. Di sala 1981'ê de, dîliyên şer, endamên PKK, berxwedaneka mezin li dijî hovîtiyê, xwespariyê û îxanetê bilindkiribûn. Di mehên Êlûn û Tirmehê sala 1984'ê de, dîsa ji bo kuştina xwespariyê û mehkumkirina xwebidestdayinê berxwedanek birêxistibûn. Di roja 9'ê Sibatê 1988'ê de, kelepor û serpêhatina berxwedanê dîsa bilindbû. Ev berxwedana dawî, dixwest armancên xwe biqulibîne serfîraziyeka polîtîk.

Bedela berxwedanên di navbera sala 1981'ê û 1984'ê de gelek bûha bû. Bi dehan pêşeng û pêşrevanên gelê Kurd şehîd ketin. Bi sedan kadro birîndar bûn û seqet ketin. Nêzîkî 20 kadroyên PKK di livbaziyên cure-cure de şehîd ketin. Herçuqasî şervanên ku hêsir ketibûn, rastî hingavtinên fizîkî bûn û ketin nava rewşeka nebaş jî, di barê berxwedan û xwespariyê de, di nakokiya şoreş û îxanetê de, dîliyên şer, endamên PKK bi berxwedana xwe, xwe xurtkirin. Bûn xwediyên serpêhatin, zanatî û tecrubeyên gelek mezin. Di rewşeka wusa de, divêtiyek bo berxwedaneka mîna berxwedana 9'ê Sibatê hebû. Divîbû însiyatîfa li girtîgehan bikeve destê têkoşerên dîlî û hilgavtinek bihata şanî kirin.

(...)

Bernameya ku berî hindê hatibû amadekirin —biryara berxwedana xwebirçîhiştinê—, pêşkêşî hêsîrên dawa Dev-Sol'ê bû. Digel endamên Dev-Sol platformeka hevpar hate amadekirin bi armanca ku komên konevanî yên din jî têkilî livbaziyê bibin. Ev biryar bi hemû koman hate naskirin. Daxwaza berxwedanê li pêşiya wan hate danîn.

Ji ber ku pêşengê livbaziyê PKK bû, TÎKKO xwest bi serê xwe livbaziyekê birêvebixe û pêşniyareka wusa danî holê. Rastî ev liv di xwe de provokasyonekê vedişard. Lê daxwaza TÎKKO bi serî neket. Di dawiyê de, necar ma ku bername û daxwazên PKK bipejirîne.

Roja 9'ê Sibatê 1988'ê bi nivîsîna dîlekçeyan berxwedan di karvaniyê de destpêkir. Daxwaz ev bûn; rakirina pîkoliyên li ser zimanê Kurdî, pejirandina berpirsiyarên siyasî, dorfirehkirina derfetên agahdariyê, başkirina rewşa jiyana girtiyan ûhw...

Bi destpêka berxwedanê, li ser xeta bernameya hatibû amadekirin, bang li meriv û malbatên girtiyan hat kirin, ku ew jî têkiliya berxwedanê bibin. Daku berxwedan bibe malê girsên gel û gel hevkariya xwe şanî bike, bangeşiyên dorfireh hatin kirin. Piştî 3 rojan hevkarî birêket. Daxwazeka polîtîk di vê berxwedanê de hebû. Girtiyên şoreşger, endamên PKK, xwedî li zimanê dayîk, li Kurdî, derdiketin. Bi vê berxwedanê, zimanê Kurdî xwe xistibû qada polîtîk. Roja pêncemîn ya berxwedanê, bi hezaran meriv û malbatên girtiyan xwe dan pêş û xwe birçî hiştin. Piraniya wan jin bûn. Berpirsiyarên Komara Tirk tirsiyan û dest bi danûstandinê kirin. Xwestin girtiyan, malbatan û rêkxistinên hevkariyê bi dek û dolaban ji bo dawîkirina berxwedanê qayil bikin. Lê berpirsiyarên girtiyan li ber xwe dan, ji ber ku rind dizanîn reyeka wusa ne tu reye û giringe berxwedan biserketibana. Gava berxwedan li derve kêlî bi'kêlî mezin dibû, di girtîgehê de jî bi bizmitî berdewam dikir. 2 mebus, endamên rêkxistina TAYAD, xwendevanên zaningeha Dîcle li Amedê, karkerên petrolê li Îlloh (Batman), sendîkata Yol-İş li Amedê, gelê Amedê û destkarên Amedê têkilî berxwedanê bûn û hevkariya xwe danîn holê. Komara Tirk ji vê buyerê jî zahf tirsiya. Ji ber ku Komara Tirk dizanî, heke hinek jiyana xwe hunda bikin, ew wê baş bê çare bimînin, dest bi paş ve avêtina gavan kir. Gelê me xwedî li law û keçên xwe, xwedî li zimanê xwe, xwedî li têkoşîna girtiyan derketibû û vê yekê di karvaniyê de jî şanî kiribû.

Di roja heştemîn de, endamên PKK û Dev-Sol'ê ku pêşengiya berxwedanê dikiran, bi kotekê ji girtîgehê hatin dûrxistin. Bi vê bawer dikiran, ku berxwedan wê sist bibe. Lê dîliyên şer li dijî vê kotekê liberxwedan. Bersiva xwe bi berxwedanê dan. Roja 9'an de jî girtiyên nexweş bi kotekê birin nexweşxanê. Lê bersiv dîsa bû berxwedan û dîruşmên şoreşgerî. Girtiyên nexweş, lênêrîna bi kotekê nepejirandin. Hemû serumên bi wan ve hatibûn girêdan, hilkişandin û avêtin. Di vê navberê de rewşa M. Emîn YAVUZ, ku di nexweşxanê de bû, nebaş bû. Wî birin fakûlteya tendurustiyê. Gava wî dibirin fakûlteyê, di rê de şehîd ket. Lê mirina wî hate veşartin. Roja 10'ê, malbatên girtiyan duxuyan kirin, ku ew wê xwe bisotin. Dijmin jî danûstandinên xwe li Amed û Ankara dilezand. Roja 11'an bilî 2 daxwazan, hemû daxwazên girtiyan hatin pejirandin. Piştî ku berxwedan dawî bû, roja 12'an eşkere bû, ku M. Emîn YAVUZ şehîd ketiye. Li ser vê yekê girtiyan, yek ji wan daxwazên nehatibûn pejirandin, di karvaniyê de bikaranîn û simbêlên xwe berdan.

Hedera dijmin bi vê yekê nehat. Piştî berxwedanê, bi lez destpêkirin, ku pêşengên berxwedanê, endamên PKK, ji Amedê dûrbixin û koçberbikin. Bi kotekê nêzîkî 40 dîliyên şer şiyandin sirgûnê. Dîsa, ji bo bicihanîna daxwazan û rawestandina sirgûnan, berxwedaneka balkişandinê ya sê-rojan hat bilindkirin. Bi xebata malbatan û alîkariya hinde parlamenteran polîtîka koçberkirinê hate rawestandin, û ev êrîşa dijmin hat şikandin.

Berxwedana 9'ê Sibatê û 2 rêşaşî

Ger berî berxwedana 9'ê Sibatê, ger jî di domana berxwedanê û dawiya berxwedanê de 2 rêşaşî, oportûnîzma çep û rast, xwe rind şanî kirin. Oportûnîzma rast, xwespariyê ji xwe re bingeh girt. Di nivîsên berî berxwedanê de wusa digotin; "Di meha Sibatê de berxwedan nabe, pir sare. Gel, di vê sermayê de nikare hevkariyê bike. Berxwedan wê bê alîkarî bimîne. Ji xwe wê girtîgehê dewrî saziyeka sivîl bikin, divê hindekî em li benda vê yekê bimînin." Û wusa dixwestin, ku berxwedan neyê bilindkirin. Berpirsiyarên vê meylê ev bûn: Pêşeng, KUK, TKEP, KUK-SE û Riya Azadî.

Ev bîr û baweriya xwespariyê, di dema hevpeyvînên digel dijmin de jî derkete holê. Bi perspektîfa; "PKK livbaziyê bêhuda dirêj dike, gel nema dikare hevkariyê bike" xwe livandin. Ji serî ve, liveka şikandina berxwedanê danîn pêşiya çavan. Xwediyên vê bîr û baweriyê, ji dizî jî dijminahiya PKK dikiran. Di her dêlivê de digotin, "PKK dixwaze bangeşiyê ji bo xwe birêvebibe." Û wusa xebata jarkirina berxwedanê dikiran. Di vê barê de, dokûmanên nivîsî yên van hêzan di destê me de hene.

Oportûnîzma çep jî, ji ya yekemîn bêhtir zîrar dida berxwedana me. Berpirsiyarê vê meylê jî rêkxistina bi navê TÎKKO bû.

TÎKKO, berî berxwedana 9'ê Sibatê û paşê liveka gelek nebaş danî holê. Ev liva TÎKKO, di dîroka girtîgehan de ne ya yekemîn bû, ku wusa zîrar digihand berxwedanê. Berî berxwedanê li şuna rê û daxwazan, xwe bi pirsên birêvebirinê mijûl kirin. Digotin birêvebirî û kargêriya berxwedanê bila ne di destê PKK de, lê bi destê kî be bila be. Wusa digotin: "Em wê berxwedana ku PKK serî dikişîne, naxwazin. Hemû kom bila xwediyê yekmafê bin di kargêriyê de. Ji ber ku PKK dij demokrasiyê ye." Berî berxwedanê TÎKKO van tiştan nivîsî. Digotin Ala Rizgarî, ku yek kes ji vê rêkxistinê de girtîgehê de heye û Riya Azadî, ku 3 kes ji vê rêkxistinê di girtîgehê de heye, divê xwediyên mafê wekhevî bin. Û mafeka wusa ji wan re diparastin. Lê tiştê ku mirov zor fahmdike jî ev ve; TÎKKO ji bo van rêkxistinan herdemê digot, ew faşîstên sosyal in û di prensîbê wan de dij wan derketin û buyin heye. Armanc tenha ew bû, ku bikaribin însiyatîfê ji destê PKK derxînin. Û keleporan pêşkêşî van hêzên xwespar bikin, ku dîroka berxwedana zindanan de heya niha tiştek nekirine. Bîr û bawerî, dîtin û nêrîna TÎKKO di kervaniyê de wusa xwe şanî kir.

Gava ku TÎKKO lê nêrî, hertişt ji destan çû û daxwaz biserneketin, ê din destpêkir şamatan li ser daxwazên berxwedanê derxîne. Di nivîseka xwe de wusa digot; "Divê di nav daxwazan de bendek hebe, ku hemû dawên dadgehan ji nuh ve bên kirin û sazumanên sivîl van dawan birêvebibin." Armanca TÎKKO bi vê daxwazê, rawestandina biserkeftina berxwedanê bû û hilweşandina pêşengiya PKK bû. Lê tu kes vê daxwaza TÎKKO rind û baş nedît. Di serî de jî hevalbendên TÎKKO, rêkxistinên nola Dev-Yol û DDKD vê daxwazê nepejirandin. Bersiva hemû rêkxistinan bû ev; "tu ferqî di nav dadgehên Komara Tirk de nîne." Dawiyê de gotin, "em wê berxwedanê bi serê xwe bidomînin." Lê hemû girtî vê daxwazê jî red kirin.

Di domana berxwedanê de, hertim balteyên xwe li dara berxwedanê dan. 2 endamên TÎKKO, yên ku hatibûn berdan, li derve daxwaza jor li pêşiya rojnaman dîsa anîbûn zimên. Bi vê livê gelek zuxur dan berxwedana girtiyan. Xwestin berxwedanê ji rê derxînin, berî girtiyan bidin aliyên çewt û vajî. Armanc hertim şerê li dijî PKK bû.

Piştî ku berxwedan biserket pê ve, vê carê jî, di pirsa berpirsiyariya siyasî de, hertişt têkilîhev kirin. Digotin; "bila berpirsiyariyeka ji hemû rêkxistinan çêbe. Endamekî ji her rêkxistinê bikeve vê komîtê. Bila PKK bipeyive, lê biryar bi hilbijartinê bên pejirandin." Ev pêşniyara TÎKKO, nivîsî bû. Ew bawer dikir, ku bi vê pêşniyarê hemû rêkxistin wê bigihin yekmafê. Û bi vî rengî paya hêzên xwespar jî têkilî berxwedanê bike. Û PKK, ku di berxwedana zindanan de buye destan, bidehfîne refên paş. Lê dîsa biserneket. Ne TÎKKO û ne jî hêzên din, ne xwediyê wê hîmê bûn, ku bikaribin berxwedana PKK bimêtin. PKK tucaran destur neda û nadê daxwazeka bi vê nolê.

Ji bo rawestandina galegalên wusa û parastina mafên berxwedana 9'ê Sibatê, PKK bang li hemû hêzan kir. Li gora vê bangê berpirsiyariya siyasî, wê ji serekek û 2 alîkaran bihata hilbijartin. Serek (an sekreter) divîbû endamê PKK be û alîkar jî yek ji KAWA û yê din jî, ji nava rêkxistinên din bihata hilbijartin. Bersiva TÎKKO bû ev; "em vê qebul nakin, em wê zilamên xwe derxînin." Lê gava berpirsiyarên girtîgehê tu qiymet nedan TÎKKO, di cih de û bi lez rewşa xwe guhartin. Û li du biryara PKK hatin.

Bilî van rêşaşiyên jorî, berxwedana 9'ê Sibatê bi bizmit, hedar û sergiraniya endamên PKK biserket. Weke ku hatibû amadekirin, giha armancên xwe.

(...)

Daxwazên giştyeyî:

a) Ew komên ku di dîroka zindanan de tucaran liberxwe nedane, hertim ala xwesparî û îxanetê bilindkirine di zindanan de hatine têşhîr kirin. Lê em bawerin, ku ev yek li derve rind nehatiye kirin. Hînkarek, **endamê Rizgarî Rûşen Aslan, ku kuçikê bi navê Co yê yûzbaşî Esat Oktay xwedî û paqij dikir,** di dadgehê de wusa got: "Me kovara Rizgarî bi armanca ticaretê derdixist, me dirav kardikir. Pirseka rêkxistinê ji bo me tuneye." Lê niha li Ewrupa, li vir û wir devê xwe vedike û gotinan dike. Diho di girtîgehê de wusa digot endamên PKK; "**Hirmeta me ji bo we heye**, hewce nîne hun pirsa baweriya me bikin, hun çi bêjin hun mafdarin, heqê we ye..." Lê îro li derve, dîsa zimanê xwe dirêjî PKK dike. An jî li pêşiya dadgehan.

Pêşengê DDKD Orhan Ayar jî, li pêşiya dadgeha mêtingeran wusa got: "Heke me DDKD saz nekiribana, ev mirovên ku ji dawa DDKD li vir in, gişt wê bibana Apocî. Rastî me alîkariya dewletê kiriye..." Lê niha ev jî li derve zîtirkan li xwe dide.

Ew kesên ku di zindanê de teslîm bûne, ew kesên ku îxanetê hilbijartine, rind nayin teşhîr kirin (pîşangekirin). Di destê me de nivîsên dadgehê, li ser van buyeran hene.

b) Di dîroka zindanan de berxwedanên ku mejiyan radiwestînin, ji hêla endamên PKK, hatine bilindkirin. Lê ev têkoşîna şervanên PKK baş nagihê dezgeha şoreşger û demokrat, û nabe malê girsên gel. Hînkar; **Recep Maraşlî, ku tucaran liberxwe nedaye,** mîna leyistokvanê reklamê ketiye nav rûpelan. Lê ji hêla din, endamê PKK **Ahmet Bayik**, ku bi xwesohtinê liberxwe da û ji laşê wî 2/3 şewitî, bê bangeşî maye. Pêşengê PKK **Mustafa Karasu**, ku bi berxwedana xwe serê mêtingeran perçiqand, bê bangeşî maye. Dîsa, **Sakîne Cansiz**, namusa şoreşa me û xuşka me ya bûha, ku ji ber parastina xwe 46 sal ceza girt, bê bangeşî dimîne. Kin bê gotin propexendekî gelek sist dihê kirin.

(...)

Komek ji dîliyên şer,
endamên PKK
ji zindana Amedê

Welatên mêtingeh di bin zilmeka dijwar de dijîn

Welatên mêtingeh di bin zilmeka dijwar de dijîn. Sedema vê yekê jî, ev ve, ku ev welat bi zorê hatine zeftkirin. Li van welatan çi hebe tev dihên mêtin, dewlemendiyên sererd û binerd tev dihên talankirin û diçin. Çawa ev hebûn talan dibin? Diçine ku ve? Dikevin destê kê? Em dixwazin li jêr hindekî li ser van bisekinin, ji ber ku hebûnên welatê me jî talan dibin û rewşa jiyana me herrojê dijwartir dibe.

Di serî de mêtinger nikarin bi hesanî êrîşî welatan bikin û bi darê zorê welatan bindest bikin. Lê belê ji bo vê daxwazê xebat û pêwendiyên xwe pêş ve dibin, nokeran ji xwe re derdixin. Ji xwe re nokeran dihilbijêrin (dineqînin) û xebatê didin pêş wan. Kîjan wê bi çi xebatî rabe, ji wan re datînin. Gelê wî welatî dihebilînin (şaşdikin). Çeper û senc li pêşiya gel avadikin. Xebat û tevgera gel ya li hemberê kedxwaran û mêtingeran melûl û sist dikin. Kedxwar, xebata nokeran ji bo xwe gaveka pêş ve avêtî dipejirînin. Ji talanê parekê didin nokeran, weke ku mirov gezek nan bide kûçikan, daku ji ber malê bi dûr ve nekevin. Bi bîr û bawerî nokeran dixebitînin û wan bi hêz dikin. Ramyariyên xwe bi destê nokeran dimeşînin. Di nava gel de wan didin xebatê. Bi vî awahî, bingehên kedxwariyê têne avêtin û rayên xwe berdidin nava dil û cîgerên gel. Noker jî, ji bo sitandina para xwe, pêwendiyên xwe bi kedxwaran re zêdetir dikin. Bi vî awahî destpêdikin, hebûna gelan bidizin.

Yekîtiya gel belav dikin. Bi her cureyê, di nava gel de cirîtê davêjin. Carcaran sozan didin, carcaran bihûşt û dojehê şanî dikin, carcaran jî serê darên xwe şanî didin. Gel ji hev dikin, mirovan berdidin hev. Mirov dihên kuştin û ji hev dikujin. Gelek mirov dimirin. Herkesek dibe neyarê yê dinê. Pêwendiyên gel ji hev diqetin. Roj bi roj hikmê kedxwaran xurtdibe. Çand, xwendin û nivîsandin qedexe dibin. Hêdî-hêdî dijmin, çand, xwendin û zimanê xwe bi gel dide qebulkirin. Bi vî awayî, ger ji dest bê, gelan di dîrokê de hunda dikin.

Li welatê me Kurdistan, ev buyer gişt pêk hatine. Neyar û nokeran van tiştan pir kirine. Lê gelê Kurdistan jî, tucaran vê yekê qebul nekiriye. Seriyê xwe li hemberê wan hildaye û şer kiriye. Herçuqasî gelê me daxwazên dijmin qebul nekiribe û şer kiribe jî, mixabim neyar û nokeran firsend nedane gelê me, ku bikaribe yekîtiya xwe çêbike. Her perçe maye, lê ziman û çanda xwe hunda nekiriye. Gelê me her xwedî li hebûnên xwe derketiye, lê ne bi tevayî, ji ber ku her ji hev hatibû perçekirin. Her perçeyeka Kurdistanê, li cihê xwe, xwedî li hebûnên xwe derketiye. Qîma dijminan jî bi vê yekê nehatiye. Xwestine gelê Kurd ji bin hunda bikin. Dijmin ranewestiya. Lê herçuqasî dijmin ji me xurttir bû û bi fen û zorê hatibe me jî, û zora me biribe jî, lê em dibînin ku dîrok, çand û zimanê dijmin ji yê me ne xurttire. Nekariye zora dîrok, çand û zimanê me bibe. Nekariye wan hunda bike. Belê gelek zordarî li çand û zimanê me kiriye. Çawa ku hebûnên me yên sererdî û binerdî talan kiribe û dike, wusa jî ziman û çanda me talan kiriye û dike.

Çi jariyên dijmin hebûn, tev bi hebûnên me qelew kiriye, xurt kiriye û xwestiye hebûnên me her jar bike û jar jî kiriye. Yekbûna me perçe perçe kiriye. Bajar bi bajar, gund bi gund ji hev qetandiye. Zimanê me jî bi vî awayî perçekiriye.

Çawa ku dijminan yekîtiya gel rûxandibin, wusa jî gund û bajarên me ji hev dûrxistine. Heya ku deverek ji devereka dinê baş nekaribe fahmbike. Heya ku mirov bo hev biyan ketibin. Gelek caran jî êrîşên mezin, şerên kuştinê, mirin, heps û zîndan û koçederî heye. Li aliyê din jî rawestandina pêşveçûna civakî, xebat û ramyariyên xapandina gel, avakirina dibistanên asîmîlasyonê, zilm û zoreka bê tixup, belengazî û birçîbûn...

Di rewşa nexweşî û mirinê de hiştin, guhartina çand û ziman û asîmîlasyon dûrî mirovayetiyê ne. Lê tev li ser gelên bindest dihêne meşandin. Gelên bindest jî vê nemirovayetiyê qebul nakin û dikişînin.

Di nav refê gelê bindest de para zordariyê ya dijwar dibe barê hinde çîn û biran. Di jiyana koledariyê de herkesek ji maf bê par e, di zor û cefayê de dije. Lê zilma li ser jinan hîn jî zêdetire. Mafê parastina bedenê jî, ji destê jinan diçe. Dibin wek pez û bizinan, cihên xwe di bazara kirîn û firotinê de dibînin. Bi vê hundabûna vajî, dijwariya mezin para jîna ye. Kedxwar û mêtinger ji nesîlan ditirsin. Li jorê me hinde tiştên dûrî mirovayetiyê gotin, ev pêşemîn ji bo nesîlên bên jî dihên hazirkirin. Di vir de xuya dibe, ku dijwariya pir dijwar li ser pişta zarokan e. Ev buyer, di dîrokên gelên cîhanê de jî û di dîroka gelê me de jî xuya buye. Îro jî xuya ye, ku zarok dibin çi dijwariyê de mezin dibin. Xwîna zarokan dikele, nahêle bedena zarokan bisekine. Herdem dixwazin bazdin, bileyizin. Di leyistokên xwe de dikevin, radibin, birîndar dibin, dîsa jî nasekinin. Gava bav an jî dayîkên wan hêrs dibin, an jî li wan didin, zarok digirîn, qêrîn dikin û rondikên xwe dibarînin. Carcaran ji ber bav û dê direvin, lê bav û dê tucaran nabînin ku zarokên şerîn û delal rawestiyane.

Gelî xwendevanên hêja, hun tev xweş dizanin, gava dayîk dibêjin "esker!", zarok xwe şaşdikin û xwe davejin ber hembêza dayîkên xwe. Ji tirsan digirîn û dengê wan dihê birîn. Çavên xwe digirin û hîske-hîsk ji wan dihê. Bi tirs û xofê dikevin xewê. Gava ji xew şiyar dibin jî, dikin qêrîn û rondikan dibarînin. Ji tirsa eskerên kedxwaran, zarok nikarin serbest bileyizin. Li welatên bindest ev jiyana dijwar dibe para zarokan. Me buyereka ji destpêka jiyana zarokan da xuyakirin, ev di jiyana zarokan de tiştekî pir piçûke, di jiyana zarokan de dijwariyên hîn mezintir hene. Çuqas kedxwaran zilm û zor zêdetir kiribe, û asîmîlasyon dijwartir kiribe jî, nekarîne zimanê xwe wek ê me bilind bikin. Lewma jî bi vir û derevan zimanê me înkar dikin. Berî giştan dewleta Tirk ya kedxwar dibêje, "Kurd nîne û zimanê Kurdî jî nîne." Lê emê hînkarekê ji navê zarokan bidin, da em bibînin, di zimanê kedxwaran de, zarok bi çend gotinan dihên navdan û bi zimanê Kurdî ku dihê înkarkirin, bi çend gotinan dihên navdan. Bi vê hînkarê rûçkê neyarên virek hindekî reşbikin.

Gelek sal û zemane, dewleta Tirkan li ser zimên xebatê dike. Ji her zimanî dizî kiriye, lê dîsa jî bo zarokan yek nav heye.

Bi Tirkî: **Çocuk**

Erebî zimanekî firehe û zimanê xwandina Quranê ye. Bêhtirî 100 milyon Ereb bi Erebî diaxifin. Ji bo zarokan di Erebî de 2 gotin hene:

1- Etfal
2- Ewlad

Ji aliyê din em vegerin ser zimanê Kurdî. Li gelek bajarên Kurdistanê gelek gotin ji bo navê zarokan heye, wek:

1- Amed: Gede
2- Wêranşahr: Çêle
3- Mêrdîn: Zarok
4- Ruha: Zarî
5- Afrîn: Qiçik
6- Samsur: Kurik
7- Mereş: Dolûk
8- Sêrt: Mişo
9- Dêrika Çiyayê Mazî: Sêle
10- Kerkûk û Mahabad: Mindal (Mendal)
11- Çolamerg: Zar

Weke me li jor nivîsî, li gelek bajaran gelek gotin ji bo navê zarokan heye. Bilî van, di gelek zaravan de jî, gelek gotin hene. Lê em naxwazin tevan binivîsînin. Me tenê gotinên zaravayê Kurmancî nivîsî. Ji ber vê hînkarê, neyarê virek û rûreş, giringe şerm bike an ne? Ji xwe şerm di ruyê kedxwar û mêtingeran de nîne! Bila ew zêdetir înkaran bikin û virên qelew ji devên xwe derxînin. Ji ber ku dîroka wan bi xwe çewt û gemarî ye, û nikarê bê veşartin. Lê belê Kurd jî li hemberê dîroka çewt û gemar şerê xwe dike. Ne tenê şerê çekdarî, ne! Şerê civakî û çandî jî gav bi gav pêş ve dibe, lêdikolîne û dizaya tu kesî jî nake. Gava gelê me zimanê xwe pêş ve dibe, tenê şaşiyên ku dijmin xistine nav zimanê me, paqij dike. Kurdiya dirust dihê nivîsandin. Şerê vê yekê jî dihê birêvebirin û lêdanên mezin li vir jî li dijmin dikevin.

Li gora baweriya min, em dikarin 2 gotinên ku me li jorê rêzkirine, li aliyekê bihêlin:

1- Qiçik
2- Dolûk

Ji ber ku **Qiçik**, ji "Kûçûk"a (piçûk) Tirkî dihê û **Dolûk** jî ji "Döl"a (Çêl) Tirkî dihê. Divê em bizanibin ev herdu gotin ne bi zaravayên Kurdî ne. Lê ji zimanê serdest, derbasî zimanê me bûne. Heye ku gelek heval rexnan li me bikin, lê rastî çibe, divê em wê rastiyê bibînin. Rastî em jî naxwazin zimanê xwe sisttir bikin û em dixwazin zimanê xwe bilind bikin. Lê rastiyan dîtin jî, divêtiyeke.

Niha me 2 gotin jê anîn der, man 9 gotin. Em dikarin bêjin tev Kurdî ne, lê hinek ji bingeh mîna hev in,

wek: **Zar, Zarî, Zarok**
wek: **Mindal, Mendal**

Bi vî avahî ev 7 gotinên li jêr di destê me de dimînin.

Gede, Çêle, Zar, Kurik, Mişo, Sêle, Mindal

Ji van 7 gotinan jî, hinek ji wan navçeyî û êrdimî ne. Gelê Kurd bi tevayî wan gotinan nasnake. Yên ku bi tevayî dihên naskirin jî, ev in:

1- Zar
2- Mindal
3- Gede

Heye ku hinde heval bi vê dîtina me bawerî nekin. Lê em gişt dizanin, dijminan hertiştên me bindestê xwe kirine û qedexe kirine. Nehiştine em li dibistanan bi zimanê xwe bixwînin û binivisînin. Nehiştine ku gelê me, weke gelê cîhanê yên serbest, zimanê xwe bizanibe. Em dikarin li hebûna xwe, li çanda xwe û zimanê xwe xwedî derkevin û şerê bo van bûhatiyan, di şerê serxwebûn û azadiyê de bilind bikin û biserkevin.

Ev delamet li pêşiya her Kurdekî dilsoz heye. Tev bi destê gelê Kurdistan bicih dihên. Xebat dijware, qelen xwîne!..

Herbijî

Piştî belavkirina belavoka peymana PKK bi YNK re nameyek ji aliyê Prof. M. Salih ve hatiye, yek ji berpirsiyarên Partiya Islamiya Kurdistan (PIK) bo hevalên herdu hêzên Kurdî yên ku ev peyman di nava xwe de pêkanîne. Em bo xwendevanên "Berxwedan"ê çend gotinan ji wê nameyê belav dikin:

«Hevgirtin (tifaq) hêzeka pêdiviye bo gelê Kurd, ku pê li hember dijminên kevnare û yên nû raweste û bêguman Tirkkirin, Erebkirin û Fariskirin, ramyariyên hov in, ajanên ji Tirk, Fars û Ereban pêkhanîne bo tunekirina gelê Kurd, vê yekê jî gelek girêkên civakî yên dijwar bi xwe re anîne, van ajanan çavên xwe li ser wan digirin, wek çawa ku ewan nizanin, Kurdistan tîrê pişta Rojhilata Navîne, an jî ewan nizanin, ku wan di Kurdistanê de bi xwe hinde bombeyên demî çandin, ku teqîna wan wê nexşeya herêmê biguhêre. An jî ewan nizanin —ev jî giringe—, ku gelê Kurd eger rabe — û niha jî bi rastî hişyar buye— wê dewletên herêmê mîna qartûna li ber bayê bifirin...

Islamê mirov mîna hev û din girtine, gel û êlên ku hev û din di saya biratiyê, dadmendiyê, hevkariyê, wekheviyê û hezkirinê bi hev re bijîn. Eva ku buye jî (mebest qirkirina gelê Kurd) ne li gor Islamê ye, ne jî dûr ve û ne jî nêzîkiyê ve, û ne jî li gor çi olên asimanî an serohatiyên miroviye...

Em dibînin, ku bingeha kirinên hinde Ereban, Farisan û Tirkan ne bingehekî Islamî ye û ne jî însanî ye, çi di warê bangeşê (propaxendê) de û çi karbaziyê de...

Mixabin! Evên ajan li şaristaniyê xwedî derdikevin, di va çerxa bîstê de, ev çerxa ku têde gelek alayên sazmanan, encumanan, komikan, komeleyan û sermîriyên ku bi navê "mafê mirovan" bang dikin hene...

Û ji ber vê yekê, em dibînin, ku yekîtiya Kurdan daxwazeka giring û lezanî ye, madem dijminên derve û yên hindir ji zorê pêve tiştekî dî tênagihên û **hêz bê yekîtiyê nîne.**

Em bang li we dikin, ku Islam rihê va yekîtiya di nava Kurdan bi xwe de be û di nava wan û gelên din de... û Xwedê hevalê va karî be...»

Çav li deriya, xulî li seriya

(.......)

Piştî qirkirina gelê me di bajarê Helebçe de, nêrîneka taze û nûjen li ba teviya gelê me pêda bû; ku **bê yekîtî, berhevhatin û hevkarî ev rê naçe** serî û li ser bingeha va nêrîna ramyarî ya dirist û giring livîn û civîn di nava hêz û partiyên Kurdan de çêdibin, komikên netewî bêhtir berhev diçin û bi hevre li ser rê û çareyên xebateka netewî ya yekdest û yektiving dipeyivin û dipirsin. Van gavên biratiyê, ne tenê di hindir parçeyên Kurdistanê de pêktên, di nava parçeyên Kurdistanê de jî hevkariyeka netewî pêktê û ji gelê me tê pîroz kirin. Em dibînin, ku di nava PKK û YNK de peymanekî Kurdistanî hatiye danîn, ku ji aliyê hemû kesên welatî de mîna bingehekî dirist bo berhevhatina netewî tê bihakirin û nasîn.

Di va demê de Beko yên Ewan bi têvedana hinde hêzên dij gelê Kurd dilivin, hêrişa xwe ya bêçav û bêbext dajon ser Partiya Karkerên Kurdistan (PKK).

Yek ji van Bekowan berpirsiyarê Komkar e. Navê wî jî Beko ye.

Beko efendî di gelek civînan de, gelek caran li ber televisionê, di gelek nameyan de bi rengekî **bêwijdan** û ji Kurdîniyê dûr hêriş ser PKK'ê kiriye. Lê îcar bi wî re bêwijdanî gihaye tareke, ku çi mirovê Kurd napejirîne û hêrs dibe û gumanê dibe ser Kurdîniya wî. Gelo ma ev rast mirovekî Kurde? Ev pirsa gelek karkerên reben û dilpak ji hev pirskirine û ji televisiona Almanî re bi telefonê gotine.

Beko efendî carekê li pêş gelek komele partî û kesan, di hindirê DGB (Hevgirêdana Sendîkatên Almanî) li şarê (Köln) got, ku eger rast be, min nameyek bi navê Komkarê bo endamekî parlamentowa Almanî hinartiye û têde hêriş ser PKK kiriye, ezê dev ji ciyê xwe di Komkarê de berdim. Ev soz û peyman li pêş pir endamên xwe û li pêş gelek Kurdan jî gotiye. Birano! Name heye û bi nav û şanenavê Beko yê wefadare. Name ji aliyê "Gesellschaft für Bedrohte Völker" de hatiye belavkirin. Name di 24.09.1987'ê de bo mîrza Hasenfratz -endamê parlamentoyê Almanî yê Partiya Sosyalîsta Demokrat (SPD) e, têde ev gotin heye:

"Konfiransa rojnamevaniyê, divêt xizmetê dij karên terrora PKKê bike..."

"Divê hêzên mirovî û demokrat piştgirtiya ên ku PKK hêriş ser wan dike bikin..." û di nameya xwe de loma dike, ku parastina (istîxbarat) Almanî di va pirsê de ne ciddî ye.

Beko yê Komkarê çima dev ji ciyê xwe bernade, eger ew mirovekî wefadare? Ji ber ku karê wî geleke... Her carê televisiona Almanî hêrişê dibe ser PKK an kesên ku fermanan didin televisionê, Beko didin pêş û bi wî "kestena ji agirê derdixin." Ew jî bi sira xwe di wa lîstikê de raziye, ji ber ku qedera wî ew sira ye.

Carekê li pêş televisionê piştgirtiya gundparêzan dike, di dema ku ewên gundparêz bi xwe dibêjin, ku ewan peran û çekan ji dewletê digirin bi mebesta rêgirêdana PKK bikin. Gava rojnamevanê Alman ji wî dipirse; ma hun û PKK di tiştekî de nagihên hev û din, ew dibêje: Bi carekê na...

Ev rastiyeka diriste, PKK bo Kurdistanekî serbixwe têkoşînê dike û Komkar jî li derve mîna "Behra şîne û av tê nîne." PKK gelê Kurd ji tirsa qişla Tirk rizgar dike û ên mîna Beko "Çav li deriya, xulî li seriya..."

Berî ku PKK û YNK bi hevre peymanê deynin, Beko û ên mîna wî av li destê ramyariya YNK dikirin, lê piştî peymanê li dijî Talabanî kirin pispis. Mebesta wî û ên mîna wî PKK ye.

Di belavoka "Tevger" de, ya ku heşt komikên Kurdî têde cî digirin (ji wan çend komik hene cara yekemîne navêd wan tên lêvkirin û nasîn) li ser têkoşîna du parçeyên Kurdistanê tê axaftin û li ser têkoşîna bakurê Kurdistanê seriyên xwe dixin di qûmê de û dikin, ku tiştek li wir nîne, di dema ku mezintirîn rojnamevanê Tirk M. Ali Birand diçe û axaftinê li gel serokê Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistanê dike û dewleta Tirk devê rojname ya wî misdide û nahêle ew axaftin bi tevayî bite belavkirin. Çima? Ji ber ku ên mîna Beko bêçav û bêguhin, nabînin û nabihîsin çi li bakurê Kurdistanê herroj pêktê. Lê li Ewrupa li Kurdistanê xwedî derdikevin û "Heçî ne li govendê xweş dawetiye..."

Lê di van rojên dawiyê de, di 08.07.1988ê de Beko "bû dizê sola xwe." Çima?

Careka dî Beko tev girêfateka baş girêdayî derxistin ber televisionê (ZDF - Studio 1) û ji wî xwastin, careka dî gotinên xwe yên dijûn li dij PKK bike û bi wa rengî bendeka giring ji peymana ku wan heşt komikan di nav xwe de deynane çirand, gava ewan dibêjin, ku derî li her hêzeka Kurdî ya welatî vekiriye. Beko bi gotinên xwe hêşt, ku mirov ji xwe bipirse, ma "Tevger" ji wî razî bû, dema bersiva rojnamevan da û got, ku PKK bi hişê xortên ku xwe mîna "Kurdan" dinasin dilîze, bi sozên standina penahiyê (iltîcayê) dixapîne û wan fêrî tiştekî dike: Kuştinê.

Ma evên ku Beko re TEVGERlemîş bûne gotina wî rast dibînin? Ma rast PKK xortan ho dike kuştinê tenê û tiştekî dî ji hezkirina welêt, ji ramyariya dij faşîzmê, ji fedakariya bo gelê xwe naxîne seriyên wan? Ma raste, ku Beko xortên ku li penahiyê (iltîcayê) digerin tev Komkarê nake? Ma wan gotinên ku di kongirên Komkarê de li ser penahiyê û parastina Kurdên dervey welêt tev derewin, ma PKK bêhtir xortan vedigerîne welêt, bo Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan dike mêr û şoreşvan an qereçiyên ku li derveyî welêt kotika pars û civê xistine bin çengên xwe û vir de wê de li peran digerin?

Eger ev gotina Beko efendî neraste, ma bo çi evên ku îro TEVGERlemîş bûne dij gotina wî dernakevin û xwe ji wî naparêzin.

Weke ku min bihîstî, du rojan telefon ji ser televisiona Almanî nehatin birrîn, gelek Kurdan û Almanan ew gotin pûç û şaş dîtin û bo ZDF gotin, ku ên mîna Beko belkî tew ne Kurd bin, ji ber ku, ê Kurd li hember têkoşîna law û keçên welatê xwe hertim bi hurmet û rêz dimîne, wan şehîdên ku piştî 40 salî ji rûreşiya dîrokê, rabûne ser peyan û ji cîhanê re diyarkirin, ku tirsa gelê Kurd ji gurên kemalîst nînê, leşkerê Tirk jî tê pelixandin û tiştek li pêş serhildana gele me yê bindest nabe bend û dîwar.

Di dema ku hemû dinya dengê serhildana gelê me li bakurê Kurdistanê dibihîse, ên mîna Beko yê serdemî wan xortan mîna mirovkujan (qatîlan) li pêş Almanan diyar dikin.

Raste partî û komele, kom û tekmirov di hindir tevgereka netewî de di hinde xalikên ramyarî de nagihînin hev û din, lê dîsa jî bo hertiştekî bingeh û prensîp heye. Hema eva ku Beko di va dawiyê gotiye bêwijdaniye û her yekê ku li tevgera xwe ya netewî xwedan derdikeve va yekê napejirîne.

Mirovên rojhilat û rojava, kesên pêşverû û yên paşverû, oldar (dîndar) û yên bê ol dizanin, dibihîsin, dibînin, ku tenê PKK di Kurdistana Bakur de, di hindir bendexaneyan de, di têkoşîna çekdarî de li hember faşîzmê heye. Mirovên ku bi çav û serî ne, gişt dizanin, ku navê leşkerê PKK, Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan (ARGK) ye. Lê mirovên çavkûr jî dizanin, ku yên mîna Beko li Ewrupayê şoreşvaniya salonan dikin, rêberiya ser ba û ewiran dikin, xwe dixapînin û dixwazin gelê xwe bixapînin, qabên govar û rojnameyên xwe bi tivingên şehîd û lehengên hêzên din dixemilînin, li şerekî ku çi têkiliya wan pê nîne xwedî derdikevin û li ser pişta kuştiyên me, bi navê Helebçe, Xormal, Barzan, Sene, Nexede, Diyarbekir peran distînin...

PKK xortan hînî kuştina faşîzmê, vemirandina Kemalîzmê, tunekirina koletiyê û nijadperestiyê dike... evan ne qatîlin, ne mirovkujin û ne jî çavkûrin mîna wan kesên ku dixwazin "Hemamê bi tir û fisan germ bikin."

"Silavên şoreşgerî ji hevalên li zindanan"

Derew û propexendên dewleta Tirk, roj bi roj zêde dibin, ji ber ku şerê serxwebûn û azadiyê li Kurdistanê her diçe bilindtir dibe. Ev şer gihiştiye hêzeka mezin û derketiye hemberê koledaran. Li hemberê planên dewleta Tirk, tektîkên şoreşgerî roj bi roj biserdikevin û hemû pîlanên dijmin têk diçin. Hemû pîlanên mîna kontr-gerîlla, parêzkariya gundan, gundên stratejî, zagona poşmaniyê..., yên li dijî Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan, dihên hilweşandin û rûxandin.

Ji bona ku em vê yekê çêtir bibînin, em dixwazin li jêr gotinên hevalekî, ku ji zindanê derketiye pêşkêşî xwendevanan bikin. Heval wusa li ser zindanan dibêjê:

"Di destpêka girtina min de, berî ku ez bêm girtin, ez û 3 hevalan em çûn malekê li nêzîkî tixup. Em bûn mêhvanên wê malê. Me xwarina xwe xwar û nêzîkî 50.000 Lirên Tirkî dirav me da wê malê.

Lê xwediyê malê dîsa jî gliya me kir. Piştî ku em ji wê malê derketin, em ketin dafa (kemîna) dewletê. Hevalekî me birîndar ket, ê din jî min hew dîtin. Girêdana cilên min, weke yên pêşmergan bû. Piştî şerê şev û rojekê ez hatim girtin, ji ber ku gulle bi min re nemabûn. Leşkerên Tirkan hawîrdorên min girtin û gotin ev terorîste. Berên xwe raserî min û ber lingên min ve berdan. Digotin tu Apociyî, çekên xwe berde.

Lê rastî tu girêdaneka min bi PKK re nebû. Gava ez girtim, gotin min, 'ji bo çi tu hatiyî van deran?' Min got wan, 'ez hatim mala mirovekî xwe yê li vê derê.' Pir li min dan û îşkence bi min kirin. Dema ez girtim, 6 rojan min bê nan û av hiştin. Tenê xwê didan min. Tiştek neket destê wan, lê navê qaçaxçîtiya çekan li min dan û girêdana bi PKK re, danîn ser min.

Dema li zindana bajarê Mêrdînê îşkence bi min dikiran, kalekî 70 salî anîn xistin koxuşa min. Min jê pirsî, 'bo çi tu hatî girtin?' Got; 'dibêjin te xwarin daye Apociyan.'

Ji lêdanê ez serdevkî ketim erdê. Li aliyê din pir li wî kalî dixistin. Dengê wî destpêkê xurt bû, lê dure nema dengê wî hat. Dema ez serdevkî ketim, min di bin derî re dît, ku wî kalî du xwe kişandin, weke ku mirov wî bavêje karîzanan. Pir kesên polîtîk (konevanî) bi vî rengî hunda bibûn.

Paşê ez birim bajarê Amedê. Li Amedê min derxistin ser televizyonê. Çek û dûrbîn danîn kêleka min. Di televizyonê de gotin ev endamekî PKK yê mezine. Gotin, me wî û hevalên wî girtin, yek jî me kuşt. Dure ev tişt di rojnaman de jî derxistin. Min bi vî awahî baş naskir, çuqasî dewleta Tirkan derewan dike û li hemberê PKK çuqas qelse. Ji ber ku, ez ne endamekî PKK bûm, lê dîsa jî hevqas tirs ketibû dilê wan.

Dure ez avetim binê zindanê. Min li wir tiştên nebihîstibû, bihîstin û dîtin. Roj bi roj berxwedan dihat bilindkirin. Destpêkê min bi tu kesî re şor nedikir. Ji ber ku hîna min kesî nasnekiribû. Dure min girtiyan hêdîhêdî naskir. Pirsan ji min dikiran, min jî bersivên wan dida. Pirs li ser karê partiyê bûn. Dixwestin bizanibin çi li welat û derveyî welat dibin. Gava min bersiva wan dida, pir dilxweş û şa dibûn.

Kesên di zindanê de tev endamên PKK bûn. Lewma jî gotina wan yek bû, berxwedana wan yek bû. Carekê mêtinger ji me xwestin, ku em marşên Kemalîzmê bixwînin. Lê biryara girtiyan hebû û divîbû tu kes ji vê biryarê nevegerîbana. Li şuna marşên Kemalîzmê, marşên bi Kurdî û welatî dixwendin.

Di zindanê de çend kesên teslîm bibûn, hebûn. Lê ji hêla girtiyan dihatin protestokirin û afarozkirin. Ew îtirafçî nedikarîn di zindanê de jî jiyana xwe berdewam bikin. Lewma digotin hevalên partiyê, 'em poşman bûne.' Bi şerefa xwe sunddixwarin, ku ê din serê xwe li ber dijmin naçemînin.

Yek ji yên teslîm bibûn, xwe kuşt. Ji ber ku li ber millet û welatê xwe şaşkiribû.

Tevgerek xurt di zindanê de hebû. Kar û xebat roj û şev hebû. Baweriyeka zexm jiyan bû. Carnan girtiyan govend dikişand û carnan rexne li min jî dikiran, digotin; 'Apo bi dilxweşî bêje, çima hun wilo dikin? Di nava leşkerên Tirkan de pir kes hene ku dijîtiya dewletê dikin û alîkariya me dikin. Dewleta Tirk bi hovîtî dihe ser PKK, gelek mirovên me seqet ketine û gelek nexweş ketine. Ma çima hun şiyar nabin?'

Di koxuşa min de 7 kes hebûn. Wan li gundekî Mêrdînê girtibûn û anîbûn. Yek ji wan muxtar bû. Dure muxtar berdan, 2 kes jî pêre berdan. 4 kes ji wan di zindanê de mabûn. Sedema girtina wan jî, çek û bêsimên wan ji wan hatibûn sitandin. Lê dewletê digot, ev bi dilxwazî daye PKK. Û dixwestin wan ceza bikin.

Yekî ji wan wusa li ser girtina xwe digot; 'Em li gund bûn. PKK hat civînek çêkir. Me xwe hazir kir, ku em gliya wan bikin û wan bidin girtin. Lê me nêrî, ku em hatin girtin û ketin destê PKK. Niha tu me li vir dibînî. Rastî em nizanin çawa em wê gunehên xwe li hemberê gelê xwe hilînin.'

Her rojê min tiştên nuh didîtin. Min di zindanê de PKK xweş naskir. Encamê de min fahmkir, çima PKK berxwedana bilinddike. Min fahmkir ku raman ji bilî ramana PKK ji bo gelê me nîne. Berxwedan jî, bilî berxwedana PKK nîne. Li zindanan û li ser çiyan berxwedana PKK hebû.

Di zindanê de endamên partiyên din jî hebûn. Lê tu nav û xwêra wan nîne. Tenê PKK xwediyê berxwedanê bû.

Li ser min teştekî konevanî îspat nekirin. Min ji nav wan derxistin û ez birim cihekî din. Meha dawiyê ez vegerandim zindana Mêrdînê. Dema ez di zindana Mêrdînê de bûm, pêşmergan êrîşek anîbûn ser radargeha NATO li Mêrdînê. Min hingê çarek din dît, çuqas 'Mehmetçik' tirsonekin. Rastî nedizanîn xwe li ku veşêrin.

Gava ez ji dadgeha Amedê anîm bajarê Mêrdînê, yekî din li rex min hebû. Gote min, 'Roja Newrozê girtiyan cilên xwe şewitandin, digotin, em van kincan naxwazin, em wê kincên xwe li xwe kin.'

Hevalên di zindanan de, silavên şoreşgerî li hemû welatparêzan dikin û berxwedana xwe roj bi roj bilinddikin. Daxwaziya wan bilindkirina têkoşînê li hemberê kedxwaran e. Dijmin, bi hezar salan e xwîna gelê me dimijin. Dixwazin me tune bikin. Berxwedan ji bo me bingeha jiyanê ye. Dîliyên cengê vê bangê li gelê Kurdistan dikin.

Rastî tiştên ku ez binivîsînim gelek in. Û ez dixwazim bêjim min gelek lêdan ji destê mêtingeran xwariye.

Hevalno!

Tiştê ku koledaran di seriyê me de çandine, ne tenê tang, top û firokin. Em gişt dizanin pir gelên piçûk û perîşan hene. Lê dîsa jî koledaran ji welatên xwe derxistine.

Heke em yekbin, û bin rêberiya PKK, di nav refên ERNK û ARGK de têkoşîna xwe bilind bikin, em wê dijminên koledar ji welatê xwe derxînin û Kurdistaneka serbixwe, yekbuyî û demokrat avabikin.

—Bijî Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan!

—Bijîn PKK, ERNK û ARGK!"

Welatperwerek

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeka niştîman ya xwedî çiyayên banbilind

ÇOLAMERG

— I —

Hey lê xuşkê tu Kurdê
Hey lo bira tu Kurdo

Kurdistan çendî şêrîne
Hezar bihuştên rengîne

Bê niştîman em çine
Kurdî nebe em kîne

Gav bi gav welatê me
Sohr û zer û keska me

Kurdistanê binasin
Kurdistanê bistînin!

Gav bi gav axa Kurdistan...

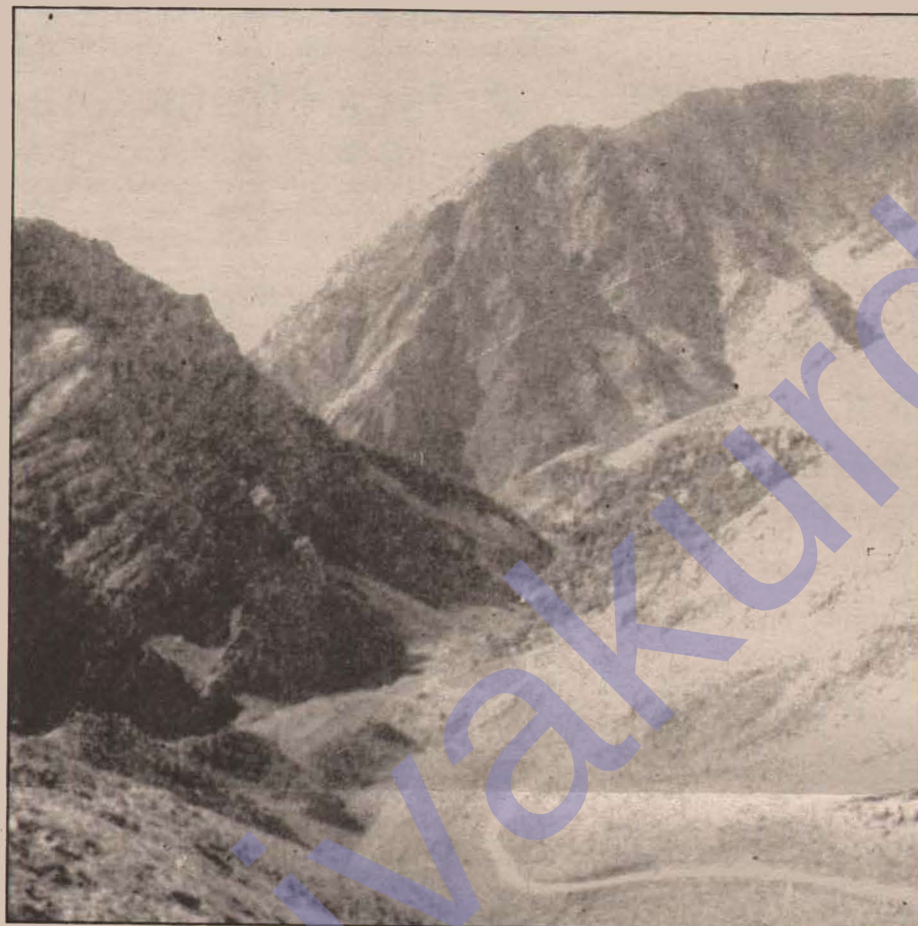
Welatperwerî û welatparêziyeka xurt, li ser bingeha naskirina niştîman, li ser bingeha evîniya bo welat û li ser bingeha ji bo xaka niştîman gorîkirina canê pak û ciwan, bilind dibe. Heke welat rastî dagîrkariya biyaniyan buyî be, mirov ji axa bav û bavpîran hatibin birrîn û dûrxistin û berî her tiştî jî, mafê jiyaneka azad li ser xaka zikmakî, ji destê mirovan hatibe derxistin, tenê tiştek ji bo law û keçên wî welatî dimîne, ku bikaribin bikin: Ev jî, ji bo bidestanîna serxwebûn û azadiya niştîman, bilindkirina têkoşîna rizgariyê ya bi rûmet û pîroz e...

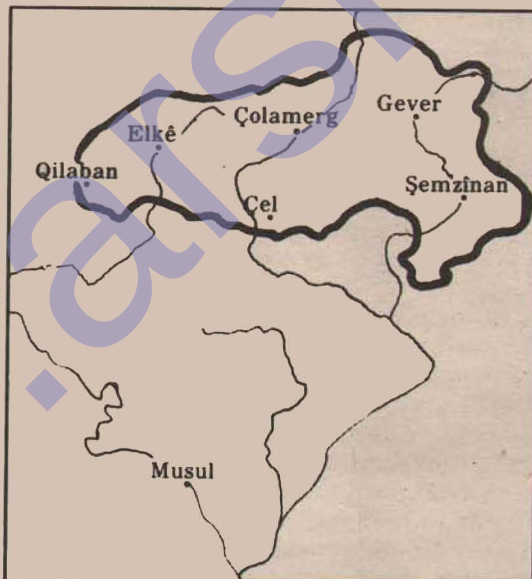
Kesê ku ji her aliyan ve welatê xwe nasneke û ne evîndarê welatê xwe be, nikare bibe têkoşerekî niştîmanparêz yê bi hîm û hêz. Têkilî û şervaniya wî kesî di şerê rizgariya neteweyî de, bi vê rastiyê ve hişk hatiye girêdan. Ji ber vê yekê rojnameya me ***Berxwedan****, rewşa wan kesên xebatkar û welatperwer yên ku li biyaniyê dijîn û welatê xwe Kurdistan baş nasnakin nirxand û bi vî awahî rêzeka nivîsê ya bi navê* ***«Gav bi gav xaka Kurdistan»*** *bi zimanên Tirkî û Kurdî anî nav rûpelên xwe. Rêza nuh, derfeta naskirin û zanîna êrdimên welatê me yên şêrîn û delal dide xwendevanan. Ji bo bicihanîna delametekî niştîmanperweriyê, bi vê nivîsê* ***Berxwedan****, karekî pîroz pêşkêşî we xwendevanan dike. Heya ku ji destê me dihê û gengaz hebin, em wê xebata nasdana welatê xwe bi jîrî bidomînin.*

Di vê xebata xwe de, em li hêviya alîkarî û hevkariya xwendevanên xwe jî dirawestin. Daku em gişt welatê xwe çêtir nasbikin, divê em tev destên xwe bavêjin pênûsên xwe û dest bi nivîsê bikin. Ev bangeke ji me, bo hemû welatperweran. Em ji her mirovekî welatperwer dixwazin, ku tiştên li ser êrdimên xwe û êrdimên dinê dizanin, hemû haydariyên welatî, ji me re bişînin. Ev haydarî divê ev bin: Haydariyên dîrokî, erdnîgarî (coxrafî), çandî (kûltûrî), civakî (sosyal), konevanî (polîtîkî) û her wekî din...

Bi hêviya alîkarî û piştgiriyê em silavên xwe li we tevan dikin. Bijî welatê me Kurdistan, an Kurdistan an neman!..

Sernivîsariya Berxwedan

Di rêza **"Gav bi gav xaka Kurdistan"** ya yekemîn de, em wê êrdima Kurdistanê ya şêrîn û bedew, erdima Çolamergê, nasî xwendevanên xwe bikin.

Çolamerg bi taybetiyên xwe weke navçeyeka Botanê ye. Lewma gava em li ser Çolamergê dirawestin, em necarin ku hinde taybetiyan, digel ji ber çavan derbaskirina Botanê, bênin pêş çavên xwe. Ji ber ku hertiştên Çolamergê û Botanê wusa têkilîhev bûne, ku mirov nekaribe wan ji hevûdu cuda bike. Hemû sixlet û taybetiyên herdu êrdiman weke hev in. Ev wekhevbûn, ji hêla rewşa demsalan, ji hêla xwerustiyê û ji hêla nemazeyên mirovan jî bi vê nolê ye. Heke em hemû taybetiyên Çolamergê binirxînin, bi hesanî em wê bigihin vê encamê.

Axa Çolamergê ji rojhilat bi Kurdistana Rojhilat, ji başûr bi Kurdistana Başûr, ji başûrarojava bi herêma Mêrdînê, ji rojava bi herêma Sertê û ji bakur bi herêma Wanê hatiye zivirandin. Pênc navçeyên Çolamergê hene: Gever, Çel, Qilaban, Şemzînan û Elkê. Ji van pênc navçeyan ya mezin Gever e, ku li ser zozaneka mezin hatiye avakirin. 12 qopaniyên van navçan hene. 134 gund girêdayî Çolamergê ne.

Firehiya axa Çolamergê 9.521 km² ye. 186.950 mirov li ser axa Çolamergê dijîn. Li ser her yek km² ax, 13 mirov hene. Navenda bajarê Çolamergê 1.700 metran ji derya bilind e. Bilindahiya gişteyî ya Çolamergê di navbera 3.500 metran û 4.000 metran e. Hinde birên bakûra Çolamergê û nêzîkî teviya Geverê, ji platoyên (zozanên) bilind çêbûne.

Du reyên bingehîn xwe direjî bajarê Çolamergê dikin. Reya yekemîn ji bakur xwe bi reyên Wan, Elbak, Şemzînan û Geverê ve girêdide. Reya din, ji navçeyên Qilaban, Elkê û Çelê dihê Çolamergê. Bilî van reyên bingehîn, di navbera bajar, gund û navçeyan de reyên ji axê jî hene.

ÇIYAYÊN ÇOLAMERGÊ

Çolamerg, bi çiyayên xwe yên bilind, asê û rênedar dihê naskirin. Li rojava Çiyayê Kela Mamo, Katoyên Jîrkan û Xelîlan hene. Hindekî li başûra wan jî, Çiyayên Tenînê direj dibin. Ev çiya bi xetên dijwar ji hev cuda nabin. Li hinde deveran nevalên kur û raserî hene. Li nevalan jî gelek çem û av diherikin. Li hinde deran avên toxumîn, bendavên çiyan dibirrin, lê dîsa jî hemû bendav weke ku bi hev girêdayîbin, xuya dikin.

Li rojhilat Katoyên Çiyayê Reş digihin hevûdu. Çiyayên Zaxrosê yên li rojhilat jî, ber bi başûr ve nîvçemberekê dixîzin û xwe dirêjî heya çiyayên Kurdistana Başûr dikin. Çiyayên ku ji rojava, başûr û hinde jî ji bakur ve dihên, li Çiyayên Zaxrosê girikan çêdikin. Di heremên navendî de jî, çiyayên bilind yên mîna Cilo, Berçel, Çarçel, Simbil, Şehîdan, Sinat, Govend, Sêmadar û Rojger, derdor û deverên çiyager dikemilînin. Ev çiya, ji rojava ber bi rojhilatê ve dirêj dibin û hindekî li bakur digihin hev û li navenda Çolamergê hevûdu dibirrin. Lewma ji bo van çiyan, Çiyayên Çolamergê dihê gotin. Çiyayên Çolamergê, basikên Çiyayên Torosên Başûr yên li rojhilat û dawî ne. Ji van çiyan yê bilindtirîn, Çiyayê Cilo ye. Navê bendavê Cilo Reşkî an jî Geliya Şîn e. Ev bendav, 4.168 metran bilind e. Li ser vê bilindahiyê, hinde lat û deverên ji qeşa (buz) hene. Ji van deveran ya bi sixlet Geliya Şîn e. Geliya Şin 4 km dirêj e. Li rojavayê Geliya Şîn jî, her bi vê dirêjahiyê, devera bi qeşa ya bi navê Suppa-Durêk heye.

Dêmen û qontarên van çiyan, bi rêlîstanên (darîstanên) fireh hatine xemilandin. Li çiyayên bilind jî, zozanên berfireh cihên mezin digirin. Herweha li dora van çiyan beriyên bilind jî dirêj dibin û ev berî jî li hinde deran bi av û çeman hatine qelişandin. Zozana bilindtirîn ya di nava van çiyan de, Zozana Geverokê ye. 2.000 metran ji derya bilindtire ev zozan.

Êrdima Çolamergê bi çiyayên bilind hatiye xemilandin. Ev rewşa erdnîgarî, taybetiyeka wusa ye, ku gelek tiştan li gora xwe pêşvebiriye. Berî hertiştî, niştecihên vê êrdimê bi dirêjahiya sedsalan pişta xwe dane van çiyan û rê nedane hezeka biyanî. Gava mirov hîn nuh xwe bi axê girêdidan û dibûn niştecih, mirovan êrdima Çolamergê ji xwe re kirine îstan. Lewma ne bi derfete ku em Kurdên vê êrdimê ji çiyayan cuda bifikirin û biramînin. Birrîna mirovên Çolamergê ji çiyan wusa ye, ku wekê mirov xezalekê ji çêliya wê bibirre. Sedemeka ku niha nirxên neteweyî li Çolamergê hevqas xurt in, ev rastiya jiyanê ye. Herweha li gora rewşa çiyan, şêweyeka çinandinê jî birêketiye û ev şêweya çinandinê jî posîdeyên xwe li ser çanda (kûltûra) êrdimê serdest kiriye.

Rastî mirov bi nivîsin û gotinan, nikare taybetiyên van çiyan tevan bine zimên. Lê em dikiran bêjin, ku dîtina van çiyan, kin bê gotin buhuştê dihêne bîra mirovan. Gelek derdorên sipehî û bedew li Çolamergê hene, ku giringe mirov sed caran xwe ji bo wan bike gorî. Ji ber ku her çiyayek ji van çiyan, otorîta xwe li ser xwerustiyê avakirine. Li van çiyan gelê me li ber xwe daye. Li van çiyan hebûn û hatina xwe parastiye. Li van çiyan hebûna zikmakî şînbuye. Zimanê netewî zînde maye. Li van çiyan dawet çêbûne, govend hatine kişandin û çanda me ya şêrin hatiye parastin. Mirovên Kurd xwe avêtine bextê van çiyan û nîjada xwe domandine. Mirovê Kurd, mêrxasiya xwe, merdiya xwe, dîlerî û keleşiya xwe li van çiyan hînbuye û ji bav û bavpîrên xwe cengaweriyê kelepor girtiye. Di şerê li hemberê dijminan de, li van çiyan niştîmana xwe ya pîroz parastiye. Ev çiya jiyan dane Kurdan, Kurd jî ji dil û can bûne evîndarên van çiyan. Heryekek ji van çiyan, keleheke rênedare ji bo dijminan. Di dema me ya nuh de jî, bûne hêlînên pêşmerge û gerîllayên leheng û canpîroz.

Dijminên doliwger û dagîrkar jî, vê taybetiya Çolamergê xweş dinasin. Ji ber ku naveroka vê yekê bo gelê Kurd û dijminên gelê Kurd dîrokî ye. Lewma mêtingerên Tirk wusa digotin; "Divê em nehêlin Apocî bikevin Çolamergê, divê dewlet ji bo vê daxwazê hertiştî bike." Lê bilî hemû keftûlaftên dijmin, niha ev çiyayên sipehî û çê, hemû xêr û berên xwe, pêşkêşî pêşmergeyên qehreman dikin...

WÊ BIDOME

BERXWEDAN

HER TIŞT JÎ BO ENÎYA RİZGARİYA NETEWA KURDÎSTAN

"EM DÎLIYÊN CENGE BIGUHURÎNIN"

● *Sekreterê Gelemperiya Partiya Karkerên Kurdistan Abdullah OCALAN di duxuyaniyeka xwe de bo rojnameya "Mîlliyet", guhartina dîliyên şer xwest.*

Sekreterê Gelemperiya PKK Abdullah OCALAN hevpeyvînek digel rojnamekarekî rojnameya "Mîlliyet" yê bi navê M. Alî Birand çêkir. Di hevpeyvînê de, duxuyankir ku hindê hêzên dijmin hêsir ketine destê ARGK. Ji dewleta Tirk xwest ku ev bi dîliyên şer ên di zindanan de bên guhartin.

Sekreterê Gelemperiya PKK Abdullah OCALAN, di hevpeyvînê de got, ku nêzîkî 20 serleşker û endamên hêzên taybetî yên artêşa Tirk di destê ARGK de ne. Heke dewleta Tirk bixwaze, PKK amade ye dîliyên şer bigihure.

Sekreterê Gelemperiya PKK Abdullah OCALAN duxuyankir, ku bi armanca belavkirina dengê Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan hevpeyvîneka wusa pejirandiye û dîliyekî bi navê Orhan Kaya, ji ber poşmaniya wî hatiye berdan û niha li derveyî welat li cem merivên xwe jiyana xwe didomîne.

Heya niha tu bersiv ji dewleta Tirk nehatine. Lê mêtingerên faşist, ji bo rawestandina eşkerebûna rûçkê xwe, belavkirina hevpeyvînê qedexe kirin. Duxuyaniyên Sekreterê Gelemperiya PKK Abdullah OCALAN, sempatiya gelê Tirk û hêzên pêşveçuyî yên Tirkiyê, bo Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan, xurtkir. Cara yekemîne ku Sekreterê Gelemperiya PKK Abdullah OCALAN hevpeyvînekê bi rojnameyan re çêkiriye. Lewma jî bala cîhanê xwe li ser vê buyerê rind civand. Herweha, cara yekemîne ku gelê Tirkiyê rast û rast ji devê Sekreterê Gelemperiya PKK Abdullah OCALAN, wî nasdike.

Pêşniyara Sekreterê Gelemperiya PKK Abdullah OCALAN ya ji bo guhartina dîliyên şer, li cîhanê jî posîdeyên xwe belavkir. Ji xwe li gor peymana Cenevre (Genf) jî divê dîliyên şer, bên guhartin.

Sekreterê Gelemperiya PKK Abdullah OCALAN duxuyankir, ku hemû hêsîr, mîna mêhvanan li rex pêşmergane, lê dewleta Tirk îşkence li girtiyên endamên PKK dike, di zindanan de.

LI ÇIYAYÊ CUDÎ LÊDANA MEZIN LI DIJMIN KET

● *Li çiyayê Cudî şerekî mezintirîn ji yên heya niha derket. Hêzên dijmin, bilî hejmara xwe ku digiha hezaran, lêdanên xedar girtin. Gelek serbaz û serleşker hatin kuştin.*

Yekîtiyeka pêşmergên ARGK, roja 13'ê Tirmehê 1988'an, li pêşiya yekîtiyeka dijmin ya operasyonan, kemînek veda. Gelek serbaz û serleşker hatin kuştin, lê hîn nûçeyên berfireh ber destê me neketine, ku em bikaribin duxuyanbikin ka çend kes ji dijmin hatine kuştin.

Weke nûçeyên ji êrdimê digihine me, dihê gotin, ku şer hîn berdewam dike. Ji ber ku di kemînê de gelek kuştî û birîndarên dijmin hene, dijmin hêzên xwe yên têkûziyê tevgerandiye. Yekîtiyên leşkerên dijmin, digel helîkopter û tangan, dora Çiyayê Cudî zivirandine.

Şer sing ber sing çêdibe û dijmin hatiye şikandin. Gava rojnameya me dihat çapkirin, nûçe gihan me, ku şer bi dijwarî didome.

ÊRÎŞEK ÇÛ SER KARAKOLA GUNDÊ KAFÊR

Li gundê Kafêr (Kafir) navça Aralik, bajarê Qers, êrdima Serhedê, êrîşek çû ser karakoleka dijmin. Gelek serbaz hatin kuştin û birîndar ketin.

Roja 20'ê Hezîranê ev livbazî pêkhat. Yekîtiya pêşmergên ARGK, destur neda hêzên dijmin, ku xwe bitevgirînin. Encama reşandina ber û avêtina narînçok û rokêtan, yekîtiya dijmin seranser bê liv û tevger ket.

Sala par jî, her li vî gundî, êrîşek çûbû ser şantiya belavkirina avê û hacet gişt hatibûn sohtin. Li ser hinekan jî dest hatibû danîn. Dure jî, bo parastina vê şantiyê dijmin, karakolekê li gund avakiribû. Bi reya vê karakolê dijmin, dixwest serdestiya xwe li derdorê xurtbike.

Bi êrîşa pêşmergên ARGK, serdestiya dijmin li vê derdorê hate şikandin û pelixandin.

KOZEKA SÎXURAN HAT TUNEKIRIN

Li zivinga Mêxsozîlo, gundê Karahacilî, navça Ixdir, bajarê Qersê, êrdima Serhedê kozeka sîxuran ku xulamtiya dijminan dikira, hat tunekirin.

Livbazî roja 25'ê Hezîranê çêbû. Sîxurên bi navên Zahir, Ayşe û Gazal Kesîp, bi mirinê hatin cezakirin.

Ev malbat ji nêzîk ve hevalbendî û sîxuriya dijmin dikira. Kurên xwe Musa Kesîp yê welatperwer, dabûn destê dijmin û xulamtiya dijmin kiribûn. Lê Zahîr Kesîp, ne ji ber ku kurê xwe dabû destê dijmin, hat cezakirin. Ji ber ku ew sîxurî û nokeriya dijmin dikira hate cezakirin. Herweha jina wî û keça wî jî karê fihuşê li derdorê belavdikiran û bibûn leyistokên dijmin yên gemar. Jina wî û keça wî digel serleşkerên Tirkan, radibûn û rudiniştin. Pêwendiyên bêehlaqiyê birêvedibiran.

Ji ber ku ev malbat karê sîxurî û fihuşê birêvedixista, hate cezakirin. Ji xwe livbaziyeka wusa daxwaza gelê me jî bû. Lewma ev livbazî posîdeyên mezin yên baş li ser gel belavkir.

Livbazî ji bo pelixandina îxanetê li derdorê birêket û sempatiya gelê me civand.

KOMEK JI HÊZÊN TAYBETÎ YA JI 13 KESAN HÊSIR KETE DESTÊ PÊŞMERGAN

Di kovara "Tempo" de, ku li Tirkiyê dihê weşandin, çar rûpel nivîs li ser şerê li Kurdistanê hat weşandin. Di nivîsê de, tengezarî û astengên sîstema parêzkariya gundan eşkere dihên navdan û nimandin. Kovar dinivîse, ku tenê di meha dawiyê de li derdorên navça Şemzînan 60 parêzkar çekên xwe û karên xwe berdane. Kovara "Tempo", dinivîse ku di navça Elcanê dora Qilaban (Uludere) komek ji hêzên taybetî ya ji 13 kesan hêsîrî pêşmergeyên ARGK buye.

Kovara "Tempo" dibêje, ku ev 13 kes hîn jî di destê pêşmergeyan de ne û dilê gelê derdorê ji dewletê sarbuye.

Welatperwerên Kurdistan
Law û keçên Kurdistanê yên agirî (arî)

XWEDÎ LI GELÊ XWE Û HATINA XWE DERKEVIN!

Heya diho Kurdistan, yek ji wan welatan bû, ku dixwestin ji dîrokê tunebikin. Lê niha bîr û baweriyên dijminan, ew cilkên ku ji me re dirutibûn, hatine çirandin û Kurdistan buye rûdaneka cîhanî.

Pirsa Kurdistanê ku heya niha tu kes nediwerî li ser biraweste û her kesek dengê xwe birrîbû, di van çend mehên dawiyê de, buye pirseka giringtirîn ya cîhanê. Hemû hêzên hene, dîtinên xwe yên li ser Kurdistanê ji nuh ve ji ber çavan derbas dikin û li rê û azînên nuh digerin. Ev gişt dibin, ji ber ku gelê me radipire, radibe ser xwe û xwedî li xaka niştîman derdikeve.

PKK, bi têkoşîna xwe ya bilindkirî, bi delîl daniye holê, ku hêza yekemîne ku bikaribe bibe xwedî û berpirsiyarê gelê Kurdistan, bikaribe bi navê vî gelî biaxife, biryaran bide û bibe serî.

Gelek hêzên ku ji bo gelê me çi tiştek nekerine, ji bo ku gelê me bigihe koçbera mirovayetiya serdemî çi xebat nekirine û ji bo têkbirina gelê me hertiştê ku ji destê wan dihê bikaranîne, niha dixwazin bin çarika dost û hevalbendiyê, ew cilkên ku dirutine dabikişînin ser gelê me. Ji bona vê yekê jî, dixwazin hinde xulam û çehşokan şêrîn bi gelê me bidin xuyakirin û bin navê "çand û otonomiyê" gelê me dîsa bi xelek û zincîrên koletiyê girêbidin.

Niha gelê Kurdistan ne tenê li dijî metingerên Tirk yên faşist ditêkoşe. Gelê me têkoşîna xwe li dijî gelek hêzên ku dixwazin gelê me tunebikin, bilindike. Biryara gelê Kurdistan ya pîroz heye, heya dilopa xwînê ya dawiyê, wê gelbûna xwe û welatê xwe biparêze.

Ew hêzên ku em li ser wan rawestîn, dixwazin li şuna sernivîs û çarenusa gelê me ya azad, pêwendiyên otonomî û neserxwebûnî bi gelê me bi kotekê bidin pejirandin. Bi çavsorî û hovî êrîşî gelê me û pêşengên gelê me yên hêzên rizgariyê dikin. Xwe li pişt dîwarên hiceta "terorîzme" ûhw... vedişêrîn û dixwazin senc û bendên nuh li dijî şerê serxwebûna gelê Kurdistanê biçikînin û avabikin.

Îro hêzên emperyalîst, hêzên dagîrkar û mêtinger û hemû xulomokên ji her tixmî destên xwe didin hev û dixebitin ku şerê serxwebûna gelê me bifetisînin. Sedema ku dewleta Alman ya hevalbend û hevkara Komara Tirk, îroj êrîşên xwe dijwar dike, ev rastiye. Em dibêjin tiştên ku dihên kirin, kompleyên mezinin li dijî şerê serxwebûna gelê me.

Kompleyên li dijî gelê Kurdistan û hatina me pir hêlî ne. Têkbirin û perçiqandina wan, delameta me law û keçên Kurdistanê yên ji agirî ye. Ev bareka mezine li ser pişta me. Ji bo parastina gelê xwe, hatina xwe, mafê serxwebûna gelê me yê pîroz û rawestandina hêmû êrîşên dirinde, giringe em xwe li bin ala xwe dijwartir xwe bi hev girêbidin. Xebata şev û rojan divê bibe nan û ava me.

Ji bo çirandina xelekên dîlîtiyê, em xwe bavêjin nav agirê têkoşînê! Dirûşma me ev ve:
Hertişt ji bo Kurdistaneka serbixwe û azad!

Têkbirina komployan di destê me de ye. Ji bona ku dengê gelê me bigihe gelên cîhanê, her kêliyê, her deqiqê û demê em xwe û têkoşîna xwe bidin naskirin. Li dijî teknolojiya emperyalîstan û mêtingeran, em hîma bangeşiya gelê Kurdistan rakin û em xwe bigihînin mirovayetiyê!

LI ŞIRNEXÊ XORTÊN NUH XWE GIHANDIN ARGK

Dihê diyarkirin, ku li derdorên Şirnexê roj bi roj bêhtir xort xwe digihînin pêşmergeyên ARGK. Di van rojên dawiyê de, 3 xortên din jî xwe gihandin şoreşê.

Piştî ku ji Şirnexê û derdorên Şirnexê, bêhtir xort xwe gihandin ARGK, hêzên ARGK mezintir bûne û kar û xebat xurttir buye. Ji ber ku gelek kes xwe digihînin ARGK, ARGK jî nîzama xwe ya leşkerî ji nuh ve avadike û xortên nuh perwende dike. Yekîtiyên pêşmergan yên nuh dihên çêkirin.

Bi têkiliyên nuh, di van mehên dawiyê de nêzîkî 50 kesan xwe gihandin pêşmergeyên ARGK.

SAZENDÎKIRINA HAVÎNÊ

Piştî ku mehên biharê bi liv û tevger li paş man pê ve, niha ARGK yekîtiyên xwe li gora hoyên mehên havînê ji nuh ve sazendî (nîzamî) dike. Yekîtiyên ARGK di mehên buharê de gelek livbazî danîn û tevgera xwe didomînin. Niha gelek kes xwe digihînin ARGK, lewma jî ARGK hêzên xwe ji nuh ve û li gora rewşa mehên havînê sazendî dike.

Dijmin sansûr li ser rojnameyên xwe birêvedibe. Lewma jî gelek livbazî di rojnameyan de nayin belavkirin. Hundabûnên xwe û hejmara kuştiyên xwe hertim nola yek an didu şanî dikin. Êrîşên diçin ser karakolan ji binî nanivisînin.

Livbaziyên ARGK li çar hêlên welat bilind dibin. Hejmara pêşmergan roj bi roj zêdedibe. Her kêliyê, bêhtir tirs dikeva rihê dijmin. Mêtingerên Tirk jî, ji bo rawestandina têkoşînê, dest davêjin komployan. Hêzên taybetî, hêzên dij-şoreşê yên bi navê parêzkarên gundan xurt dikin. Sîxurî û nokerî dorfireh dikin. Bi vî awahî dixwazin bigihin armancê û encamê. Lê dîsa jî tiştek bi destê wan ve nakeve.

Gava hinde pêşmerge şehîd dikevin, ne wusa ye ku dijmin xurt e. Rojnameyên mêtingeran ketina pêşmergan, nola jêhatîbûna leşkerên Tirk şanî dikin. Lê ji hêla din hundabûn û hejmara kuştiyên xwe nadin. Divê em bizanibin, ku roj bi roj serbazên dijmin dihên kuştin. Hejmara kuştiyên ji dijmin di van mehên dawiyê de gelek bilinde.